

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

1365

511(076)

2-52

2010

910.

arm
910
511(076)
2-52

Հ Ե Ն Չ Է Լ Ի

ԲԱՆԱԻՈՐ ԵՒ ԳՐԱԻՈՐ

ՀԱՇՈՒԵԼՈՒ

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

БИБЛИОТЕКА
ИНСТИТУТА
ВОСТОКОВЕДЕНИЯ
Академии Наук
СССР

ՀԱՄԱՐ ԴՊՐՈՅՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ
ԵՒՆԿԱՆ ԴՊՐՈՅՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ՓՈՒՍԿԱԳՐԵՑ

Ս. ՍԱՆԴԻՆԵԱՆ

1 և 2 րդ տարի:

ԵՐԿՐՈՐԴ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս

Տպարան Մովսիսի Վարդանյան

1884

ծելով՝ վերջապես էլի ջեն հասկանում գործի հուրեան գաղտնիքը, ուստի էս ոչ թէ ինքնագործութեամբ, այլ միշտ առաջնորդութեամբ են աշխատում: Այսպէս ուրիշի խելքով աշխատելը տեսնելով՝ մենք ընտելացել ենք հաւանական համարել, թէ 50 աշակերտի մէջ 40-ը անպիտան է, բքամիտ են բուաբանական ուսմանց մէջ: Բայց էս այն 10-ը յառաջադեմները քննութեանց ժամանակ կենդանի ապացոյցներ են դասնում, թէ նորա էս անկարող են մի առողջ բուաբանական միտք ծնանել՝ մինչեւ որ սնուցիչը տատմէրի օգնութիւն չը կառկարէ նոցա իւր զարգացուցիչ էս նպաստիչ հարցմունքներով: Մենք համոզուած էինք, թէ այս անմխիթար գործում Եւտուշեսկին մէջ շատ է սխալեցրել, թէ էս մեր ուսուցիչների անպատրաստութիւնն էլ թիչ մեղք չէ գործել: Ուսուցման ոճի բեղմնաւորութիւնը նախ դասագրքի մէջ պէտք է երեւայ, էս ապա ուսուցչի գործունեութեան մէջ էս: Մենք առաջնի մասին կը խօսենք:

Մեր ընտրած ոճը իսկապէս Ունգերի ոճն է, որ Հենցէլի շնորհալի գործունեութեամբ այնքան ընդհանրացել է ժողովրդականացել է Պերմանիայում: Սորա մէջ արդար էս մի անհերքելի ոճ է իշխում: Ամենայն նոր վարժութիւն նորան է ուսուցանում, նորը հնով է հաստատում, էս այս յաւաքում է աշակերտն էլ: Խնդիրները այնքան բազմաթիւ չեն, բայց բազմակողմանի են: Խորամանկութեամբ էս իմաստութեամբ հնարովի չեն, այլ պարզ, կենսական, յուրջ էս միանգամայն մարտի են—փոքր ուղեղների համար:—Սակայն յաւաքաւորութեան համար նարկաւոր է կատարել հետեւեալ գլխաւոր պայմանը, այն է որ աշակերտը ոչ մի յաջորդ վարժութիւն չսկսէ՝ մինչեւ որ նախընթաց վարժութիւնը անթերի կերպով չէ կատարել—այն էս զննական, բանաւոր էս գրաւոր վարժութիւններով:—Թէ այս երեք տեսակ վարժութիւնները ինչպէս պիտի կատարուին, մասամբ (1—10 բուրի շրջանի համար) ցոյց ենք տուել: Մանկավարժական թերթի 8-դ համարում, յոյս ունինք, որ շատ շուտ կը հրատարակենք բուաբանութեան ամբողջ մեթոդիքան:

Մենք բուաբանութեան դասատուութեան մէջ խիստ կերպով որոշում ենք երկու բան, որոնք առանձին առանձին կարտ են մեծ խնամքի ուսման ժամանակ, այն է բուաբանական գործողութիւնների ուսում էս կէտքի այն պիտի հանգամանքներն ուսում, որ որ այն գործողութիւնները պիտանութեամբ գործադրվում են: Առաջին, երկրորդ է երրորդ տարիներում պէտք է բուաբանական գործողութիւնները ուսուցանուին, որովհետեւ նորա են գլխաւորը էս հականը ուսման մէջ: անա ինչու մեր խնդիրներն էլ շատ պարզ են յիշեալ որոշ ոճով դասաւորուած: Բայց որովհետեւ այդ միջոցին էլ մանուկները միշտ կէտքի հանգամանքներից առած խնդիրներ են յուծում, ապա ուրեմն ի հարկէ ցիրուցան տեղեկութիւններ կէտքի հանգամանքների մասին այդ ժամանակ էլ պէտք է ստանան.—միայն չորրորդ տարին մի նոր ասպարեզ է բաց անում նոցա առաջ, այսինքն՝ ինչ որ մինչեւ այդ ժամանակ երկրորդական էր, այժմ գլխաւոր բան պիտի դառնայ, այդ ժամանակ մանուկները կէտքի հանգամանքների հետ պիտի ծանօթանան ամենայն մանրամասնութեամբ, իւրեանց բուաբանական ուսումը գործ դնեն բազմատեսակ կերպով, էս թեպէտ նոր գործողութիւն էլ ջեն սովորի, բայց քանի գործադրութեան ասպարեզը յայնանայ, այնքան իւրեանց զիտեցածը աւելի իմաստութեան միջոց պիտի դառնայ իւրեանց փորձուած մեթոդով:

«Կէտքի հանգամանքներին համեմատ բուաբանութիւնը» արդէն տպագրուած է, որ ոչ միայն 4-դ տարուայ դասագիրք պէտք է լինի, այլ էս առաջնորդող հրահանգ աւելի կանուխ էս, այսինքն՝ նաեւ մեր առաջիկայ խնդիրներն համար: Սորա իրաւ կէտք կարող են ստանալ միայն այն դասագրքի առաջնորդութեամբ, որով ուսուցիչները կը տեսնեն, թէ մի խնդիր որքան աւելի իմաստալից է դառնում, եթէ քննում է ոչ միայն գործողութեան համեմատութեամբ, այլեւ հանգամանաց բովանդակութեան վերաբերութեամբ:—Եւ որովհետեւ մենք Հայերս շատ սիրում ենք հեղինակութեամբ դատել, ուստի անպատե՞ չը լինի, եթէ յիշենք, թէ մեր «կէտքի հան-

գամանքների համեմատ բուսաբանութիւնը՝ հրատարակելուց յետոյ լոյս տեսաւ Ռուսաց գրականութեան մեջ ЛУБЧИЦЬ-ի բուսաբանութիւնը, որ այնքան գովեստի արժանացաւ, բայց որին վերագրած բերութիւնները գուցէ մեր մեջ այնքան չը գտնուին: Հիմքը (Մանկավարժական ճշմարտութիւնը) այնտեղ է. այստեղ մի է. նոյն է, թէ է. տարբեր մեռով հանդիսացած: Ով որ ծանօթ է Բենի մանկավարժութեան հետ, նա կը խոստովանի, որ Բենը ճիշտ մեր առաջարկած կեանքի հանգամանքների յիշատակութիւնն է անուամբ, երբ որ բուսաբանութեան ուսումը կանոնի տակ է դնվում:

Հասկանալի է որ սկզբնական տարիներում «կեանքի հանգամանքներից» այն յօդուածները աւելի կարեւոր են, որոնք խօսում են «ժամանակի հաշուի», «իրերի է. նիւթերի չափերի», «արժողութեան չափերի» է. «մակերեսոյր չափելու» մասին: Մենք նկատել ենք, որ մեր այս խնդիրները ոմանք շատ սխալ կերպով են գործածում, որից առ այժմ հարեւանցի զգուշացնում ենք, մինչեւ որ մեթոդիքան ամբողջութեամբ հրատարակենք: Ամենայն յօդուած (Ա. Բ. Գ.) մի որոշ գործողութիւն սովորելու է նուիրած, որը մտադիր ուսուցիչը իսկոյն կարող է ըմբռնել մի անգամ գլխէ ի գլուխ ամբողջ յօդուածը աչքի անցնելով: — Աշակերտներին անմիջապէս մեր բանաւոր խնդիրներ առաջարկելը — սխալ է: Այլ գիրքը փակած պահելով նախ պետք է զննական միջոցներին դիմել, ինչպէս որ «մանկավարժական բերքում» ցոյց են տուել: Եւ երբ որ աշակերտները գաղափար ստանան ցանկացած գործողութեան մասին, այն ժամանակ զրքի գործածութիւնը տեղն է. բայց բանաւոր խնդիրները արագ է. ազատ պիտի լուծուին, ապա թէ ոչ ապացոյց է, թէ զննութիւնը պակասաւոր է եղել: Բանաւորներից ոչ մէկը տախաակի վերայ չը պիտի լուծուի, այլ մտքով պարապմունքը վերջացնելուց յետոյ, համապատասխան գրաւորները պետք է լուծել տալ, որոնք գետեղուած են գրքի երկրորդ մասում. այս վերջիններն էլ արագ է. գեղեցիկ պիտի կատարուին, որչափ կարելի է առանց օժանդակ նեցուկների, առանց հարց ու փորձի: Մի

խօսքով բանաւոր է. գրաւոր վարժութիւնները — ուսման գործարարութիւն պիտի համարուին, իսկ բուն ուսումը — զննական մեջ պիտի վերջանայ: —

Այս տեսակը լրացնելու համար, շուտով կը հրատարակենք նոյնպէս է. 3-դ տարուայ ընթացքը:

Ս. Մ.

1884 թ. սեպ. 21.

Թիֆլիս,

- 8. Գրատախտակդ քանի՞ անկիւն ունի: Ի՞մ աթոռը քանի՞ ոտ ունի:
- 9. Այս պատուհանը քանի՞ ապակի ունի:
- 10. Շունը քանի՞ ոտ սննի, ագռակը, բզէ՛ղը. քանի՞ անիւ ունի հայու սայլը, Ռոսի սայլը:

Բ.

- 1. Ո՞ր թիւն է հետևում 2-ին, 4-ին, 9-ին, 8-ին, 6-ին, 7-ին:
- 2. Ո՞ր թուին է հետևում 3-ը, 6-ը, 8-ը, 10-ը, 4-ը, 5-ը, 9-ը:
- 3. Ո՞ր թիւն է 2-ից, 5-ից, 7-ից, 6-ից, 3-ից, 8-ից, 4-ից, 10-ից առաջ:
- 4. Ո՞ր թուից առաջ է 3-ը, 5-ը, 2-ը, 4-ը, 1-ը, 8-ը, 7-ը, 6-ը:
- 5. Ո՞ր թիւն է 2-ի և 4-ի, 6-ի և 8-ի, 3-ի և 5-ի մէջ:
- 6. Ո՞ր թուերի մէջ է 4-ը, 7-ը, 9-ը, 3-ը, 8-ը, 2-ը:
- 7. Ո՞ր թուերն են 4-ի և 7-ի, 3-ի և 6-ի, 4-ի և 8-ի մէջ:

Գ.

- 1. Ո՞ր թիւն է առաջինը, երկրորդը, երրորդը, չորրորդը, հինգերորդը, վեցերորդը, եօթներորդը, ութերորդը, իններորդը, տասներորդը:
- 2. Ո՞ր թիւն է երրորդը, ութերորդը, եօթներորդը, հինգերորդը:
- 3. Այս սեղանի վերայ ո՞ր աշակերտն է առաջինը, երրորդը, հինգերորդը:
- 4. Գո՞ւ որ երրորդ աշակերտն էս այս սեղանի վերայ:
- 5. Ո՞ր մասն է առաջինը, երկրորդը, երրորդը, հինգերորդը աջ և ձախ ձեռքի վերայ:
- 6. Ահա եօթ խազեր (նկարե՛լ): Ցոյց տուր երրորդը, հինգերորդը, եօթներորդը:

Բ. Գումարել և հանել:

Ա.

- 1. Քանի՞ է 1+1, 1-1, 2-1, 2-2:
- 2. Գրիգորը կերակի օր մի պատկեր ստացաւ ընծայ, և այս օր էլ մինը: Այժմ քանի պատկեր ունի:
- 3. Սոփիան երկու խնձոր ունէր: Մէկը ընծայեց հիւանդ Աննային, քանի՞ մնաց իւր ձեռին:
- 4. Քանի՞ է 2+1, 1+2, 3-1, 3-2, 3-3:
- 5. Մի կին 2 գորշ սագ ծախեց, մէկ էլ սպիտակ, միասին քանի՞ սագ վաճառեց:
- 6. Մի մարդ շատ ձիեր ունէր. երկուսը լծեց սայլի մէջ, իսկ մէկը, որ մնացել էր ախոռում, արածելու ուղարկեց, քանի՞ ձի ունէր նա:
- 7. $3+1=$ $1+3=$ $4-2=$
 $2+2=$ $4-1=$ $4-3=$
- 8. Սմբատն 3 բլիթ կերաւ, փոքրիկ Ռիփսօն էլ մէկ. սոս քանի՞ եղաւ միասին:
- 9. Մի մարդ 4 որդիք ունի, որոնցից երկուսը տղայ են. ուրեմն քանի՞ զուստր ունի:
- 10. $4+1=$ $3+2=$ $2+3=$ $5-3=$
 $4-1=$ $5-2=$ $5-4=$ $1+4=$
- 11. Ախոռի մէջ 3 սև և 2 գորշ ձիեր կան. միասին քանի՞ ձի են:
- 12. Արտօն կերաւ 5 ծիրան, Մարգին ծորանից 2 պակաս. սա ուրեմն քանի՞ կերաւ:
- 13. $5+1=$ $6-5=$ $1+5=$
 $6-3=$ $3+3=$ $6-4=$
 $4+2=$ $6-1=$ $2+4=$
- 14. Մի տուն մի կողմից 4 պատուհան ունի, միւս կողմից 2 բուրբը քանի՞ է:

15. Արագիլի ընտանիքը բաղկացած է 2 մեծ արագիլներից և 4 ձագերից. ուրեմն քանի՞ անդամից է բաղկացած:
16. $6+1=$ $3+4=$ $2+5=$ $7-4=$
 $7-1=$ $7-5=$ $7-2=$ $4+3=$
 $5+2=$ $7-3=$ $6+1=$ $7-6=$
17. Մի գիւղացի 8 եղ ունի ըծած գութանում: Երկուսը բանովի է, մնացածը իւրեանն է. քանի՞ է ուրեմն:
18. Սարգիսը քեռուց 5 կոպէկ է ստանում իւր կուլում, մորաքրոջից 2 կոպ. միասին քանի է:
19. (Գումարելու և հանելու զանազան խնդիրներ կազմիր զուտ թուերով 1—8 թուերի շրջանում: Այնպէս, ինչպէս 16 համարումն է):
20. 6 խաղացող մանուկները հրաւիրում են էլի երկուսին. այժմ քանի՞ մանուկներ են:
21. Մեր պարտիզի 8 ծառերից 3-ը թափուել են փոթորկից. քանի՞ են մնացել անփնաս:
22. (Ինչպէս 19-դ համարը, սակայն 1—9 թուերի շրջան):
23. Մի սեղանի վերայ խմում են 5 շիշ սպիտակ գինի և 4 շիշ կարմիր. քանի՞ շիշ է ընդ ամէնը:
24. Մի մարդ 9 հիւր է հրաւիրում: Բայց 3-ը չեն գալիս. քանի՞ն են եկել:
25. (Ինչպէս 19-դ համարը, սակայն 1—10 թուերի շրջան):
26. Մարիամը 6, Աննան 4 փունջ է կապել վարդից. միասին քանի՞ կապեցին:
27. Մի տանձի ծառ 1876-ին 10 քթոց տանձ տուեց, 1877-ին 3 քթոց պակաս. վերջին անգամ ուրեմն քանի տուեց:

Բ.

1. (Զուտ թուերով խնդիրներ կազմէ այնպէս, որ հիմնական թուերին միշտ 1 գումարելու լինի. կամ 1 հանելու: Այսինքն այսպէս)
- $1+1=$ $2+1=$ $3+1=$ $4+1=$
 $1-1=$ $2-1=$ $3-1=$ $4-1=$

- $5+1=$ $6-1=$ $8+1=$ $9-1=$
 $5-1=$ $7+1=$ $8-1=$ $10-1=$
 $6+1=$ $7-1=$ $9+1=$ $10-1=$
2. Մի մարդ 4 մանէթ ունէր գրպանում: Մի մանէթի պաշարեղէն առաւ. քանի՞ մնաց իւր մօտ:
3. Արշակը արձակուրդից առաջ 4 օր չէ եկել ուսումնարան. արձակուրդից յետոյ էլ 1 օր. ընդամենը քանի՞ օր բացակայ է եղել:
4. Սանդրօի զգեստի վերայ 4 կոճակ կային: Մինը նոցանից կորցրեց. քանի՞օր մնացին:
5. (Խնդիրներ կազմիր ինչպէս 1. համարում: Բայց այստեղ միշտ 2 պէտք է դումարուի և հանուի):
6. Յովհաննէսը 4 օր աշխատեց պարտիզում: Անդրէասը 2 օր պակաս. քանի՞ օր ուրեմն Անդրէասը:
7. „Ես ունեմ 5 կարմրաթուշ խնձոր“, ասում է Մրպօն: „Իսկ ես 2 հատ աւելի“, պատասխանեց Մկօն: Քանի՞ ունի Մկօն:
8. Վարդը 10 տարեկան է, նորա քոյր Վարդուհին 2 տարով պակաս է. ի՞նչ հասակի է Վարդուհին:
9. 6 մշակ ճանապարհ են ընկնում: Երկուսը հիւանդանում և ճանապարհին են մնում. քանի՞օր կարող են շարունակել իւրեանց ճանապարհը:
10. Վաչէն դեռ էլի 7 ընկոյղ ունի նոր տարու ընծաներից մնացած: Նոցանից 2-ը փուչ են դուրս գալիս կտորելուց յետոյ. քանի՞օր լաւ դուրս եկան:
11. Խեղճ Գրիգորը ձախ ձեռքի երկու մատը կտրել է դանակով: այդ ձեռքում քանի՞ մատ է մնացել անփնաս:
12. Վարկուտը պատուհանի 10 ապակիներից 2-ը փշրեց. քանի՞ մնաց չկտորած:
13. (1. համարի պէս: 1—10 թուերի շրջանում միշտ 3 գումարելու և հանելու):
14. Մարգարիտը պէտք է 5 կոպէկի ասեղներ գնէր, բայց ճանապարհին 3 կոպ. կորցնում է. քանի՞ փող մնաց նորա ձեռին:

- 15. Այժմ ժամացոյցը 5 և 3 խփեց. քանի՞ ուրեմն:
- 16. Գողինաղի խնչայի վերայ 7 մեծ և 3 փոքր խնձորներ կային. միասին քանի՞:
- 17. Մէկ տան մէջ 4 տղայ և 3 աղջիկ կան. քանի՞ զուակ միասին:
- 18. (Ինչպէս 1. Համարում: 4 թիւը աւելացնել և պակասեցնել):
- 19. Կատարինէն կարգաց կէս օրից առաջ 4 երես և երեկոյի 2 երես. ընդամենը քանի՞ երես:
- 20. Մի մարդ 4 կտոր խորոված կերակուր նորա կինը երկու միայն. այս քանի՞ եղաւ միասին:
- 21. Մի խոհարար 4 տառելի և 2 կարմիրախայտ է գնել. քանի՞ ձուկ բերեց տուն:
- 22. (Ինչպէս 1 Համարում: Բայց այստեղ 5 աւելացնել և պակասեցնել):
- 23. Յմբատի տախտակի մի երեսի վերայ 3 գիծ կայ, միւս երեսի վերայ 5 գիծ. քանի՞ են երկու կողմից միասին:
- 24. Փոքրիկ Թօման մինչ 3 կարող է համարել իսկ Վարսենիկը 5-ով աւելի. ո՞րքան ուրեմն սա համարում է:
- 25. Մնացականը մէկ ժամում 9 խնդիր լուծեց, բայց 5 սխալ քանի՞ է ճիշտ լուծել:
- 26. (1. Համարի պէս: Բայց 6-ը աւելացնել և պակասեցնել):
- 27. Մի տան մէջ 2 ծեր և 6 ձագ կատու կան. գումարը քանի՞ է:
- 28. Պետրոսն ասում է. «Մայրս ինձ 4 գրօշ տուեց միւրգ առնելու, իսկ հայրս 6 գրօշ»: Ո՞րքան գրամ ունի նա:
- 29. 9 տանձից Արտազը 6 է ուտում. քանի՞ մնաց իւրեան:
- 30. «Քանի՞ տխիլ ունիմ ձեռքումս», ասաց Պրպօն Մկոյն, յիմացիր, թէ կարող ես: Մկոյն ասաց, թէ 3: Բայց 6 հատով աւելի գուրս եկաւ. քանի՞ ուրեմն:
- 31. $1+7=$ $9-7=$ $7-7=$ $10-7=$
 $3+7=$ $8-7=$ $7+2=$ $2+7=$
- 32. Անահիտը Գէորգից 3 տարով մեծ է, որ 7 տարեկան է. քանի տարեկան է Անահիտը:

- 33. Մի հայր մի կոյր տղայ ունի և 7 առողջ զուակ. քանի՞ որդիք ունի նա:
- 34. Սփիհան երկու հաւաքունից 10 ձու հանեց: Մոյրը խաշեց 7 հատ. քանի՞ ձու մնաց չխաշած:
- 35. $1+8=$ $2+8=$ $8-8=$ $9-8=$ $10-8=$
- 36. Հայրը սեղանի վերայ դրեց 10 մանթանոցներ, որոնցից 8-ը նոր էին. քանի՞ հատ էին հին:
- 37. Աննան 2 տառ գրեց և 8 էլ աւելացրեց. այս քանի՞ եղաւ:
- 38. Պարտիզի մէջ 10 ծառ կայ: Նոցանից 6-ը պտղատու են. ո՞րքան են միւս տեսակից:
- 39. $9-1=$ $9+1=$ $10-9=$ $10-1=$
- 40. Վասիլն ունի 10 կոպ. և 9 կոպէկի տանձ է առնում. իւրեան քանի՞ կը մնայ:
- 41. Խոհանոցում մէկ կտոր փայտ կար, 9 հատ էլ բերեցին այրելու. քանի կտոր դառաւ:
- 42. $10-10=$
- 43. Քանի՞ շագանակ կու մնայ ձեռիդ, եթէ դու 10 հատ ունիս և նոցանից 10 հատ ուտես:
- 44. Յովհաննէսն ու Եղիսարէթը 4 մեծ խաղալիք ունին ձեռքին, տանն էլ 6 հատ մանր տեսակից. նոցա խաղալիքների թիւը քանի՞ է:
- 45. Պարոն Գ. եօթը ոսկէ ձուկ ունի, 3 էլ հասարակ ձուկ. ուրեմն միասին քանի՞:

7.

- 1. $2+2+3=$ 2. $2+3+4=$ 3. $3+2-1=$
 $4 > 2 > 1 >$ $4 > 2 > 1 >$ $5 > 4 > 3 >$
 $3 > 5 > 2 >$ $5 > 1 > 3 >$ $2 > 6 > 2 >$
և այլն: և այլն: և այլն:
- 4. Պարէտը 5 խնձորից մէկը հում է ուտում 2-ը խորովում է և այն էլ է ուտում էլի քանի՞ է մնում իւրեան:
- 5. Տիգրանն ունի պարտիզում 4 մարդ: Նա ուզում է ձախ

- կողմից էլի 2 և սը կողմից էլ 2 աւելացնել վերջը քանի՞ մարդ կ'ունենայ:
6. Քթոցով ձմերուկ բերին, 4 դուրս եկաւ կարմիր, 1 խակ և 3 դեղին. քթոցի մը քանի՞ էր:
7. Երէկ Ոսկանը 4 երես կարգաց, այսօր առաւօտ կանուխ 1 և կէսօրին 2. բոլորը քանի՞:
8. Մի ուսումնարանում 3 մեծ տախտակ կան. Առաջինի վերայ 3 տառ է գրած, երկրորդի վերայ նմանապէս 3 և երրորդի վերայ 4. միասին քանի՞ է:
9. $3+2+1+1=$ 10. $4+2+1-3=$
 $4 > 3 > 1-3=$ $5 > 3 > 1 > 7 >$
 $5 > 2 > 2 > 3=$ $2 > 2 > 3 > 7 >$
 և այլն: և այլն:
11. $4+2$, վերան էլ $2+2=$ 12. $2+5$, միջեց դուրս $4-1=$
 $5-3$, " " $6+1=$ $3+7$, " " $2+3=$
 $7+2$, " " $5-4=$ $5+3$, " " $6-2=$
 $4+1$, " " $3+2=$ $8+2$, " " $9-3=$
 $6+2$, " " $4-2=$ $5+2$, " " $2+3=$
13. Մի տնից ուսումնարան գնում են 4 աղջիկ և 2 տղայ, միւսից 2 աղջիկ և 1 տղայ. երկու տնից էլ ո՞րքան են գնում:
14. Մէկ փնջի մը 3 մեխակ կայ, 2 սպիտակ և 5 կարմիր վարդ: 2 մեխակ և 2 վարդ դուրս են թափվում: էլի քանի՞ ծաղիկ կայ փնջի մէջ:
15. Մի տան մէջ 2 պատի ժամացոյց կայ: Մէկը զարկում է նախ 4, այս քառորդներ են, և յետոյ էլի 2, այս ամբողջն է. միւսն էլ է զարկում, բայց միայն 2. որովհետեւ նա քառորդներ չունի զարկելու. երկուսն էլ միասին քանի՞ անգամ զարկեցին:
16. $5+1+1+2+1$ -ից դուրս հանելով $1+1+2+2$, մնում է
17. $1 > 2 > 3 > 4$, " " $1 > 4 > 5$, " "
18. $1 > 3 > 3 > 1$, " " $4 > 2$, " "
19. $1 > 4 > 4 > 1$, " " $1 > 1+1+1+1$, " "

20. 4-ի վերայ դիր էլի 3, դուրս արի 5, և յետոյ էլի աւելացրու $4+4$:
21. 8-ին աւելացրու $1+1$, հանիր 9, մնացորդին տուր էլի 7:
22. Մի մարդ 10 ոչխար ունի. Նոցանից 2 ծախում է և 2-ը մորթում: քանի՞ է մնում տեղը:
23. Մայրը փոքր Մարգօին տալիս է մի կտոր շաքարե հաց, որի մէջ 4 մեծ և 5 փոքր չամիչ կայ. ո՞րքան ուրեմն միասին:
24. Մի սեզանի վերայ նստած էին բացի հօրից և մօրից և 5 զաւակներից էլի մեծ մամը և 2 հիւր. քանի՞ մարդ էին նստած:
25. Գողնաղի խոնջի վերայ ինը կակալ կար, 4 ոսկեղօծ և 5 արծաթեղօծ. Պետրոսն առաւ մէկ ոսկեղօծ և 1 արծաթեղօծ, Թէոդորը 2 արծաթեղօծ և 1 ոսկեղօծ. էլի քանի՞ կակալ մնաց:
26. Մի դասատուից 4 աշակերտ փոխադրվում է միւս դասատուն, բացի այս՝ հիւանդանում են 2, և 1-ը ծնողների հետ քաղաքից հեռանում է. Փոխուածներից մէկը շուտով իւր տեղն է դառնում, որովհետև յառաջագէմ չէ. Աւրեմն դասատուներ քանի՞ աշակերտներից է զրկվում:

Դ.

- Ո՞րքան է այս թուերի մէջ տարբերութիւնը.
1. 2 և 3	3. 5 և 8	5. 4 և 5
2. 3 " 6	4. 3 " 9	6. 6 " 10
և այլն.	և այլն.	և այլն:
7. Քանիսով 8 աւելի է քան 4, 3, 7, 2, 5, 6, 1:
8. Քանիսով 3 պակաս է քան 5, 6, 9, 4, 7, 8, 10:
9. Քանիսով 10 մեծ է քան 7, 1, 2, 5, 6, 3, 9:
10. Քանիսով 4 փոքր է քան 6, 8, 5, 7, 9, 10:

11. Պօղոսը 10 տարեկան է, Պետրոսը 3, որքան է տարբերութիւնը:
12. Մի մշակ 10 օր փորեց: Միւսը 2 օր և յետոյ մէկ օր էլ: առաջինը քանի՞ օր աւելի աշխատեց:
13. Վասիլն ունէր 5 կոպ. և երկու էլ ստացաւ: Թորոսը ստացաւ 2 կոպ. և 3 էլ ունէր: Քանի՞ կոպէկ պակաս ունի Թորոսը Վասիլին:
14. Արտուարը 6 ձու է ածում, աղբրահատը սովորաբար 4: Քանի՞ ձու աւելի է ածում արտուարը:
15. Ակորն այնպէս զիտէ, թէ 6-ը 9-ից 4-ով է պակաս. ճիշդ է այս: Քանիսով սխալուել է նա:
16. Մէկը առաւ 10 մսխալ թէյ. բայց յետոյ նկատեց, որ 2 մսխալ պակասում է. քանի՞ մսխալ ունի առնողը:

Ե.

1. $3+1=$	2. $1+8+1=$	3. $5+4-3=$
$7-2=$	$9+1-2=$	$2+7-8=$
$6+3=$	$6+3-5=$	$7-5+6=$
$5+4=$	$4-2+6=$	$3+3-4=$
4. Քանի՞ պէտք է աւելացնել 9-ի վերայ 10 ստանալու համար. 6-ի վերայ՝ 7 ստանալու համար. 3-ի վերայ՝ 7 ստանալու համար, 4-ի վերայ՝ 8 ստանալու համար:
 5. Աւելացրու 3-ի վերայ 7-ի և 10-ի տարբերութիւնը:
" 4-ի " 9-ի " 6-ի "
 6. 8-ի և 9-ի տարբերութիւնից հանիր 2-ի և 3-ի տարբերութիւնը:
3-ի և 10-ի տարբերութիւնից հանիր 2-ի և 5-ի տարբերութիւնը:

Գ. Ինքնապատկել և բաժանել:

Ա. ԲԱԶՄԱՊԱՏՅՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ:

Ա.

1. Քանի՞ է 1×2 : Քանի՞ անգամ կայ 2-ը 2-ի մէջ:
2. Քանի՞ անգամ կարելի է 2-ը 2-ից հանել:
3. $2 \times 2 =$ Քանի՞ անգամ 2-ը 4-ի մէջ է մտնում, 1-ը՝ 4-ի մէջ:
4. $3 \times 2 =$ Քանի՞ անգամ կարելի է 6-ից 2-ը հանել:
5. $4 \times 2 =$ Քանի՞ անգամ է պարունակվում 2-ը 8-ի, 4-ի, 6-ի մէջ:
6. $5 \times 2 =$ Քանի՞ անգամ է 2-ը 10-ի մէջ բովանդակած:
7. $3 \times 2 =$ $1 \times 2 =$ $4 \times 2 =$ $2 \times 2 =$ $5 \times 2 =$
8. Քանի՞ անգամ 2-ը 8-ի, 2-ի, 4-ի, 10-ի, 6-ի մէջ է պարունակվում:
9. Քանի՞ ականջ ունին երկու մարդիկ, քանի՞ ոտ 2 կատուներ:
10. Քանի՞ թև ունին երկու աղանին, քանի՞ զրօշ է 5 կոպէկ:
11. Մի գրիչ արժէ 2 զրօշ, 4 զրօշը քանի՞ կարելի է գնել:
12. Մի դրամ կայ 2 կոպէկանոց. քանի՞ այդպիսի դրամ 10 կոպէկ կ'անի:
13. $1 \times 3 =$ $2 \times 3 =$ Քանի՞ անգամ մտնում է 3-ը 3-ի մէջ, 3-ը 6-ի մէջ:
14. $3 \times 3 =$ Քանի՞ անգամ 3-ը 3-ի, 6-ի, 9-ի մէջ է մտնում:
15. Քանի՞ անգամ կարելի է 3-ը 9-ից, 6-ից, 3-ից հանել:
16. Մի կին ունէր 3 հաւ. Իւրաքանչիւր հաւը 3 ձու գրեց. քանի՞ ձու եղաւ միասին:
17. Պարտիզի նստարանն ունի 3 ոտ. քանի՞ նստարան է եթէ միասին 9 ոտ ունին:
18. Մի արշին թաւիչը 3 մանէթ արժէ. 3 արշինը որքան արժէ:
19. $1 \times 4 =$ Քանի՞ անգամ 1-ը 4-ի մէջ, 4-ը 4-ի մէջ է մտնում:
20. $2 \times 4 =$ Քանի՞ անգամ կայ 4-ը 8-ի, 2-ը 8-ի, 1-ը 8-ի մէջ:
21. Երկու կովը միասին քանի՞ ոտ ունին:

22. Մի կին 8 շահու շիթ է գնում, արշինը 1 արատի. քանի՞ արշին ուրեմն:
23. $1 \times 5 =$ $2 \times 5 =$
24. Քանի՞ անգամ կայ 5-ը 10-ի, 5-ը 5-ի, 2-ը 10-ի մէջ:
25. Քանի՞ անգամ կարելի է 5-ը 5-ից, 5-10-ից հանել:
26. Քանի՞ ձու կարելի է գնել 10 կոպէկի, եթէ հատը 1 կոպէկ է:
27. Ո՞քան վարձ կը ստանայ մարդ 5 օրում, եթէ օրէնը 2 մանէթ է ստանում:
28. $1 \times 6 =$ $2 \times 3 =$ $3 \times 2 =$
29. Քանի՞ անգամ է մտնում 6-ը 6-ի, 2-ը 6-ի, 3-ը 6-ի, 1-ը 6-ի մէջ:
30. $1 \times 8 =$ $2 \times 4 =$ $4 \times 2 =$
31. Քանի՞ անգամ է մտնում 8-ը 8-ի, 4-ը 8-ի, 2-ը 8-ի մէջ:
32. $1 \times 9 =$ $3 \times 3 =$ $9 \times 1 =$
33. Քանի՞ անգամ կայ 9-ը 9-ի, 1-ը 9-ի, 3-ը 9-ի մէջ:
34. $10 \times 1 =$ $2 \times 5 =$ $5 \times 2 =$
35. Քանի՞ անգամ է մտնում 10-ը 10-ի, 2-ը 10-ի, 5-ը 10-ի մէջ:
36. Մէկն ունի 6 մանէթ. այդ գումարից քանի՞ անգամ կարող է վճարել ա) 6 մանէթ, բ) 3 մանէթ, գ) 2 մանէթ, դ) 1 մանէթ:

Բ.

1. 10-ի մէջ 5=	2. 2 × 3=	3. 1 × 1=
3 × 3=	4 × 1=	3-ի մէջ 3=
6-ի մէջ 2=	10-ի մէջ 10=	5-ի մէջ 1=
1 × 5=	7 × 1=	2 × 2=
4-ի մէջ 2=	7-ի մէջ 7=	4-ի մէջ 4=
9-ի մէջ 3=	5 × 1=	10-ի մէջ 1=
4 × 2=	4 × 2=	9 × 1=
5 × 2=	6-ի մէջ 3=	2 × 3=
7-ի մէջ 7=	2-ի մէջ 2=	9-ի մէջ 3=

4. $6 = 3 \times$ 5. $2 = 2 \times$ 6. $10 = 5 \times$
 $9 = 3 \times$ $5 = 1 \times$ $4 = 1 \times$
 $10 = 2 \times$ $8 = 2 \times$ $6 = 2 \times$
 $7 = 1 \times$ $4 = 4 \times$ $9 = 3 \times$
 $10 = 10 \times$ $9 = 3 \times$ $8 = 2 \times$
7. Մէկն ունի 2 թերթ սպիտակ և 4 անգամ աւելի մոխրագոյն թուղթ: Մոխրագոյնից 2 թերթ գործ է ածում: Ո՞րքան թերթ էր ընդամենը և ո՞րքան մոխրագոյն թերթ մնաց:
8. Մի տկի մէջ 3 թունգի է մտնում. քանի՞ կը մտնի 3 այդպիսի տկի մէջ:
9. Մի տղայ ունի 1 հինգկոպէկանոց, 2 երկու կոպ. և 1 կ.: Այդ փողով մի տետրակ գնեց խազած. սորա գինն ի՞նչ է:
10. Աղանին ունի 2 թև. ուրեմն 4, 3, 2, աղանինները քանի թև ունին:
11. Քանի՞ կոպէկ են 1 շահանոց, 1 երկք կոպէկանոց և 1 կ.:
12. Չորս հասակաւոր և 2 տղայ հաց էին ուտում: Մեծերը երկերկու ձու կերան, փոքրերը մէկ մէկ, քանի՞ ձու կերան բոլորը միասին:
13. Մի մարդ 8 մանէթ ունի. Բայց պէտք է 2×5 մանէթ վճարէ. քանի՞ է պակասում նորան:
14. Ես մի թիւ մտածեցի մտքումս: Եթէ վերան 3 էլ աւելացնեմ, 7 կ'ստանամ: Ի՞նչ թիւ է նա:
15. Այժմ ուրիշ թիւ մտածեցի: Եթէ 4 աւելացնեմ, կը դառնայ 3×2 . Ի՞նչ թիւ էր այս:
16. Մի սանդուղ երկու մաս ունի. Առաջինն ունի 2×2 աս տիճան, երկրորդը 2×3 . քանի՞ աստիճանով է սանդուղը:
17. Մէկը տնկեց 6 ծիրանի ծառ, 2 շլորի և երկու թզի ծառ, նոցանից 2×2 ծառ բահամ եկաւ. ո՞րքանը չորացաւ:
18. Ալին ունի 1 կոպ., 1 երկու կոպէկանոց և 1 շահի. իսկ Մուսին 4 հատ երկու կոպէկանոց. ո՞վ աւելի փող ունի:

19. Մի պղնձի մէջ 4 կճուճ կաթ կայ: Միջից հանեցին 1 կճուճ և 2 կճուճ, բայց իսկոյն աւելացրեցին մէջը 4 կճուճ և էլի 4 կճուճ: այժմ քանի՞ անգամ 3 կճուճ կայ պղնձի մէջ:

Բ. ԲԱԶՄԱՊԱՏԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ԲԱԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ա.

- 1. $2 - 1 \frac{1}{2} =$
- 2. $2 \times 2 =$
- 3. $2 \times 3 =$
- 4. $8 - 1 \frac{1}{2} =$
- 5. $4 - 1 \frac{1}{2} =$
- 6. Երկու մարդ հաւասար բաժանում են իրար մէջ 10, 4, 6, 8, 2 մանէթ. իւրաքանչիւրը որքան է ստանում:
- 7. Մի տիկ 6 թունդի գինի է առնում և լցրած է: Կէսը դատարկում են. քանի՞ թունդի է մնում մէջը:
- 8. Երկու եղբայրները իւրեանց կուլում պահած ունին 8 մանէթ, որովհետև հաւասարապէս են տնտեսել: իւրաքանչիւրի կէս մասը քանի՞ կը լինի:
- 9. $3 \times 1 =$
- 10. $6 - 1 \frac{1}{3} =$
- 11. $4 - 1 \frac{1}{4} =$
- $3 \times 2 =$
- $9 - 1 \frac{1}{3} =$
- $8 - 1 \frac{1}{4} =$
- $3 \times 3 =$
- $4 \times 1 =$
- $4 - 1 \frac{1}{2} =$
- $5 - 1 \frac{1}{3} =$
- $4 \times 2 =$
- $8 - 1 \frac{1}{2} =$
- 12. Երեք հաւասարապէս բեռնաւորած էշեր 6 պարկ ցորեն են տանում մէկը որքան բարձած ունին:
- 13. Կարապետն ունի վեց տանձ. նորա 3-դ մասը դուլարի է քանի՞ հատ ուրեմն:
- 14. Քանի՞ մանէթ է ծախսում օրէնը մի մարդ, որ 8 մանէթ ա) 4 օրում: բ) 2 օրում քսակից զօր է տալիս:
- 15. Սօփորաբար կաշաղակը (անծեղը) 8 ձու է ածում: ըն-

տանի աղաւնին միայն $\frac{1}{3}$ այդ թուի. քանի՞ է ածում գլխաւորը:

- 16. $5 \times 1 =$
 - 17. $6 \times 1 =$
 - 18. $8 - 1 \frac{1}{8} =$
 - $5 \times 2 =$
 - $6 - 1 \frac{1}{6} =$
 - $9 \times 1 =$
 - $10 - 1 \frac{1}{5} =$
 - $7 \times 1 =$
 - $9 - 1 \frac{1}{9} =$
 - $5 - 1 \frac{1}{5} =$
 - $7 - 1 \frac{1}{7} =$
 - $10 \times 1 =$
 - $10 - 1 \frac{1}{2} =$
 - $8 \times 1 =$
 - $10 - 1 \frac{1}{10} =$
 - 19. Քանի՞ է
 - 20. Քանի՞ է
 - 6-ի կէսը
 - 9-ի $\frac{1}{3}$ -ը, $\frac{1}{3}$ -ը:
 - 8-ի "
 - 8-ի $\frac{1}{8}$ -ը, $\frac{1}{2}$ -ը, $\frac{1}{4}$ -ը:
 - 10-ի "
 - 10-ի $\frac{1}{10}$ -ը, $\frac{1}{2}$ -ը, $\frac{1}{5}$ -ը:
 - 21. Ո՞րքան է գազի զինը, եթէ 8 արասով տալիս են ա) 8 գազ: բ) 4 գազ: գ) 2 գազ:
- Բ.
- 1. $8 - 1 \frac{1}{4} =$
 - 2. $8 - 1 \frac{1}{4} - 2 =$
 - 3. $3 \times 3 + 1 =$
 - $6 - 1 \frac{1}{2} =$
 - $3 \times 2 + 2 =$
 - $7 - (2 \times 3) =$
 - $3 \times 2 =$
 - $6 - 1 \frac{1}{6} + 5 =$
 - $8 - 1 \frac{1}{4} + 2 =$
 - $7 - 4 =$
 - $7 - 2 + 3 =$
 - $2 \times 5 - 4 =$
 - $9 - 1 \frac{1}{9} =$
 - $10 - 1 \frac{1}{2} - 3 =$
 - $3 + 3 - 6 =$
 - $6 - 1 \frac{1}{6} =$
 - $9 - 1 \frac{1}{9} + 4 =$
 - $10 - 1 \frac{1}{3} \times 4 =$
 - 4. 8-ը քանիսով է աւելի քան 2, 4, 5, 7, 1, 6:
 - 5. 2-ը քանիսով փոքր է քան 7, 3, 5, 9, 10, 4, 8:
 - 6. Քանիսով 4-ը պակաս է քան 8, 6, 7, 5, 9, 10:
 - 7. Քանիսով 10-ը շատ է քան 7, 9, 10, 8, 2, 5, 3:
 - 8. Քանի՞ անգամ է պարունակած 2-ը 4-ի, 8-ի, 6-ի, 10-ի մէջ:
 - 9. Ո՞րքան է 2-ի, 8-ի, 4-ի, 6-ի, 10 $\frac{1}{2}$ -ը:
 - 10. Ո՞րն է 9-ի և 7-ի, 8-ի և 1-ի տարբերութիւնը:
 - 11. Ի՞նչ թիւ պէտք է 2 անգամ առնենք, որ 6 ստանանք:
 - 12. Ի՞նչ թուի կէսը պէտք է առնենք, որ 5 ստանանք:
 - 13. Ո՞ր թուի $\frac{1}{3}$ -ը պէտք է առնենք, որ 3 ստանանք:

14. Ի՞նչ թուին 6 պէտք է տանք, որ 10 դառնայ:
15. Ո՞ր թուից 3 պէտք է հանենք, որ այնքան ստանանք, որքան որ 2×3 է:
16. Ի՞նչ թուին 5 պէտք է տանք, որ 6 ստանանք:
17. Ի՞նչ թուին 4 պէտք է տանք, որ 2×4 -ից 1-ով աւելի ստանանք:
18. Ո՞ր թուի կէսը պէտք է առնենք, որ 2-ից 1-ով աւելի ստանանք:
19. 9-ից հանիր $4+1+1+1+1$.
20. 2×2 -ի վերայ էլի համարիր $3+3$.
21. 8-ի քառորդն ու կէսը միասին հաշուիր:
22. Քանիսո՞վ 3×2 շատ է 4×1 -ից:
23. Քանիսո՞վ 5×2 շատ է 2×4 -ից:
24. Քանի՞ անգամ 8-ը 2×4 -ի մէջ է պարունակված:
25. Քանի՞ է $(2 \times 4 + 2)$ -ի $\frac{1}{3}$ -ը:
26. Քանի՞ է 6-ի $\frac{1}{3}$ -ը 2 անգամ առնուած:
27. Քանի՞ անգամ կարելի է $3+2$ -ը 2×5 -ից հանել:
28. Քանի՞ անգամ է մտնում $4-2$ -ը $8-2$ -ը մէջ:
29. Ո՞ր թիւն է 3-ով աւելի քան 7-ը:
30. Քանիսո՞վ 7 պակաս է քան $6+4$.
31. Միասին որքան կը լինի 8-ի կէսը և 6-ի $\frac{1}{3}$ -ը:
32. Ո՞րքան է 3×3 -ի և 2×4 -ի տարբերութիւնը:
33. Ո՞րքան է $2 \times 5 - 9$.
34. Ո՞րքանով է շատ 2×4 -ը 6-ից:
35. Ո՞րքանով 2×3 -ը քիչ է քան 4×2 .
36. Ո՞ր թիւն է պակաս 3-ով 7-ից:
37. Քանի՞ է 1×3 և 2×2 .
38. Ո՞րքան է 4×2 պակասած 3×2 -ով:
39. Ո՞րքան է $6+1+1+1-(2 \times 2)$.
40. Ո՞րքան է $3 \times 2 + (3 \times 1) - 5$.

36141-69

9.

1. Հայրը բերեց տասը ծիրան. Այդքանից Վասիլը ստացաւ 5-դ մասը, Եղիան 3 հատ, մայրը 4. քանի՞ մնաց էլի:
2. Երկու պատուհանը քանի՞ ապակի ունին, եթէ իւրաքանչիւրը 3 հին և 1 նոր ապակի ունի:
3. Մէկը պէտք է 9 կոպէկ վճարէ, բայց նա ունի միայն 1 հինգկոպէկանոց և 1 երկուկոպէկանոց. քանի՞ կոպէկ է պակասում նորան:
4. Մարիամը 4 տարեկան է. Մեսրոպի հասակը 2 անգամ և մէկ տարով էլ աւելի է. քանի՞ է ուրեմն:
5. Մի մանուկ 8 գրօշ ունի. քանի՞ գրիչ կարող է գնել, եթէ իւրաքանչիւրն արժէ 2 գրօշ. քանի՞ քարեգրիչ՝ հատը մէկ գրօշով:
6. Մի մարդ օրէնը 2 արասի է ծախսում և նորա փողը 4 օրուայ է հասնում. քանի՞ փող ունէր:
7. Լաւ խնձորի քթոցն արժէ 3 մանէթ. 9 մանէթով քանի՞ քթոց կարելի է գնել:
8. Գուլարի տանձի գրուանքէն արժէ 10 կոպ., դամբուլի գրուանքէն միայն նորա գնի 5-դ մասը և էլի մի կոպ. քանի՞ ուրեմն:
9. Չուկուրն ունի 4 սիմ, հասարակ թաղը 7. սա ուրեմն քանի՞ աւելի ունի:
10. Ալուածատէրը մի արտի համար 10 մանէթ կապալաւարձ է ստանում և մի մանէթ հօրի է վճարում այդ կալուածի համար. որքան եկամուտ ունի:
11. Հովիւն իւր որդուն յանձնեց մի փոքր հօտ 2×5 դառնրից, որոնցից մէկը սատակեցաւ և մնացածի $\frac{1}{3}$ -ը ծախուեցաւ աւագ շաբաթին. քանի՞ մնաց:
12. Աւստան շաբաթ օրը տուն դառնալիս գնեց իստակ և ճրագու մոմ. Իստակ մոմին վճարեց 2 շահանոցներ, իսկ ճրագու մոմին 5-դ մասը այդ փողի և էլի 3 կոպէկ. քանի՞ ուրեմն:

13. Մէկը ստացաւ 3 մանէթ $+(2 \times 3)$ մանէթ $+1$ մանէթ. Ո՞րքան խոզ կարող էր գնել, եթէ հատը 5 մանէթ է:
14. 8 կակալից $\frac{1}{4}$ -ը փուշ է և $\frac{1}{8}$ -ը որդնոտ, մնացածը լաւ է: Ո՞րքան է լաւիցը:
15. Մի օրիորդ քաղուճ է 7 կարմիր և 3 սպիտակ վարդ: առաջին թիւը քանիսով շատ է, քան երկրորդի կրկնապատիկը:
16. Թէոդորը 8 աղանի ունէր, սպիտակ, կապոյտ և կարմրագորշ: Նոցանից կէսը սպիտակ էին, քառորդը կապոյտ, մի քառորդն էլ կարմրագորշ: Իւրաքանչիւր տեսակից քանի՞ աղանի էին:
17. Ճակատի աղլուխի համար երկու կարգ մարգարիտներ էր հարկաւոր: Տէրը չորս չորս ուղարկեց իւրաքանչիւր կարգի համար: Կարողն ասաց՝ էլի երկու հատ է հարկաւոր ընդամենը քանի՞ պէտք է լինի:
18. Մի իմպերիալը 10 մանէթ ոսկի է համարվում: դորա հինգերորդ մասը գտիր կէսը կոչվում է պօլուսիմպերիալ: սորա $\frac{1}{8}$ մասը գտիր:
19. «Են ի՞նչ թիւ է, որ 3 անգամ առնուած լինելով 7-ից 2 աւելի կունենայ»: Անտոնն ասաւ, թէ 2: Ի՞նչ քան սխալուեցաւ նա:
20. Հայրը որդուն դիւզ տարաւ տօն օրերին: Նորա 9 ժամ ճանապարհորդեցին: Այս ժամանակի $\frac{1}{3}$ մասը և մէկ ժամ գործածեցին մինչև առաջին քարուանսարան՝ որտով այնտեղ մնացին 3 ժամ, իսկ մնացած ժամանակը գործածեցին մինչև դիւզ հասնելը՝ սայլով որ պատահամար այն կողմն էր գնում: Քանի՞ ժամ սայլով ման եկան:

ԵՐԿՐՈՐԿ ԲՍՃԱՆՄՈՒՆԻՔ՝ 1 — 20 ԹՈՒԵՐ:

Ա. 1—20 թուերի հասկացողութիւն:

Ա.

1. Համարիւր 10-ից միջև 15, 15—10, 10—20, 20—10:
2. Համարիւր 10—17, 17—10, 19—15, 14—20:
3. Համարիւր 1—15, 17—8, 12—19, 18—6:
4. Համարիւր 1—20, աճէ մէկ անգամ մի թիւ բաց թողնելով, 20—1՝ երկերկու թիւ բաց թողնելով, 1—20 երեք երեք թիւ բաց թողնելով:
5. 9-ից մինչև 16 համարիւր՝ 14-ը և 12-ը թողնելով:
6. Համարիւր 1—20 և ընդհակառակ չորրորդ թիւը բաց թողնելով:
7. Ո՞ր թիւն է հետևում 9-ին, 17-ին, 16-ին, 14-ին, 19-ին, 12-ին, 8-ին, 11-ին, 20-ին:
8. Ո՞ր թիւն է 9-ից, 16-ից, 15-ից, 17-ից, 18-ից, 13-ից, 15-ից առաջ:
9. Ո՞ր թուերի մէջն է 12-ը, 14-ը, 18-ը, 19-ը, 17-ը, 13-ը:
10. Ո՞ր թիւն է 14-ի և 16-ի, 12-ի և 14-ի, 18-ի և 20-ի, 17-ի և 19-ի, 15-ի և 17-ի, 13-ի և 15-ի, 16-ի և 18-ի մէջ:
11. Ո՞ր թուերն են 8-ի և 12-ի, 14-ի և 16-ի, 13-ի և 17-ի, 14-ի և 18-ի, 15-ի և 18-ի, 16-ի և 20-ի մէջ:
12. Ո՞րն է տասներեքերորդ, տասնուեօթերորդ, տասնևութերորդ թիւը:

Բ. Գումարել և հանել:

Ա.

1. 10+1=	2. 8+3=	3. 5+6=	4. 3+8=
11-1=	11-3=	11-6=	11-8=
9+2=	7+4=	4+7=	2+9=
11-2=	11-4=	11-7=	11-9=

5. $10+2=$ 6. $8+1=$ 7. $6+6=$ 8. $4+8=$
 $10-2=$ $12-4=$ $12-6=$ $3+9=$
 $9+3=$ $7+5=$ $5+7=$ $10+2=$
 $12-3=$ $12-5=$ $12-7=$ $11+1=$

9. Փոքր Յուսիկը 9 ամսական է. քանի՞ է պակասում, որ տարեկան դառնայ:
 10. Քանի՞ օր է մի շաբաթ և չորս օր:
 11. Մի կին պետք է 12 գազ կտաւ գործածէ. 7 գազ ունի արդէն. քանի՞ գազ էլի պետք է գնէ:
 12. Մի ճանճ և մի բլէզ 12 ոտ ունին. Բլէզը 6 ոտ ունի. իսկ ճանճը քանի:

13.	15.	17.	19.
$10+3=$	$5+8=$	$10+4=$	$5+9=$
$13-3=$	$13-8=$	$14-4=$	$14-9=$
$9+4=$	$4+9=$	$9+5=$	$11+3=$
$13-4=$	$13-9=$	$14-5=$	$14-10=$
$8+5=$	$13-10=$	$8+6=$	$14-4=$

14.	16.	18.	20.
$13-5=$	$13-3=$	$14-6=$	$14-1=$
$7+6=$	$11+2=$	$7+7=$	$12+2=$
$13-6=$	$13-2=$	$14-7=$	$14-2=$
$6+7=$	$12+1=$	$6+8=$	$13+1=$
$13-7=$	$13-1=$	$14-8=$	$4+10=$

21. Քանի՞ գրօշ են մի շահանոցն ու 1 երկուկոպէկանոցը:
 22. Պետրոսը գնեց մի դիւժին քարեգրիչներ և մէկ էլ աւելորդով ստացաւ. այժմ քանի՞ չափ ունի:
 23. Մի պարտիզի միջ 14 մրգի ծառ կայ, որոնցից 8 տանձնի են, մնացածը խնձորենիներ: Քանի՞ խնձորենիներ են:
 24. Նշանը 14 օր արձակուրդ ստացաւ. Այս միջոցին նախ 1 շաբաթ և 3 օր ճանապարհորդութիւններ արեց. քանի՞ օր կարող էր տանը զուարճանալ:

25.	26.	27.	28.
$10+5=$	$15-7=$	$5+10=$	$15-3=$
$15-5=$	$7+8=$	$15-10=$	$13+2=$
$9+6=$	$15-8=$	$11+4=$	$15-2=$
$15-6=$	$6+9=$	$15-4=$	$14+1=$
$8+7=$	$15-9=$	$12+3=$	$15-1=$
29.	30.	31.	32.
$10+6=$	$16-8=$	$11+5=$	$16-3=$
$16-6=$	$7+9=$	$16-5=$	$14+2=$
$9+7=$	$16-9=$	$12+4=$	$16-2=$
$16-7=$	$6+10=$	$16-4=$	$15+1=$
$8+8=$	$16-10=$	$13+3=$	$16-1=$

33. Մի տասկոպէկանոց և մի հինգկոպէկանոց. քանի՞ կոպէկ են:
 34. Մէկ ու կէս տասնեակ ձուից նախ 6, ապա 3 չափ գործածուեցաւ. տեղը քանի՞ մնաց:
 35. Ղասարը մի ոչխար է առնում 16 արասով. իւր չետ ունի միայն 11 արասի. քանի՞ պետք է պարտք մնայ:
 36. Սիմօնը մի մեծ, մի փոքր տետրակ և մի երկաթէ զրիչ է գնում, բոլորը 16 կոպէկով: Գրիչն արժէ մի կօպ, փոքր տետրակը 5. Ի՞նչ է մեծի գինը:

37.	39.	41.	43.
$10+7=$	$12+5=$	$10+8=$	$13+5=$
$17-7=$	$17-5=$	$18-8=$	$18-5=$
$9+8=$	$13+4=$	$9+9=$	$14+4=$
$17-8=$	$17-4=$	$18-9=$	$18-4=$
$8+9=$	$14+3=$	$8+10=$	$15+3=$
38.	40.	42.	44.
$17-9=$	$17-3=$	$18-10=$	$18-3=$
$7+10=$	$15+2=$	$11+7=$	$16+2=$
$17-10=$	$17-2=$	$18-7=$	$18-2=$
$11+6=$	$16+1=$	$12+6=$	$17+1=$
$17-6=$	$17-1=$	$18-6=$	$18-1=$

45. Քանի՞ չափ են 1 դուժին և 5 չափ:

46. Մէկ ու կէս տասնեակ և 2 հատ խրճերից 8 խուրճը պարուել է: քանի՞ է մնացել տեղը: $7-8=1$
47. Մի խոհարար իւր վարձից մի քառորդ տարուայ մէջ յետ է ձգել առաջին ամսուս 4 մանէթ, 2-րդ ամսուս 7 մ., 3-րդ ամսուս նոյնպէս 7 մանէթ. ընդամենը քանի՞ է մնում փող: $7-4-7-7=1$
48. Նա այն փողից նոր չուխայ է առնում 9 մանէթով: քանի՞ է մնում փող: $7-9=2$
49. Քանիսով 1 դիւմին և 6 հատը աւելի է քան մէկ ու կէս տասնեակը: $15-7=8$
50. Մի մարդ 18 մանէթ պարտք ունի: Նա նախ վճարում է 12 մանէթ, յետոյ էլի 3 մանէթ, դեռ էլի քանի՞ է մնում պարտական: $18-12-3=3$
51. Նարդի խաղացողներից մէկը տարաւ 15 անգամ միւսը 3 խաղ աւելի. քանի՞ խաղ ուրեմն:
52. $10+9=19$
 19-9=10
 9+10=19
 11+8=19
 19-8=11
53. $12+7=19$
 19-7=12
 13+6=19
 19-6=13
 14+5=19
 19-5=14
54. $19-5=14$
 15+4=19
 19-4=15
 16+3=19
 19-3=16
55. $17+2=19$
 19-2=17
 18+1=19
 19-1=18
 19-10=9
56. $10+10=20$
 11+9=20
 20-10=10
 20-9=11
 12+8=20
57. $20-8=12$
 13+7=20
 20-7=13
 14+6=20
 20-6=14
58. $15+5=20$
 20-5=15
 16+4=20
 20-4=16
 17+3=20
59. $20-3=17$
 18+2=20
 20-2=18
 19+1=20
 20-1=19
60. Մի թօփ կտաւ 19 գաղ է: Նորանից նախ 6, ապա 5 գաղ է կտրվում: քանի՞ գաղ է էլի մնացել: $19-6-5=8$
61. Փոքր Պերճը 1 տարեկան և 8 ամսական է. ընդամենը քանի ամսական է: $12+8=20$
62. Անցեալ տարին մի նախրից 3 ոչխար սատակեցին և 11 հատ ծախեցին, բայց մի և նոյն ժամանակ 20 գառնուկներ ծնուեցան: Արդեօք նախիրը մեծացաւ թէ փոքրացաւ. քանի՞ հատով: $20-11=9$

63. Ոտնաչափն ունի 12 մատնաչափ, ո՞րքան է 1 ոտնաչափ և 6 մատնաչափ: 1 դանչ, և 4 մատն., 1 ոտն. և 8 մատնաչափ:

- բ.**
1. $2+3+6=11$
 $6+6+2=14$
 $5+7+6=18$
 $3+8+2=13$
2. $9+1+10=20$
 $7+3+4=14$
 $4+6+5=15$
 $2+7+6=15$
3. $3+3+8=14$
 $4+3+4=11$
 $9+2+7=18$
 $4+6+7=17$
4. $12-3-6=3$
 $18-5-9=4$
 $14-3-7=4$
 $20-8-5=7$
 $11-7-3=1$
 $15-9-2=4$
 $17-4-4=9$
 $16-2-2=12$
 $20-2-3=15$
5. $3+9-4=8$
 $14+2-6=10$
 $15+6-7=12$
 $15+2-5=15$
 $17+3-2=18$
 $15+2-3=14$
 $11+8-7=12$
 $13+4-4=13$
 $16+3-1=18$
6. $12+4+2-4=14$
 $9+6+5-3=17$
 $12+2+1-3=12$
 $5+5+5-10=5$
 $12+1+6-5=14$
 $6+7+5-4=14$
 $5+6+7-2=16$
 $3+8+4-10=5$
7. $18=9+$
 $17=10+$
 $14=7+$
 $16=8+$
 $13=9+$
 $14=5+$
 $13=8+$
 $13=10+$
8. $15=9+$
 $20=7+$
 $16=13+$
 $12=2+$
 $19=15+$
 $20=7+$
 $19=8+$
 $13=4+$
9. $2=10-$
 $5=14-$
 $3=17-$
 $6=18-$
 $2=13-$
10. $5=10-$
 $7=12-$
 $9=18-$
 $17=19-$
 $14=20-$
11. $4+11=$
 $16-12=$
 $7+12=$
 $13-11=$
 $18-16=$
12. $19-11=$
 $20-15=$
 $5+12=$
 $16-13=$
 $15-11=$

13. 4 մանուկներ տխիլներ ստացան: Առաջինը ստացավ 4 Կերկորդը 4, երրորդը 6, չորրորդը նմանապես 6: Միասին այս քանի՞ եղաւ:
14. Սի մարդ երկու զիրք է առնում, մէկն արժէ 7 արասի, միւսը 5 արասի: Նա տալիս է 3 մանէթանոց քանի՞ պէտք է յետ ստանայ:
15. Վարպետն ունի 3 շահանոց և էլի ուրիշ փող, ընդամենը 20 կոպէկ: Ի՞նչ տեսակ փողեր կարող են լինիլ այդ մացածները:

Գ. Բազմապատկել և բաժանել:

Ա. ԲԱԶՄԱՊԱՏԳՈՒԹԻՒՆ ՈՒ ՊԵՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ:

1.		2.	
1×2=	2-ի մէջ	1×3=	3-ի մէջ
2×2=	4-ի " "	2×3=	6-ի " "
3×2=	6-ի " "	3×3=	մինչև
4×2=	8-ի " "	6×3=	18-ի " "
5×2=	10-ի " "	1×4=	4-ի մէջ
մինչև	մինչև	4-ի մէջ	մինչև
10×2=	20-ի " "	4×4=	16-ի " "
3.		4.	
5×4=	20-ի մէջ	1×7=	7-ի մէջ
1×5=	5-ի " "	2×7=	14-ի " "
2×5=	10-ի " "	1×8=	8-ի " "
3×5=	15-ի " "	2×8=	16-ի " "
4×5=	20-ի " "	1×9=	9-ի " "
1×6=	6-ի " "	2×9=	18-ի " "
2×6=	12-ի " "	1×10=	10-ի " "
3×6=	18-ի " "	2×10=	20-ի " "

5. 2 շաբաթ և 5 օր քանի՞ օր են:

6. 4 շահանոցը քանի՞ կոպէկ են:
7. 20 կոպէկը քանի՞ 2 կ., 3 կ., շահի, ուղալձուս (104.) ունի:
8. Փառնակը 15 կոպէկի մատիտ է առնում, հատը 3 կոպէկով: Քանի՞ մատիտ կը ստանայ:
9. Քանի՞ թօփ գործելու ասեղներ են ա) 10, բ) 15, գ) 20 հատը, երբ մի թօփը 5 հատից է բաղկացած:
10. Եթէ մի տան մէջ որէնը 2 մանէթ է մտնում ընտանիքի հոռավարութեան համար, քանի՞ օր կարող է նա կառավարուել 16 մանէթով:
11. Քանի՞ կոպէկ են 3 շահի, 1 երկուկոպէկանոց և 1 կոպ:
12. Քանի՞ շահով 15 կոպէկ է դառնում:
13. Քանի՞ գազ կտաւ կարելի է առնել 18 արասով, եթէ 1 գազին 6 արասի պէտք է վճարել:
14. Շաբաթն ունի 6 բանելու օր: 3 շաբաթը քանի՞ այդպիսի օրեր ունի:
15. Մի մարդ 20 օր աշխատեց, քանի՞ բանելու շաբաթ և օրեր եղաւ:
16. Վարպետը 6 տարեկան է, նորա եղբայր Մինասը 3 անգամ նորանից մեծ է: Մինասը քանի՞ տարեկան է:
17. Մի սայլապան 16 ձի ունի, նա պէտք է ֆուրգոններ լծէ: Քանի՞ ֆուրգոն պէտք է լծուի:
18. $10^{\circ} \times 2$ 19. $15^{\circ} \times 5$ 20. $(2 \times 5) + 4 =$
 $12^{\circ} \times 2$ $16^{\circ} \times 4$ $(3 \times 6) + 2 =$
 $18^{\circ} \times 3$ $18^{\circ} \times 2$ $(4 \times 4) + 2 =$
 $14^{\circ} \times 2$ $20^{\circ} \times 2$ $(2 \times 8) + 4 =$
 $20^{\circ} \times 4$ $12^{\circ} \times 4$ $(3 \times 3) + 6 =$
21. $14^{\circ} \times 7$ 22. $12^{\circ} \times 3$ 23. $(2 \times 4) - 6 =$
 $15^{\circ} \times 3$ $18^{\circ} \times 9$ $(2 \times 9) - 8 =$
 $16^{\circ} \times 2$ $16^{\circ} \times 8$ $(5 \times 4) - 9 =$
 $18^{\circ} \times 6$ $12^{\circ} \times 6$ $(3 \times 6) - 7 =$
 $20^{\circ} \times 5$ $20^{\circ} \times 4$ $(4 \times 4) - 6 =$
24. Գտիր 5-ի եռապատիկը և 3 էլ վերան զիր:
25. Եթէ ես մի թուից 2 հանեմ, ես զեռ էլե կ'ունենամ 4-ի բառապատիկը: Ո՞րն է այդ թիւը:

Բ. Բազմապատկութիւն և բաժանութիւն

1.		2.	
$2 \times 1 =$	$2\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$3 \times 1 =$	$3\text{-ի } \frac{1}{3} =$
$2 \times 2 =$	$4\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$3 \times 2 =$	$6\text{-ի } \frac{1}{3} =$
$2 \times 3 =$	$6\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$\frac{\text{մինչև}}$	$\frac{\text{մինչև}}$
$2 \times 4 =$	$8\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$3 \times 6 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{3} =$
$2 \times 5 =$	$10\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$4 \times 1 =$	$4\text{-ի } \frac{1}{4} =$
$\frac{\text{մինչև}}$	$\frac{\text{մինչև}}$	$\frac{\text{մինչև}}$	$\frac{\text{մինչև}}$
$2 \times 10 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{2} =$	$4 \times 4 =$	$16\text{-ի } \frac{1}{4} =$
3.		4.	

$4 \times 5 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{4} =$	$7 \times 1 =$	$7\text{-ի } \frac{1}{7} =$
$5 \times 1 =$	$5\text{-ի } \frac{1}{5} =$	$7 \times 2 =$	$14\text{-ի } \frac{1}{7} =$
$5 \times 2 =$	$10\text{-ի } \frac{1}{5} =$	$8 \times 1 =$	$8\text{-ի } \frac{1}{8} =$
$5 \times 3 =$	$15\text{-ի } \frac{1}{5} =$	$8 \times 2 =$	$16\text{-ի } \frac{1}{8} =$
$5 \times 4 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{5} =$	$9 \times 1 =$	$9\text{-ի } \frac{1}{9} =$
$6 \times 1 =$	$6\text{-ի } \frac{1}{6} =$	$9 \times 2 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{9} =$
$6 \times 2 =$	$12\text{-ի } \frac{1}{6} =$	$10 \times 1 =$	$10\text{-ի } \frac{1}{10} =$
$6 \times 3 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{6} =$	$10 \times 2 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{10} =$

1. Լաւ գլուխ դինու թունդին արժէ 2 մանէթ. քանի՞ արժէ 7 թունդին.
2. Վեց օրում Ա-ը շահվում է 18 մանէթ. օրէնը քանի՞:
3. Աբասու մէջ քանի՞ ուղաթուն, քանի՞ շահի կայ, քանի՞ կողակի իւրաքանչիւրի մէջ:
4. Սերմի մսխալն 2 կողակի է. ի՞նչ արժէ 6, 8, 9, 10 մսխալը:
5. 5 գրուանքան արժէ 15 կողակի. ի՞նչ արժէ 1 գրուանքան:
6. 3 կտոր ունտին առաւ Մեսրոպը 18 կողակով. Հատին ի՞նչ է տուել:

11.	12.	13.
$12\text{-ի } \frac{1}{2} + 4 =$	$16\text{-ի } \frac{1}{4} - 2 =$	$4 \times 3 =$
$20\text{-ի } \frac{1}{5} + 3 =$	$18\text{-ի } \frac{1}{2} - 5 =$	$2 \times 7 =$
$18\text{-ի } \frac{1}{9} + 4 =$	$12\text{-ի } \frac{1}{6} - 1 =$	$5 + 14 =$
$20\text{-ի } \frac{1}{10} + 16 =$	$20\text{-ի } \frac{1}{5} - 2 =$	$18 - 6 =$
$18\text{-ի } \frac{1}{3} + 12 =$	$14\text{-ի } \frac{1}{2} - 5 =$	$13 + 3 =$
14. Ո՞րն է մեծ՝ 15-ի $\frac{1}{3}$ -ը, թէ 20-ի $\frac{1}{4}$ -ը:
15. 4 քար ստացան 2+4+8+2 ընկղղներ, և պէտք է հաւասար բաժանեն իրար մէջ. իւրաքանչիւրն ի՞նչ է ստանում:

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ:

1—100 թուեր:

Ա. 1—100 թուերի հասկացողութիւն:

Ա.

1. Համարի 1-ից մինչև 10 (1, 2, 3 . . . 10):
2. Այժմ այսպէս՝ 1, կամ միաւոր, 2, կամ 2 միաւոր, 3, կամ 3 միաւոր . . . մինչև՝ 10, կամ 10 միաւոր, կամ 1 տասնաւոր:
3. Համարի տասնաւորներով 10-ից մինչև 100 (10, 20, 30, 40, և այլն):
4. Նմանապէս՝ 30-ից մինչև 90, 70—100, 20—100:
5. Նմանապէս՝ 100—10, 90—40, 60—10:
6. Նմանապէս՝ 10—100, ամէն անգամ մի տասնաւոր թիւ բաց թողնելով:
7. Նոյնպէս 100—10:

Բ.

1. Միաւորներով համարիր 1—20, 20—40, 40—60:
2. Նմանապէս՝ 20—1, 40—20, 60—40:
3. Նմանապէս՝ 35—75, 48—84, 16—100:
4. Նմանապէս՝ 1—40, ամէն անգամ մի թիւ բաց թողնելով:
5. Նմանապէս՝ 1—50, ամէն անգամ երկու թիւ բաց թողնելով:
6. Նմանապէս՝ 60—20, ամէն անգամ մի երկու թիւ բաց թողնելով:
7. Համարիր ուսուցիչների պատուհանների բոլոր ապակիները. նոյնպէս աշակերտների թիւը:
8. Ո՞ր է այս դասատան մէջ 12-դ, 19-դ, 20-դ աշակերտը:

Գ.

1. Ո՞ր թուերի մէջն է 40, 29, 72, 11, 95:
2. Ո՞ր թուերի մէջն է 63, 86, 80, 77, 38:
3. Ո՞ր թիւն է 90-ի և 92-ի, 60-ի և 58-ի մէջ:
4. Ո՞ր թիւն է 47-ի և 49-ի, 94-ի և 96-ի մէջ:
5. Ո՞ր թուերն են 50-ի և 56-ի, 93-ի և 86-ի մէջ:

Դ.

1. Քանի՞ միաւոր են 2 տասնաւոր, 4 տսն., 9 տսն., 7 տսն.:
2. Քանի՞ միաւոր են 3 տսն., 5 տասն., 8 տասն., 10 տսն.:
3. Քանի՞ տասնաւոր և միաւոր պարունակվում են 14, 29, 40, 32, 23 մէջ:
4. Նոյնպէս՝ 49, 94, 41, 35, 78-ի մէջ:
5. Նոյնպէս՝ 37, 52, 83, 38, 47, 74, 60, 61, 43, 34, 99:
6. Ի՞նչպէս է կոչվում այն թիւը, որ 6-ով և յետևից զրոյով (7-ով և յետևից 2-ով) ենք գրում:
7. Ի՞նչ թիւ է գրվում 2 երկուսով (երեքով, չորսով, և այլն):
8. Ի՞նչպէս են գրվում 48, 84, 39, 93, 45, 54 և այլն:

Բ. Գումարել:

Ա:

(Նախ կրկնիր 1—20 թուերի գումարման խնդիրները):
Հաշուիր միասին՝

1. 10+4	2. 51+6	3. 2+7	5. 35+8
30+9	35+3	12+7	49+9
20+6	22+7	22+7	67+6
60+5	36+3	32+7	75+8
40+8	31+8	42+7	86+7
80+8	22+7	և այլն.	43+8
90+9	55+5		
50+4	81+8		
60+9	92+4	4. 3+8	6. 38+9
20+5	63+3	13+8	48+7
80+7	25+5	23+8	36+9
90+3	67+3	33+8	45+8
70+6	75+4	43+8	36+5
40+5	88+2	և այլն.	36+6

7. Մի մանուկ ուզում է փոռան թողնել Այդ նպատակով 36 արշին թել է վեր առնում, բայց երբ որ այգբանը իւր աչքին կարճ է երևում, 9 արշին էլ աւելացնում է. քանի՞ է այժմ երկարութիւնը:
8. Մի վաճառական 80 մանէթի ապրանք է ստանում: Մաքան ու ճանապարհածախքը 9 մանէթ է: Ի՞նչ է նստում իւրեան ապրանքը:
9. 1 գրուանքան 32 լոտ է, Ո՞րքան է 1 գր. և 8 լոտ, 1 գր. և 7 լոտ, 1 գր. և 4 լոտ, 1 գր. և 5 լոտ:
10. Մի ընտանիքում շաբաթը գործ են անում միջին թուով 15 ձու, միւսում միայն 7 հատ. 1 շաբաթում այդ երկու ընտանիքի պէտքը որքան է:
11. Տարեկան հաշուից երևում է, որ Պարոն Ա. գրքերի վե-

րայ ծախք է ունեցել՝ գրավաճառին տալով 45 մանէթ
և կազմարարին 9 մանէթ. գումարը ո՞րքան է:

12. Մի մարդ ճանապարհորդութիւն է անում: 2 իով գնում
է 7 վերստ մինչև փոստի իջևանը և յետոյ փոստով է
գնում էլի 75 վերստ: Ո՞րքան գնաց ընդամենը:

13. Քանի՞ օր են 1 ամիս և 7 օր, 1 ամ: և 4 օր. 1 ամ: և 9
օր: (1 ամիսը=30 օր):

14.	15.	16
50+2+3=	60+5+7=	40-ին աւելացրու 2, 3 և 5
40+5+6=	30+9+6=	60-ին " 3, 7 " 8
70+9+8=	20+8+1=	80-ին " 5, 3 " 9
0+2+1=	60+6+5=	50-ին " 8, 7 " 6

17. Բաղկալը (նկարավաճառը) երկուշարթի օր վաճառեց 14
գրվանքայ խնձոր, հինգշարթի օր 6 գր. և շարաթ օր
էլ 5 գր., ըստ վաճառքը քանի՞ էր:

18. Երեք կտոր կտակից մէկը 30 գաղ է, միւս 8 և երրորդը
22: Երեքը միասին քանի՞ գաղ են:

Կազմիր հետեւեալ կարգերը՝

- 19. 1, 3, 5, 7, 9, 11, 13, և այլն:
- 20. 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, և այլն:
- 21. 1, 4, 7, 10, 13, 16, և այլն:
- 22. 2, 5, 8, 11, 14, 17, և այլն:
- 23. 3, 6, 9, 12, 15, 18, և այլն:
- 24. 5, 10, 15, 20, 25, 30, և այլն:

Բ.

Գումարիր՝

1. 10+20	2. 10+20	4. 29+40	5. 15+10
40+30	20+20	32+50	25+10
50+40	30+20	47+40	35+10
60+30	և այլն.	78+20	և այլն.
20+70	3. 10+30	39+60	6. 15+10
60+40	20+30	25+50	15+20
80+20	30+30	42+40	15+30
և այլն.	և այլն.	և այլն.	և այլն:

7. Մի բաղում 20 վառիկ և 40 հաւ կան ընդամենը քա-
նի՞ են:

8. Անտոնի հայրը 40 տարեկան է մայրը 30 տարեկան.
Ծնողները տարիքը միասին ո՞րքան է:

9. Նիկոլն ունի իւր կոլում 45 կողէկ. քեռիսն ունի ընծա-
տա յեց էլի 20 (30, 40, 50) կող. նա այժմ քանի՞ ունի:

Գումարիր՝ 1. 20+15	2. 10+12	4. 25+23
30+47	20+12	42+15
60+37	30+12	27+31
50+28	և այլն.	64+23
40+45	3. 10+13	56+43
50+39	20+13	22+44
70+28	30+13	32+36
80+16	և այլն:	45+14

5. 15+11=26	6. 16+15=21	7. 19+12=31
13+26=39	25+27=52	11+42=53
14+18=32	14+16=30	55+35=90
23+39=62	53+19=72	48+44=92
28+25=53	28+32=60	25+36=61
39+45=84	47+49=96	49+35=84
46+28=74	36+48=84	58+33=91
67+25=92	54+27=81	62+19=81

8. Ս. Գրքի հին կտակարանն ունի 52 գիրք, նոր կտակա-
րանը 27. միասին քանի՞ գիրք են:

9. Մի շէնք 26 արշին բարձրութիւն ունի և նորա վերայ
ամբարձած աշտարակը 9 արշինանոց է. ուրեմն ի՞նչ
բարձրութեամբ է նստած ծիծեռնակը. որ աշտարակի
ծայրին է:

10. Թորթումեանցը իւր հաշուեմատեանում նշանակած ունի
յունվար ամսին 45 մանէթ ծախքից դուրս փետրվարին
37 մանէթ. ո՞րքան ընդամենը:

11. Մի ուսումնարանում իւրաքանչիւր աշակերտ մի մատիտ

է ստանում ընծայ, և առաջին դասատանը ստանում է՝ 1 դուժին և 6 հատ, 2-դ և 3-դ դասատունները 9 հատ և 8 հատ: Ո՞րքան աշակերտներ են:

12. Կարապետը 10 տարեկան է: հայրը 32 տարով մեծ, պապը հորից 49 տարով է մեծ: Բանի՞ տարեկան է հայրը (42 տ.): Բանի՞ տարեկան է պապը (91 տ.): Բանի՞ տարեկան են միասին՝ ա) Կարապետն ու հայրը (52 տ.) բ) Կարապետն ու պապը (111 տ.):

Ծան. Եթէ հարկաւոր է՝ գործադրիր նմանապէս հանելահնդիկների գ. 1 և 7. յօդուածները. հանելիք + մնացորդ = ամբողջական թիւ:

7.*)

1.

- ա) $49 + 37 = 86$
- բ) $28 + 25 = 53$
- գ) $37 + 28 = 65$
- դ) $58 + 35 = 93$

3.

- ա) $28 + 29 = 57$
- բ) $59 + 39 = 98$
- գ) $19 + 58 = 77$
- դ) $49 + 39 = 88$

5.

- ա) $17 + 24 = 41$
- բ) $36 + 49 = 85$
- գ) $48 + 36 = 84$
- դ) $87 + 12 = 99$

2.

- ա) $26 + 39 = 65$
- բ) $55 + 28 = 83$
- գ) $34 + 39 = 73$
- դ) $66 + 17 = 83$

4.

- ա) $58 + 19 = 77$
- բ) $23 + 28 = 51$
- գ) $55 + 29 = 84$
- դ) $16 + 69 = 84$

6.

- ա) $15 + 37 = 52$
- բ) $23 + 49 = 72$
- գ) $36 + 58 = 94$
- դ) $68 + 19 = 87$

7. Երկու կով է ծախվում, մինը 49 մանէթով, միւսը 47. ո՞րքան պէտք է վճարել երկուսի համար: (96 մ.):

8. Մի բուրաստանի մէջ կան 25 մայիսի և 19 տարեկան վարդեր. միասին բանի՞ թուփ են. (44):

9. Վաճառականը մի ապրանք է գնել 48 մանէթով: Ծախելու ժամանակ շահուեց 17 մանէթ. ո՞րքանով վաճառեց: (65 մ.):

* 1. ա. $41 + 1 = 50$, $50 + 3 = 86$. նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:
2. ա. $26 + 4 = 66$, $66 - 1 = 65$. նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:
3. ա. $30 + 30 = 60$, $60 - 2 - 1 = 57$ նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:
4. ա. $58 + 19 = 77 + 2 = 97$. նոյնպէս և՛ բ, գ, դ:

6.

- 1. $3 + 14 - 2 = 15$
- 2. $3 \times 2 + 6 = 12$
- 3. $2 \times 2 + (3 \times 3) = 13$
- 4. $2 \times 4 + 3 + 4 = 15$
- 5. $8 + (2 \times 2) = 12$
- 6. $11 + 10 + (3 \times 3) = 30$
- 7. $3 \times 2 + (2 \times 3) = 12$
- 8. $3 \times 1 + 9 + 7 = 19$
- 9. $2 \times 2 + (2 \times 7) = 18$
- 10. $6 + 1 + (2 \times 3) = 13$
- 11. $2 \times 4 + (4 \times 2) = 16$
- 12. $8 \times 1 + (10 \times 1) = 18$
- 13. $2 \times 2 + 8 = 12$
- 14. $5 \times 1 + 9 = 14$
- 15. $4 \times 2 + (2 \times 2) = 12$
- 16. $8 + 5 + (3 \times 3) = 22$

17. $(8 - \frac{1}{2}) + (9 - \frac{1}{3}) + 10 = 17$

18. $3 \times 3 + (2 \times 5) - 3 = 16$

19. $(10 - \frac{1}{2}) + 10 + 20 + 30 = 65$

20. $5 \times 1 + (1 - \frac{1}{5}) + 50 = 57$

21. $49 + (4 - \frac{1}{2}) + (8 - \frac{1}{2}) = 55$

22. $10 - 4 + (6 - 4) + (3 \times 3) = 17$

23. Մարթան ուներ 9 արշին կարմիր և 14 արշին կապոյտ ժապաւէն. Կարմիր 3-դ մասը փոխեց իւր քրոջ Մարիամի հետ և ստացաւ 5 արշին դեղին ժապաւէն. այժմ նա բանի՞ արշին ժապաւէն ունի: (25 արշ.):

24. Արամը Բարսեղը և Գրիգորը միասին ընծայ են ստանում 15 մանէթ, որ հաւասար բաժանեն. նորա իւրեանց կուլի մէջ են դնում ուր Արամն արդէն ուներ 25, Բարսեղը 29 և Գրիգորը 27 մանէթ. ո՞րքան է այժմ ա) իւրաքանչիւր կուլի բանակուլիւնը, բ) այդ 3 մանուկների յետ ձգած գումարը միասին: — Արամի կուլան՝ 30 մ, Բ. կ. 34 մ, Գր. կ. 32 մ, բ) 96 մ.:

25. Վաճառական Ռուշանը այս շաբաթ վաստակեց 56 մ. անցեալ շաբաթ նոյնքան փնաս ստացաւ և 3 անգամ էլ 15 մանէթի 5-դ մասը. նորա փնասը ո՞րքան է: (65 մ.):

26. Կարապետն ասում է. «Եթէ ես 3×5 և էլի 2 մ. ունենայի իմ դրամս դարձեալ 20 մանէթով պակաս կըլիներ Սերորի ունեցածից:» Ո՞րքան է Սերորի դրամը: (37 մ.):

27. Վաճառականը մետաքսէ թել ծախեց՝ 1 գրուանքայ, 1 գր. և 12 լոտ, 3 անգամ էլ հինգ հինգ լոտ. ո՞րքան լոտ ծախեց ընդամենը: (91 լ.):
28. Ո՞ր թիւն է 49-ով աւելի քան 28-ը: (77): $49 + 28 = 77$
29. Ո՞ր թիւը 29-ով և էլի 9-ի $\frac{1}{3}$ -ով աւելի է քան 17: (49): $17 + 9 + \frac{1}{3} \times 17 = 49$
30. Կարապետը Վասիլի դրամի կրկնապատիկն ունի՝ երկուսը միասին 18 մանէթ, ո՞րքան ունի մէկը, ո՞րքան միւրը: (Կր. 12 մ.: Վս. 6 մ.): $18 \div 3 = 6$
31. Մի մարդ նոր հագուստ է կարել տալիս 2 ունիան արժէ 36 մանէթ, արխալուխը 9 մանէթ, վարտիկը 18 մանէթ. դումարը քանի՞ է: (63 մ.): $36 + 9 + 18 = 63$
32. Հրապտրակական աճուրդով շատ քան էին ծախում. մի մարդ մեծ ընկուղէ պահարանի գինը հասցրեց 50 մ.-ի, 2 ջուալ ալիւրի գինը ջուալին 9 մանէթ: Ո՞րքան պէտք է վճարէ: (68 մ.): $50 + 9 + 9 = 68$
33. Պարոն Մ. ձմեռուայ վերարկու պէտք է կարել տայ: Մահուան արժէ 26 մանէթ, աստառն ու միւս մանր մունրը 16 մանէթ, օձիքի համար մազը 26 մանէթ, կարողին վարձ պէտք է տրուի վերջինի կիսից 3 մանէթ պակաս: Ի՞նչ կը նստէ վերարկուն: (78 մ.): $26 + 16 + 26 + 3 = 71$
34. Մէկը պէտք է վճարէ 12 մանէթի $\frac{1}{3}$ -ը, 16 $\frac{1}{8}$ -ը, 20-ի $\frac{1}{5}$ -ը, 2×7 և 10 մ.: Նա ունի 30 մանէթ. էլի քանի՞ պէտք է վատակէ, որ բոլոր պարտքից ազատուել կարողանայ: (4 մ.): $12 \div 3 + 16 \div 8 + 20 \div 5 + 14 + 10 = 4$
35. Մը ճանապարհորդ իջեանում վճարեց՝ խորովածի համար 50 կ., հացի 10 կ., պանիրի 10 կ., մի շիշ գինու համար 30 կոպէկ, ո՞րքան բոլորը: (11 մ.): $50 + 10 + 10 + 30 = 100$
36. Էտան ունի 3 մխալ, 3 լոտ որ գումարեալ քանի՞ մխալ կը գումարուի: $3 \times 3 + 3 \times 3 = 18$

Գ. Հանել:

Ա.

(ՆԱԽ ԿՐԿՆԻՐ 1—20 ԹՈՒԵՐԻ ՀԱՆՄԱՆԻՆԻԻՐՆԵՐԸ):

Հանիր՝		Հաշուիր՝	
1. 43-ից 3	2. 29-ից 9	3. 46—5	4. 96—2
57 " 2	47 " 7	29—7	77—4
47 " 5	58 " 6	35—2	58—7
89 " 6	89 " 8	89—5	63—1
Պակտեցրու՝		Նուաղեցրու՝	
5. 83—4	6. 62—3	7. 52—7	8. 74—9
68—9	75—8	63—8	93—5
45—6	64—7	61—5	73—6
56—8	50—6	82—6	35—7
9. Ո՞րքանով 3-ը բիչ է քան 45, 54, 99, 66:			
10. Ո՞րքանով 77-ը շատ է քան 4, 3, 2, 6:			
11. Ո՞րքանով 2-ը պակաս է քան 14, 19, 27, 33:			
12. Ո՞րքանով 48-ը շատ է քան 4, 3, 6, 8:			
13. Ո՞րքանով 6-ը պակաս է քան 59, 96, 77, 89:			
14. Հանիր 5՝ 21-ից, 8՝ 22-ից, 4՝ 13-ից, 6՝ 31-ից:			
15. Դուրս արի 4՝ 20-ից, 3՝ 60-ից, 6՝ 24-ից, 8՝ 40-ից:			
16. Պակտեցրու 8՝ 27-ից, 7՝ 33-ից, 5՝ 54-ից, 9՝ 90-ից:			
17. Նուաղեցրու 2՝ 81-ից, 8՝ 84, 7՝ 82-ից, 5՝ 84-ից:			
18. Ո՞րքանով 71 մեծ է քան 4, 9, 5, 3:			
19. Ո՞րքանով 9 բիչ է քան 18, 21, 31, 41:			
20. Ո՞րքանով 60-ը աւելի է քան 5, 9, 2, 6:			
21. Ո՞րքանով 7-ը նուազ է քան 15, 41, 24, 32:			

- 22. Մի կին 6 տարով պակաս է, քան իւր ամուսինը, որ 45 տարեկան է. կինը քանի՞ տարեկան է:
- 23. 1 փուլ շաքարից 8 գրուանքայ է մնացել. ո՞րքան է գործածուել:
- 24. 1 մանէթից 8 կոպէկ է ծախսուել. ո՞րքան է մնացել:
- 25. Մի երկրագործ 84 փուլ սերմացու ունի, միւսը 7 փուլ (պակաս. պա. քանի՞ ունի):
- 26. Աւսումնարանը տարին (52 շաբաթ) 13 շաբաթ տօնուում է. ուսման համար քանի՞ շաբաթ է մնում:
- 27. Մի մարդ աղանիներ է պահում և ունի 32 հատ զանազան տեսակներից. նոցա մէջ 9 հատ քարքաջողներ են. միւս տեսակներից ո՞րքան են:

Կազմիր հետևեալ շարքեր՝

- 28. 100, 98, 96, 94, և այլն. | 30. 100, 96, 92, 88, և այլն.
- 29. 100, 97, 94, 91, և այլն. | 31. 99, 97, 95, 93, և այլն.

Նշանակէս հետևեալ և նմանօրինակ շարքեր՝

- 32. 100—3 33. 99—2 34. 98—5 35. 97—6
- 90—3 89—2 88—5 87—6
- 80—3 79—2 78—5 77—6
- և այլն. և այլն. և այլն. և այլն.
- 36. 91—4 37. 92—7 38. 94—8 39. 93—9
- 81—4 82—7 84—8 83—9
- 71—4 72—7 64—8 73—9
- և այլն. և այլն. և այլն. և այլն.

Բ.

- 1. 100—10 2. 70—30 3. 86—40 4. 36—20
- 100—20 90—50 75—30 45—40
- 100—30 60—40 95—20 59—30
- 90—10 80—70 64—30 67—50

- 5. Ո՞րքանով 78-ը շատ է քան 70, 60, 50, 40.
- 6. Ո՞րքանով 67-ը շատ է քան 3, 20, 60, 10.
- 7. Ո՞րքանով 20-ը քիչ է քան 47, 74, 36, 63.
- 8. Ո՞րքանով 40-ը քիչ է քան 59, 99, 74, 66.
- 9. Ո՞րքան է 91-ի և 20-ի, 66-ի և 30-ի տարբերութիւնը.
- 10. 100 արշին ժապաւէնի 50-ը մետաքսից է. մնացածը բամբակով խառն է. վերջինը ո՞րքան է:
- 11. Ատսղ ճագործը 100 գերան է ապսպրում. 6) հատը գոմէշներով են ուղարկում. մնացածը տոփ (լաստ) շինած. ջրով ուրեմն ո՞րքան.
- 12. Բոստանի մէջ 96 դուլի կաղամբ էր ցանած: 3 տասնեակը որդնահար եղան, մնացածը ինամբով ճճիներից ազատելով պահպանուեցաւ. քանի՞ էր մնացածը:
- 13. Մի տանտիկին 1 փուլ 14 գրուանքայ կարտոփի ունի. նորանից գործ ածեց 20 գրուանքայ. ո՞րքան մնաց:
- 14. Մի մանուկ ծնուեցաւ մայիսի 22-ին. վախճանուեցաւ յունիսի 5-ին. ինչ հասակի մեռաւ նա: (14 օրական): (Մայիսը քանի՞ օր ունի):
- 15. Եթէ մի մարդու հագուստը 8 գրուանքայ է քաշում. ուրեմն ո՞րքանով աւելի թեթեւ է քան հին դիւցազնների երկաթէ սպառազնութիւնը, որ 32 գրուանքայ է: (2 գրուանքայ):
- 16. Մի վաճառական 75 փիթանոց արկղ է ստանում թայց սպասում էր ստանալ 50 փիթանոց. ո՞րքան աւելի ստացաւ: (2) փ):

Գ.

1.	2.	3.
78—34=44	61—21=40	75—15=60
65—42=23	42—22=20	65—35=30
31—23=8	65—35=30	78—23=55
95—44=51	95—25=70	69—29=40

4. 04 06 08 5. 05 07 09 6. 06 08 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100
- 90—20=64 40—25=15 91—26=65
 4—32=8 10—54=6 75—29=46
 70—47=23 80—33=47 84—15=69
 80—44=16 91—52=39 36—28=8
- 7 8 9
- 42—25=17 33—19=14 92—35=57
 9—69=20 87—41=36 62—45=17
 83—47=36 92—73=19 67—39=23
10. Նուազեցրու 100-ը՝
 24, 45, 32, 43, 72, 96, 84, 36, 57, 64 թուով:
 76, 55, 68, 52, 28, 4, 16, 64, 43, 36:
11. Հետևեալ թուերը 60-ի հասցրու՝
 36, 15, 18, 24, 32, 54, 48, 42, 25, 16:
 24, 45, 42, 36, 28, 6, 12, 13, 35, 44:
12. Հիւսն (դիւրգար) Երութիւնն ասում է իւր 53 տարի հասակն առնելու օրը. «22 տարի առաջ ուստայ օրհնուեցայ»: Ի՞նչ հասակի էր այն ժամանակ: (31 տ.):
13. Մի վաճառական զանազան ապրանք է ծախում 69 մանէթի: Բայց առձեռն ստանում է միայն 28 մ. ստանալիք քանի՞ է մնում: (41 մ.):
14. Մէկ մարդ մի ամսում 73 մանէթ եկամուտ ունեցաւ և 51 մ. ծախք. ո՞րքան է աւելորդը: (22 մ.):
15. Մի կալուածքում կայ 26 հատ ձի և 45 հատ տաւար. քանի՞ հատ տաւար աւելի է: (19 հ.):
16. 2օրրօրդ դարում Գրիգոր Լուսաւորիչը քրիստոնէութիւն տարածեց Հայաստանում, այդ ժամանակն էլ շինուեցաւ Ս. Վարդապետի վանքը. ո՞րքան դար է անցել այնուհետև: (15):
17. Այս տարի տան վարձն է 96 մ., բայց անցեալ տարի ստացուեցաւ միայն 79 մ., որովհետև շարունակ կենող չը կար մէջը. տարբերութիւնը ո՞րքան է: (17 մ.):
18. Մեր մեծ սիրուն ընկուղի ծառը ո՞րքան տարեկան կըլինի այսպէս հարցրեց Հայրապետը հօրից: Սա պատասխան

- նեց՝ ընկուղենու տարիքը իմ տարիքից 16 տարով պակաս է, ես էլ 51 դարունք եմ տեսել. մնացածը հիմի ինքդ իմացիր: Ո՞րքան է ընկուղենու տարին: (35):
19. Մի մշակ Հուշում մշակութիւն արեց 48 շաբաթ, Թիֆլիսում: 1 տարի և 12 շաբաթ ո՞րքան աւելի Թիֆլիսում: (15 շ.):
20. Վաճառականը մի ապրանք ծախու է տալիս 62 մանէթով և այդպէս 16 մանէթ է աշխատում: ո՞րքանով է գնել ինքը նոյն ապրանքը: (46 մ.):
- Ման. Վարելի է վարժեցնել նմանապէս հոմարտն խնդիրներին Գ. և Գ. յօդուածները. գումարից—գումարելիքներին Բեւե—գումարելիքն:

Գ. *

1. 2. 3.
- ա) 58—29=29 57—9=18 101—55=37=18
 բ) 36—17=19 65—38=27 86—39=47
 գ) 57—39=18 33—17=16 47—18=29
 դ) 83—75=8 72—49=23 53—29=24
4. 5. 6.
- ա) 75—14=61 38—19=19 67—29=38
 բ) 36—19=17 55—37=18 58—36=22
 գ) 75—28=47 62—28=34 79—24=55
 դ) 42—26=16 91—38=53 68—29=39
7. 85 ջուալ ցորենից 39 ծախուել է. քանի՞ կայ էլի ծախու: (46 ջ.):
8. Երկու դասատան մէջ 96 աշակերտ կան. ստորին դասատանում նստած են 59, վերին դասատանում ո՞րքան: (37 աշ.):
- *) 1. ա) 58—30=28, 28+1=29.
 2. ա) 59—29=30, 50—2=28.
 3. ա) 55—55=20, 20—2=18.
 4. ա) 74—14=60, 60+1=61.

- 9. Մինչև 80 ո՞րքան է պակասում ինձ, եթե 45+16-36 ունիմ: (55.)
- 10. Ո՞րքանով (64-ի) և 35-ի գումարն աւելի է, քան այդ թուերի տարբերութիւնը: (70-ով.)

Դ. Բազմապատկել:

1. ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԷՎ ԱՆԳԱՄ ՄԷՎԻ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՄ:

Ա.

1.	1×1	2.	1×2	3.	1×3	4.	1×4	5.	1×5
	2×1		2×2		2×3		2×4		2×5
	3×1		3×2		3×3		3×4		3×5
	մինչև		մինչև		մինչև		մինչև		մինչև
	10×1		10×2		10×3		10×4		10×5

6-10 Հարունակել մինչև 10×10 .

Այսպէս էլ պէտք է վարժեցնուի ամէն հիմնական թուի դարձնելը իւր կէտերի, երրորդականների, քառորդների և այլն ուրիշ մասերի:

Բացի այս առ էլի՝

11.	12.	13.	14.	15.
1×1	2×1	3×1	4×1	5×1
1×2	2×2	3×2	4×2	5×2
1×3	2×3	3×3	4×3	5×3
մինչև	մինչև	մինչև	մինչև	մինչև
1×10	2×10	3×10	4×10	5×10

16-20 Հարունակութիւն մինչև 10×10 .

21-24 Հարբից գուրս խնդիրներ. զոր օր. ո՞րքան է

21.	2×4	22.	3×7	23.	4×6	24.	3×8
	8×6		6×8		7×7		7×6
	և այլն.		և այլն.		և այլն.		և այլն.

- 25. Մի մարդ ո՞րքան է աշխատում 6 օրում: եթե օրէնը ստանում է 3 արատի:
- 26. 7 ափսէ կայ դրած իւրաքանչիւրի վերայ 6 նարինջ. ընդամենը քանի՞ նարինջ է:
- 27. Քանի՞ անկիւն ունին միասին 7 եռանկիւնանոցները (քառանկիւնանոցները):
- 28. Աննան և Եղիսարէթը մրցում էին գուլպայ գործելու մէջ. մինչև որ Եղիսարէթը 9 պտոյտ արեց, Աննան կրկնապատիկ գործեց: ո՞րքան ուրեմն:
- 29. Աւգին 1 սաժէն փայտ ծախեց և նկուղում պէտք է դարսել էր, բայց այդ նկուղը այնքան բարձր չէր, որ 3 արշին լայնութեամբ և 3 արշին բարձրութեամբ փայտ առնէր, նա շատ խորամանկ հնար գտաւ և ասաց առնողին՝ աղա՛, 3 ու 3 վեց չէ՞, ես կը դարսեմ 4 արշին երկար, 2 արշին էլ բարձր, որ էլի 6 կը լինի և աւելացրեց՝ ես ամէն տեղ այդպէս եմ դարսում: Ուղի՞ղ է այս հաշիւը, թէ խաբեբայութիւն կայ մէջ:
- 30. Ո՞րքան ձի պէտք է լծուի 6 ֆուրգոնի մէջ:

31.

1 սաժ.	= 3 արշ.
2 "	= 6 "
3 "	= 9 "
	մինչև
10 սաժ.	= 30 արշ.

32.

1 շաբ.	= 7 օր
2 "	= 14 "
3 "	= 21 "
	մինչև
10 շաբ.	= 70 օր

33.

1 մ.	= $\frac{2}{2}$ մ.
2 "	= $\frac{4}{2}$ "
3 "	= $\frac{6}{2}$ "
	մինչև
10 մ.	= $\frac{20}{2}$ մ.

34.

1 մթ.	= $\frac{4}{4}$ մթ.
2 "	= $\frac{8}{4}$ "
3 "	= $\frac{12}{4}$ "
	մինչև
10 մթ.	= $\frac{40}{4}$ մթ.

35.

1 շահի	= 5 կոպ.
2 "	= 10 "
3 "	= 15 "
	մինչև
10 շահի	= 50 կոպ.

- 36. ա) Ասան կարգով երկուսների, չորսերի, ութերի շարքը: բ) Ի՞նչպէս է կոչվում չորսերի շարքի 3-դ թիւը, ինների շարքի 6-դ թիւը:

37. Գտիր 5×2 -ի հնգապատիկը: (50)
38. 7×9 -ից հանիր 20: (43)
39. Ո՞րքանով 3×8 -ն անելի է, քան 3×5 -ը: (9-ով)
40. 3×8 -ի և 5×6 -ի տարբերութիւնը բաժանիր 3 հաւասար մասի: (2)
41. 3×4 -ը անելացրու 7×9 -ին: (75)
42. 9×5 -ը պակասեցրու 26-ով: (19)
43. Աշակերտները խաղալու համար ունին 6 մեծ գնտակ և 6 անգամ էլ այդքան փոքր գնտակներ: Ո՞րքան ընդամենը: (42)
44. Աւսումնարանի 2 բաժանմունքի մէջ 25 նստարան կայ, իւրաքանչիւր նստարանը 3 աշակերտի համար: Մէկ բաժանմունքում 30 աշակերտ կայ: միւսում ո՞րքան: (45)
45. Պալուածատէր Գ-ը դարբնին վճարեց զանազան երկաթէ գործիքներ շինելու համար: 8 հատ հինգմանէթանոցներ, 5 երեքմանէթանոցներ և 6 մէկմանէթանոցներ: Ո՞րքան գումարի հաշիւ էր ստացել: (61 մանէթի.)

2. ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՍՍՄԲ ՄԵ՛Կ ԱՆԳՍՄ ՄԵ՛Կ
ՍՍՀՄՍՆԻՅ ԴՈՒՐՍ:

Ա.

- Հաշուելը՝
1. 2×20	2. 2×11	3. 2×24	4. 6×14
3×30	3×12	3×32	2×4
2×40	4×22	2×36	3×31
5×20	5×11	5×19	4×23
5. Ո՞րքան թիրթ են 2, 3, 7, 8, 5 տետրակներ: (1 տետր == 10 թերթ)
6. Քանի՞ մանէթ է 2, 3, 4, 5 թումանը:

7. Մի գրագիր օրէնը 20 երէս է գրում: Ո՞րքան կը գրէ, 2, 3, 4, օրում:
8. Այդու մէջ 4 կարգ ծառ կայ տնկած, իւրաքանչիւրի մէջ 22 ծառ: Ո՞րքան ծառ է ընդամենը:
9. Մի բարեգործ կին նոր տարուն 6 աղքատ մանուկներին ընծաներ ուղարկեց: Իւրաքանչիւր մանուկ ստացաւ 2 շապիկ, 3 զոյգ գուլպայ, 12 խնձոր և 16 կտոր գոգինաղ: Ո՞րքան շապիկ, գուլպայ, խնձոր և գոգինաղ ուղարկեց բարեգործը:
10. Մի նաւ ջրի հոսանքով 25 ժամում հասնում է իւր նպատակի կէտին: Գարձը տեում է 3 անգամ անելի ժամանակ: Ո՞րքան ժամ ուրեմն: (75 ժ.):
11. Աւսումնարանի գաւթում բոլոր մանուկները 8 դաս էին բաժանուած, 12 գլուխ իւրաքանչիւրում: 2 դասը վարժվում էր ուսանելով միւս երկուսը գնտակ ձգելով, իսկ մնացածները օձապտոյտ վաղելով: Ո՞րքան մանուկ էին գաւթում: (96.) Ո՞րքանն էին ոստնում (24), վաղում (48), գնտակ ձգում (24):
12. Մրգավաճառն ունի 9 լիդր խնձոր, 6 լ տանձ և 8 լ զեղձ: Ո՞րքան գրուանքայ ունի իւրաքանչիւր տեսակ սրգից (*): (81, 54, 2):
13. Հացթուխը 3 ջուալ ալիւր ունի, օրէնը 3 փութ հաց թխելով 9 օրում նրա ալիւրը սպառուեցաւ: Ո՞րքան ալիւր ունէր ընդամենը և ամէն մէկ ջուալում: (27, 9):
14. Ո՞րքան տանձ պէտք է բաժանուի 8 մանուկներին մէջ, եթէ ամէն մէկը 12 հատ պէտք է ստանայ: (96):
15. Ոտնաչափն ունի 12 մատնաչափ: 1 սաժէնը քանի՞ մատնաչափ ունի: (84):
16. Դուժինը ունի 12 հատ, հաշուիր հատով 2, 3 մինչև 8 դուժին: (24, 36, և այլն):

(*). Այստեղ լիդրը հաշուած է 9 գրուանքայ, բայց շատ տեղ 10 գր. է համարվում:

Բ.

1.	2.	3.	4.
13×7=91	25×3=75	20×4=80	19×5=95
14×6=84	18×5=90	15×6=90	16×4=64
22×4=88	12×8=96	23×4=92	18×3=54
16×3=48	13×5=65	21×3=63	15×5=75
15×4=60	17×3=51	24×4=96	12×6=72
18×4=72	19×2=38	33×3=99	13×4=52
16×6=96	12=7=84	32×2=64	25×2=50
5. Կազմարարը 12 տետրակ է ուզում հազմել իւրաքանչիւրը 3 թերթ թղթից. ո՞րքան թուղթ է հարկաւոր նրան: (36 թերթ):
6. Մի ճանապարհորդ օրէնը 8 վերստ է ման դալիս ոտքով. երկու շաբաթում ո՞րքան ճանապարհ կ'անէ, եթէ երկու օր էլ հանգստանում է այդ միջոցին: (46 վ.):
7. Մի դալալ 11 գորգ է դնում հատը 9 մանէթով. ո՞րքան է նորա ծախքը: (99 մ.):
8. Ո՞րքան տղայք կան ուսումնարանում, եթէ այնտեղ 14 նստարան կայ, և իւրաքանչիւր նստարանի վերայ 7 աշակերտ է նստում: (98):
9. Մի ընտանիք ամիսը 7 մանէթի հաց է առնում. մէկ տարում ո՞րքան պէտք է ծախսէ: (48 մ.):
10. Գարձրու 13 շաբաթը օրերի, 19 մ.—արասիների, 18 սածիկը—արշինների: (91 օր, 95 արասի, 54 արշին):
 Եւ: Պործածիր նա և բաժանման (59—62 երեսների) Ա. և Բ. պարբերութիւնների խնդիրները. բաժանարար \times քանորդ = բաժանելին:
11. *)	12.	13.
2×3×2=12	2×2×4=16	2×2×5= 20
3×3×2=18	3×2×4=24	3×2×5= 30
4×3×2=24	4×2×4=32	4×2×5= 40
մինչև	մինչև	մինչև
10×3×2=60	10×2×4=80	10×2×5=100

*) Մանուկներն այսպէս են ասում՝ $2 \times 3 \times 2 = 2 \times 6$ կամ 12

14.	15.	16.
3×2×6=36	8×2×3=48	3×3×3=27
5×3×3= 45	7×2×4=56	5×5×2=50
9×2×4=72	6×5×2=60	4×2×4=32
17. 8 պատուհանում քանի՞ ապակի եւ գտնում եթէ իւրաքանչիւր փեղղը 2 և կամարը նոյնպէս 2 ապակի ունին: (48):
18. Վարդն առաւ 5 մատիտ մի մի շահիով. ո՞րքան կոպէկ տուեց: (25 կ.):
- Գ. *)**
1.	2.	3.
3×29=87	48× 2=96	2×49=98
19× 4=76	4×18=72	39× 2=78
28× 3=84	2×38=76	3×19=57
4. 5×17-ին աւելացրու 9: (94):
5. 3×24-ը պակասեցրու 17-ով: (55):
6. 5×12-ը առաւելացրու 3 անգամ 7-ով: (81):
7. Ո՞րքանով 100-ը աւելի է քան 7 անգամ 14-ը: (2-ով):
8. Ո՞րքան է 4×18-ի և 7×5-ի տարբերութիւնը: (37):
9. Ո՞ր թիւը 13-ով աւելի է քան 6×14: (97):
10. Ո՞րքան պէտք է հանեմ 3×14-ից, որ տեղը 30 մնայ: (12):
11. Ո՞րքան է $3 \times 3 + (9 \times 4)$: (45):
12. Ո՞րքան է $6 \times 5 + (5 \times 6)$: (60):
13. „ „ $2 \times ? + 8 \times ?$: (68):
14. „ „ $3 \times 10 - (3 \times 8)$: (6):
15. $3 \times 3 + (5 \times 10) - 9 =$ (50):
16. $7 \times 7 + (2 \times 4) - (5 \times 4) =$ (37):

*) 1. 3×29-ի փոխարէն այսպէս հաշուիր՝ 3×30=90 առանց 3×1, կը մնայ 87.
 2. (48=6.8, 6×2=12, 8×12=96.
 14. 3×10-(3×8)=3×2:

81

70

41

70=8x8x8

81=8x8x8

98=8x8x8

10. 2 սրբ ջերգում փող կայրի արքան չի բուժ 12 մանկ թ Որքան 88 փող է մեծւմ, եթէ ջերերից 25 մ. հանվում է. (23 մ.):

2. Մի մարդ 3 ջրեռլ սպիտակ ալիւր և 2 ջրեռլ կարմիր ալիւր է առնում սպիտակի ջրեռլը 15 մ. ուղ կարմիրի 11 մ. ուղ: Տալիս է միայն 50 մ. ո՞րքան մեծւմ է պար-

թականը (17 մ.):

3. 7 թրթուրները միասին ո՞րքան աւելի աչքեր ունին, քան 9 սարգերը (մամուկները): (Թրթուրն ունի 12, սարգը 8 աչք: (12.))

4. 4 դուժին և 8 հատը դարձրու հատերի. 12 շարթ և 3 օր—օրերի. 9 սաժէն (և 2 արշին—արշինների) (56 հատ, 87 օր, 29 արշ.):

5. Որքան է պակաս 4x14 մատնաչափին, որ սաժէն դառնայ, 6x16 կոպէկին, որ մ. դառնայ, 2x17 շարթին—տարի դառնայ: (28 մտ., 4 կ., 18 շր.):

6. Ընտանիքը 10 անդամներից է բաղկացած. նոցանից 4-ը վեց մեջ, իսկ միւսները եօթ եօթ շապիկ ունին. Որքան շապիկ կայ տան մեջ. (66 շապ.):

7. Մի զիւղացի բաղարում ծախում է 6 սագերի կոն մանեթով, և 8 խոզ ինիներ մ. ուղ: Ինքն էլ ջիրումն ունէր 16 մ. Որքան փող կը դարձնէ տուն, եթէ նախօրօք տան համար 30 մ. իրեղէններ էլ է առնում: (70 մ.):

8. Մի փոքրիկ պարտէզ 9 գծող լայնութիւն ունի. երկարութիւնը 5 անգամ և էլ 6 գաղով աւելի է: Որքան ուրեմն: (51 գ.):

9. Մի դահլիճում կախած է տասնամեծ ճաղ, որի իւրաքանչիւր թեւը 3 ճրագակալ ունի: Բացի այս գահլիճի պատերի վերայ 20 միաստեղ ճրագակալներ կան. ո՞րքան ճրագ կայ այնտեղ: (50):

10 Մի մարդ ամէնը 90 մ. եկամուտ ունի, բայց ծախսում է միայն 75 մ.: Որքան է տնտեսում նա տարուայ իւրաքանչիւր քառօրյում: (45 մ.):

11. Մի չարչի 9 ոչխար է առնում մէկը ու թ մանեթով: Ուրիշի վերայ ծախելու ժամանակ ընդամենը վաստակեց 22 մ. ո՞րքան փող ստացաւ ուրեմն: (94 մ.):

12. Մի մանուկ 9 տարեկան է, նորա լքոյրը 10 տարեկան, եթէ դու տղի տարին 4 անգամ և քրոջ տարին 3 անգամ առնես և միասին գումարես, նոցա պապի հասակը կ'իմանաս: Ի՞նչ հասակի է սա: (66 տ.):

Ե. Բաժանել:

1. ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԷԿ ԱՆՈՍ ՄԷԿ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐՈՒՄ:

Ա. Պարտականութիւն:

Ա.

2-ն է 2 անգամ	1	1-ը 2-ի մէջ	=
4 " 2 "	"	2 4-ի "	=
6 " 2 "	"	3 6-ի "	=

մինչև

20 է 2 անգամ	10	10-ը 20-ի մէջ	= 2
--------------	----	---------------	-----

3-ն է 3 անգամ	1	1-ը 3-ի մէջ	= 3
6 " 3 "	"	2 6-ի "	=
9 " 3 "	"	3 9-ի "	=

մինչև

30 է 3 անգամ	10	1-ը 30-ի մէջ	= 3
--------------	----	--------------	-----

3-9. Այս կերպ միւս շարքերն էլ պէտք է կազմուին կարգով:

Այլ և 1, 2, 3, մինչև 10 ամբողջ թուերը դարձնել պէտք է 2, 3, 4, և այլ մասերի:

Ո՞րքան անգամ է պարունակվում՝

10. 2-ը 18-ի մէջ	11. 4-ը 16-ի մէջ
4 36	5 20
5 15	8 48
4 24	9 36
6 42	7 56
12. 5-ը 45-ի մէջ	13. 6-ը 48-ի մէջ
8 72	9 72
9 63	10 80
6 42	7 49
8 40	5 35

14. Սիրագը մի տակառ գինի է ծախել 32 մանեթով, որ 80 շիշ է պարունակում: Թունդին ի՞նչպէս է ծախել, եթէ 5 շիշը մի թունդի համարենք: (2 մ.):
15. Մի հացն արժէ 3 կոպ. ո՞րքան հաց կարելի է առնել 3 արասով: (20):
16. 24 գաղ կտաւից ո՞րքան շապկացու կարելի է կտրել, եթէ իւրաքանչիւրի համար 3 գաղ բաւական համարուի:
17. Ո՞րքան հնգանկիւն պէտք է նկարել, որպէս զի 45 անկիւն ստացուի:
18. Ո՞րքան սագ է մորթել խոհարարը, եթէ 20 թւ է հաւաքել:
19. Մի գրող, որ շաբաթը 6 հատ գրիչ է բանեցնում, ո՞րքան ժամանակում կը վերջացնէ 4 դուծին գրիչ:
20. Մշակը օրէնը վաստակում է 5 արասի. 30 արասի քանի՞ օրում կը վաստակէ:
21. Ո՞րքան շաբաթ է կազմում 14, 21, 35, 49, 28 օր:
22. Ո՞րքան արասի են 40, 2), 60, 80, 100 կոպ.:
23. Ո՞րքան շահի են 35, 45, 40, 3) կոպ.:
24. Ո՞րքան ուղալթուն են 40, 60, 80, 20 կ.:
25. Ո՞րքան լիգր են 18, 90, 63, 54, 45 գրուանքայ:
26. Ո՞րքան լոտ են 12, 24, 18, 27, 9 մխալ:

Բ.

Քանի՞ անգամ պարունակվում է՝

1. 4-ը 16-ի, 20-ի, 36-ի, 28-ի մէջ	12. 8-ը 16-ի մէջ = 2, մնացորդ —
2. 8 — 32, 16, 48, 24	3 " 1 " 2 և 1 8 — 17 " = 2 " 1
3. 7 — 28, 14, 35, 70	4 " 2 " 2 8 — 18 " = 2 " 2
4. 5 — 45, 15, 30, 40	5 " 2 " 2 և 1 8 — 19 " = 2 " 3
5. 6 — 54, 12, 48, 36	6 " 3 " 2 8 — 20 " = 2 " 4
6. 3 անգամ 30-ի, 21-ի, 24-ի, 18-ի մէջ	7 " 3 " 2 և 1 8 — 21 " = 2 " 5
7. 7 " 49, 63, 42, 21	և այլն:
8. 6 " 42, 30, 18, 60	և այլն:
9. 8 " 72, 64, 40, 54	
10. 9 " 81, 72, 63, 45	
11. 2-ն է 1 անգամ 2	

Ո՞րքան անգամ է ի՞նչ մնացորդով մտնում է՝

13. 5-ը 16-ի մէջ	14. 8-ը 50-ի մէջ
4 21	7 36
9 37	4 22
15. 6-ը 39-ի մէջ	16. 7-ը 16-ի մէջ
4 18	6 14
5 23	9 73

17. Ո՞րքան աւելորդ կը մնայ, եթէ 19-ը հինգ հինգ զատենք:
18. Ո՞րքան ութ կարելի է կազմել 60-ից, և որքան կը լինի աւելորդը:
19. Սարգիսը պէտք է երկու մարդի աւելորդ խտր. քաղէ ճաշից յետոյ 2 ժամից մինչև երեկոյեան ժամը 7. եթէ

- առաջ աւարտէ գործը, այն ժամանակ մինչև ժամի 7-ը ազատ պէտք է լինի (սահման): Եւ նա քաղում է 2 ժամում 1 մարգ: ո՞րքան ժամ ազատութիւն է ստանում:
20. Մի թուի չժից, որ 34 դադ է պէտք է փոքր արխալուսներ կարուեն չորս չորս գաղ կորից, քաղաքի մէջ ծախելու համար, ո՞րքան արխալուս կը կտրուի և ի՞նչ կտոր կը մնայ:
21. Ա՛ն 5 կ., 9 կ., 15 կ. երկու կողմէ կանոցներով (և կողմէ կանոցներով):
22. Նմանապէս ա՛ն շահիներով 11 կ., 21 կ., 24 կ., 37 կ.:

1. Ի՞նչ թուի մէջ պարունակվում է 5-ը 4 անգամ:
2. Ո՞րքան անգամ պէտք է 6 վեր առնել, 18 ստանալու համար:
3. 81-ի մէջ ո՞րքան 9 կայ:
4. Ես մի թիւ մտածեցի, եթէ այն 7 անգամ առնեմ, կը ստանամ 28, ո՞րքան է այն թիւը:
5. Ո՞ր թիւը կարող եմ 8 անգամ հանել 32-ից:
6. Ո՞ր թիւն է մտնում 7 անգամ 70-ի մէջ:
7. Ես մի թիւ մտածեցի, 15-ը նորա իննագատիկն է, ո՞րքան է նա ինքը:
8. Ո՞րքան անգամ 4-ը մտնում է 16+30-ի մէջ. (11 անգամ 2 մնացորդ):
9. Ո՞ր թուի մէջ 36-ի և 40-ի տարբերութիւնը 7 անգամ է մտնում: (28-ի մէջ):
10. Քանի՞ անգամ 4×2 -ը $60 - 4$ * ի մէջ է մտնում: (7 անգամ):
11. Գտիր այն թիւը, որ 72-ի մէջ $9 \times$, 80-ի մէջ $10 \times$ է մտնում:
12. 24-ը նուազեցրու 16-ով և տես, թէ մնացորդը ո՞րքան անգամ 80-ի մէջ է պարունակվում: (10 անգամ):

* 2 որսով պակաս 60-ի մէջ:

13. Մի արուեստաւոր շաքար զատակու է 10 մանէթ. վեց շաքարու պատակով ո՞րքան շուքալ պիտի կարող է գնել, եթէ շուքալը 10 մ. է արժուում:
14. Մի քանի սեղան պատրաստվում էին հիւրերի համար. 5 դուժին գտալ իրարմեջին, իւրաքանչիւր սեղանի վերայ 10 գէպ. ո՞րքան սեղան էին: (6):
15. 55 ընկուզից Յակոբը 7 հատ ինքն է ուտում: Մնացածը իւր եղբայրների մէջ այնպէս է բաժանում, որ իւրաքանչիւրը ստանում է 7 հատ, ո՞րքան եղբայր ունէր: (4):
16. Մարթան ջհուտից 20 կողմէի սանդուղի գնեց. 4 հատ թիւ տուեց 5 կողմ. ո՞րքան անդ ստացաւ: (16 հատ):
17. 12 մշակ և չորս մանուկ բանում են մի շինութեան վերայ. Հաց ուտելու ժամանակ նոցա տալիս են մի միատեսիլ բայց այնպէս որ իւրաքանչիւր մշակի համար $\frac{1}{2}$ գրուանքայ է հաշուած, իսկ մանուկի համար $\frac{1}{3}$ գր. ո՞րքան միս են ստանում նոքան (7 գր.):
18. Մի մարդ 30 շէշ թանաք շինեց, իսկ յայն ժամանակ նա 14 շէշ մնացածը մեծ մեծ խելագանների մէջ անց, ուր երեք երեք շէշ էր մտնում և մէկ փոքր խելագում ո՞րքան մեծ խելագայ լցուեցան: փոքր խելագում ո՞րքան շէշ մտաւ: (5 հատ, 1 շէշ):

Բ. Բաշխանութեւն:

Ա.

1.

$2 \times 1 = 2$	$1 = 2$ -ի $\frac{1}{2}$	$5 \times 1 = 5$	$1 = 5$ -ի $\frac{1}{5}$
$2 \times 2 = 4$	$2 = 4$ -ի $\frac{1}{2}$	$5 \times 2 = 10$	$2 = 10$ -ի $\frac{1}{5}$
$2 \times 3 = 6$	$3 = 6$ -ի $\frac{1}{2}$	$5 \times 3 = 15$	$3 = 15$ -ի $\frac{1}{5}$
$2 \times 4 = 8$	$4 = 8$ -ի $\frac{1}{2}$	$5 \times 4 = 20$	$4 = 20$ -ի $\frac{1}{5}$

մինչև

$2 \times 10 = 20$	$10 = 20$ -ի $\frac{1}{2}$	$5 \times 10 = 50$	$10 = 50$ -ի $\frac{1}{5}$
--------------------	----------------------------	--------------------	----------------------------

մինչև

3-ի 4-ի $\frac{1}{4}$ = 01 01 9-08 4 9-04 զվանա՞ Է
 5-ի $\frac{2}{4}$ = 12 մնց. 12 9-08 զվանա՞ Է
 6-ի $\frac{1}{4}$ = 1 մնց. 2 4-04 4 4-04 զվանա՞ Է
 մինչև 4-05 4 4-05 զվանա՞ Է
 40-ի $\frac{1}{4}$ = 10 4-05 4 4-05 զվանա՞ Է

4-9. Այսպես էլ մեկական մեկի միւս շարքերը կազմել:
 10. Մի պարտիզան 38 տնկելու ծառեր լուսնի Բայց նա ուզում է 4 հաւասար կարգ կազմել առ առաւելը ո՞րքան ծառ կարող է տնկել մի կարգում:
 11. 6 մանուկները միասին 58 փնձոր ունին: Իրանց մէջ ուզում էին հաւասար բաժանել, բայց առանց մնացորդ չէր լինում: Վերջապէս մնացորդն էլ վիճակով մեկին տուին: Ո՞րքան էր հաւասար բաժին և ո՞րքան մնացորդ: (9 հատ, մնց. 4 հատ):

7.

1. Ո՞րքան է 3×20 -ի, 12-ի, 36-ի, 40-ի $\frac{1}{4}$ -ը:
2. Ո՞րքան է 5×7 -ի, 21-ի, 4-ի, 56-ի $\frac{1}{7}$ -ը:
3. Աեր սո 4 \times 10-ի, 25-ի, 50-ի, 40-ի 5-դ մասը:
4. Աեր սո 3×16 -ի, 64-ի, 40-ի, 24-ի 8-դ մասը:

5. 21-ի $\frac{1}{7}$ -ը	6. 40-ի $\frac{1}{8}$ -ը	7. 72-ի $\frac{1}{9}$	8. 35-ի $\frac{1}{5}$ -ը
21-ի $\frac{2}{7}$ -ը	40-ի $\frac{2}{8}$ -ը	72-ի $\frac{2}{9}$	35-ի $\frac{2}{5}$ -ը
մինչև	մինչև	մինչև	մինչև
21-ի $\frac{7}{7}$ -ը	40-ի $\frac{8}{8}$ -ը	72-ի $\frac{9}{9}$	35-ի $\frac{5}{5}$ -ը

- Հաշուիր՝
13. Գումարի $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{5}{6}$ հատերով:
 14. Ժամի $\frac{2}{3}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{4}{5}$ բոլորներով:
 15. Ամսի $\frac{3}{5}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{3}{10}$ օրերով:
 16. Օրուայ $\frac{3}{4}$, $\frac{3}{6}$, $\frac{7}{8}$ ժամերով:

17. Մի սուրհանգակ իւր սովորական ճանապարհը կատարում է 30 ժամի $\frac{1}{6}$ մասում: քանի՞ ժամում մի և նոյն ճանապարհը 9 անգամ կը կատարէ:

18. Հորհհից մեծագուծների նպաստի համար Ա. նուիրում լար է 81 մանէթ, Բ. լայրքանի $\frac{2}{9}$ Գ. $\frac{8}{9}$ ուրեմն Բ. և Գ. մ 9- ո՞րքան նուիրեցին: (Բ. 16 մ, Գ. 72 մ):

6.

1. Ո՞րքան մասի է բաժանուած 24-ը եթէ մի մասը 3 է:
2. Ամբողջը ո՞րքան է, եթէ 4-ը 7-դ մաս է:
3. 50-ի և 40-ի տարբերութիւնը բաժանիր 5 հաւասար մասի:
4. Ո՞րքան է 25-ից պակաս 36-ի $\frac{1}{9}$ -ը: (21):
5. Աւելացրու 28-ի $\frac{2}{7}$ -ը 60-ին: (68):
6. Ո՞ր թուի մէջ 12-ի $\frac{3}{4}$ -ը 5 անգամ է պարունակվում: (45-ի մէջ):
7. Ի՞նչ թիւ 2 անգամ 4-ի հետ գումարած՝ աւելի կը լինի քան 12-ի $\frac{5}{8}$ -ը: (53):
8. Ո՞րքան անգամ 4×6 -ի և 3×9 -ի տարբերութիւնը պարունակվում է 63-ի $\frac{2}{7}$ -ի մէջ: (6 անգամ):
9. Ո՞րքանով 30-ի $\frac{1}{10}$ -ը անտեղ է քան 21-ի $\frac{2}{7}$ -ը (6-ով):
10. Քանի՞ անգամ 36-ի $\frac{2}{9}$ -ը պարունակվում է 8-ով պակաս 80-ի մէջ: (9 անգամ):
11. Հայրը 40, մայրը 50 տարեկան է. որքո՞ հասակը ծնողների հասակի $\frac{1}{10}$ է. ուրեմն ո՞րքան է: (7 տ.):
12. Մի մարդ դաշտի վերայ ոչխարների հօտ տեսնելով, ասաց հովուին. «Օհ, ձեռքս կը կարեմ, թէ 100 գլուխ չէ»: — Եւ պատասխանեց հովուը, ձեռքդ մի կարիր, որովհետեւ 100-ի $\frac{7}{10}$ է և էլի 5 հատ: Ո՞րքան ոչխար էին ուրեմն: (75 գլուխ):
13. Մի հրաւերքին հրաւիրուեցան 24 արք և 30 կանայք, բայց եկան միայն առաջինների $\frac{2}{3}$ մասը և երկրորդների $\frac{1}{5}$ մասը. ո՞րքան մարդ պակասեցան: (14 մ.):
14. Մի մարդ 36 տարեկան է դառել: Իւր կեանքի 3-դ մասը և էլի 4 տարի պանդխտութեան մէջ է անցուցանել. ո՞րքան տարի հայրենիքումն է կացել: (20 տ.):
15. Մէկը որոշ ուժով էր ծառայում և մեծ պարտք ուներ վճարելու: Նա հաշուել էր, որ 12 տարուայ մի-

ընդամենը կարող է իւր պարտքը վճարել այնպէս, որ իւր միւս կենսական պէտքերն էլ կը կարողանայ հոգալ Պարտք անելուց յետոյ անցաւ այդ ժամանակի 3/4-ը և տարուայ 3/4-ը: Ո՞րքան ժամանակ է մնացել մինչև նա իւր պարտքը լրացնէ: (2 տ. 3 ամիս):

16. Մի պարոն 60 տարեկան է դառել: իւր կեանքի 1/10-ը Պոլսումն է անցուցել 1/6-ը Տրապիզոնում: և 5 տարով էլ աւելի Տփլիսում: Իսկ մնացած ժամանակը իւր հայրենիք Վանում: Ո՞րքան ժամանակ է եղել իւր քանչիւր քաղաքում: (Պոլսում 6 տ., 10 Տր., 15 Տփլիս., 29 Վան):

2. ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՄԱՍՍՄԲ ՄԷԿ ԱՆԳՍՄ ՄԷԿԻ ՍԱՀՄԱՆՆԵՐԻՑ ԳՈՒՐՄ:

Ա. Պարտնականութիւն:

Ա.

1. *)

20-ի մէջ 2=10x	30-ի մէջ 3=10x	50-ի մէջ 5=10x
40-ի " 2=20x	60-ի " 3=20x	100-ի " 5=20x
6-ի " 2=30x	90-ի " 3=30x	60-ի " 6=10x
80-ի " 2=40x	40-ի " 4=10x	7-ի " 7=10x
100-ի " 2=50x	80-ի " 4=20x	80-ի " 8=10x

3.

4.

5.

60-ի մէջ 4=15	80-ի մէջ 7=11, մնց. 3	40-ի մէջ 20=2
45-ի " 3=15	93-ի " 4=23, " 1	72-ի " 24=3
96-ի " 8=12	86-ի " 5=17, " 1	69-ի " 23=3
84-ի " 4=21	97-ի " 8=12, " 1	83-ի " 22=4
75-ի " 5=15	76-ի " 6=12, " 4	75-ի " 25=3
96-ի " 6=16	87-ի " 6=14, " 3	81-ի " 27=3
85-ի " 5=17	96-ի " 5=19, " 1	84-ի " 21=4
90-ի " 6=15	78-ի " 4=19, " 2	87-ի " 29=3

* Նշակու նշանը ջրոյն է տալիս պէտք է ասել այսպէս՝ 20-ի մէջ 2 պարունակվում է 10 անգամ:

6.

70-ի մէջ 30=2, մնց. 10	69-ի մէջ 22=3, մնց. 3
90-ի " 4=2, " 10	84-ի " 25=3, " 9
85-ի " 42=2, " 1	87-ի " 19=4, " 11
95-ի " 23=4, " 3	91-ի " 18=5, " 1

7. Մի մարդ 45 մանէթի մահուց է առնում: արշինը 3 մանէթով. ո՞րքան արշին է առնում: (15 արշ.)

8. Մի գիւղացի մի քանի ջուալ ալիւր ծախեց 96 մանէթով. ո՞րքան ջուալ էին, եթէ մի ջուալի համար նորան վճարեցին 12 մ.: (8 ջ.)

9. Մի աշտարակ 30 գաղ բարձրութիւն ունի: Ո՞րքան այս պիտի աշտարակներ միմեանց վերայ պէտք է դարսուի մինչև այնպիսի մի բլուր, որ դաշտից 9) գաղ բարձր կանգնած է: (3 աշտ.)

10. 91 ինձոր է բաժանվում մանուկների մէջ. ո՞րքան մանուկ են, եթէ իւրաքանչիւր 7 հատ է ստանում: (13 հ.)

11. 72 շինուոր վեց վեց մարդ գնում են. ո՞րքան կարգ են կազմում: (12.)

12. Հատը 24 արասով քանի՞ տախտակ կարող է գնել հիւանդ, որ միայն 100 արասի ունի առ ձեռն և ո՞րքան աւելորդ կը մնայ իւրեան: (4 տխտ., 4 ար.)

13. Ո՞րքան երկու կողմէ կանոց (և մի կողմէ կանոց) է 40, 48, 64, 21, 37, 95 հ. (20, 24, 32, 10 երկկող. և 1 հ. և այլն):

14. Քանի՞ շահի (և կողմէ) է 65, 30, 35, 72, 98, 76 հ. (13, 6, 7, 14 շ. և 2 հ. և այլն):

15. Քանի՞ արասի (և կողմէ) է 40, 62, 82, 100, 96 հ. (2, 3 ար. և 2 հ., 4 ար. և 2 հ., և այլն):

16. 20, 40, 54, 62, 66 դաստայ քանի՞ օգմայ (և դաստայ) են. (1, 2, 2 օղ և 14 դաս. և այլն):

17. 36, 48, 66, 84, 72, 85 հատ—քանի՞ դուժին (և հատ): (3, 4, 5 դժ. և 6 հատ. և այլն):

18. 15, 20, 28, 34, 5, 72 շէշ—քանի՞ թունդի (և շիշ): (3, 4, 5 թ. և 3 շ., և այլն):

- 19. 46, 50, 82, 96 գրուանքայ—քանի փուլ (և գրուանքայ): (1 փ. և 6 գր., 1 փ. և 10 գր., և այլն):
 - 20. 35, 77, 94, 84, 63, 86 օր—քանի շաբաթ (և օր): (5, 11, 13 շաբ. և օր) և այլն):
- Ծանոթ. Վարժեցրու նաև բազմապատկուծեան 2: բաժանմունքի բ. պարբերութեան № 1—9, արտագրեալը բաժանած մի արտագրիչով կուտայ միև արտագրիչ:

Բ. Բաժանող—ընդ:

Ա.

- 1. Վարժեցրու նախընթաց երեսի № 1 և 2 օրպէս բաժանողութեան խնդիրներ: (ապա նոյնպէս և միև № 3—6):
- Գտիր հետևեալ մասերը՝
2.	3.	4.	5.
60-ի $\frac{1}{4}$	80-ի $\frac{1}{7}$ (11, մնց. 5)	80-ի $\frac{1}{20}$	73-ի $\frac{1}{24}$ (3, մնց. 1)
75-ի $\frac{1}{5}$	67-ի $\frac{1}{6}$ (11, ,, 1)	70-ի $\frac{1}{35}$	70-ի $\frac{1}{23}$ (3, ,, 1)
91-ի $\frac{1}{7}$	98-ի $\frac{1}{8}$ (12, ,, 2)	96-ի $\frac{1}{24}$	90-ի $\frac{1}{11}$ (8, ,, 2)
96-ի $\frac{1}{6}$	95-ի $\frac{1}{7}$ (13, ,, 4)	69-ի $\frac{1}{23}$	97-ի $\frac{1}{12}$ (8, ,, 1)
88-ի $\frac{1}{8}$	91-ի $\frac{1}{8}$ (11, ,, 3)	75-ի $\frac{1}{25}$	78-ի $\frac{1}{25}$ (3, ,, 3)
- 6. Ո՞ր թուի 3-դ մասն է 16-ը: (48-ի):
 - 7. 5 մարդու մէջ 10 մանէթը հաւասար բաժանուեցաւ ամէն մէկը ո՞րքան ստացաւ: (20 մ.):
 - 8. 3 սաժէն շինութեան հողն արժէ 6 մանէթ. ո՞րքան մի սաժէնը: (20 մ.):
 - 9. Եղբայրն ունի 96 երկաթէ զրիչ, օր 3 անգամ աւելի է քան քրոջ ունեցածը. Ո՞րքան ունի սա: (32 հատ):
 - 10. Մի մարդ 3 շաբաթում 96 մ. շահուեցաւ և միշտ մի և նոյն չափով. ո՞րքան ուրեմն մի շաբաթում: (32 մ.):

- 11. 4 շաբաթուայ համար ուստայ Բ. վճարում է իւր բանոցներին 64 մանէթ վարձ աշխատութեան համար-շաբաթի հաշուով ո՞րքան է դուրս գալիս: (16 մ.):
 - 12. 65 արշին մահուդից դերձակը 5 չուխայ և շալվար է կարում: մէկ զոյգին ո՞րքան է կտրում: (13 արշ.):
 - 13. 75 օրուայ ջուրը 5 արտի մէջ է ջրվում հաւասարապէս իւրաքանչիւրին ո՞րքան է հասնում: (15 օ. ջ.):
 - 14. 95 վերջի չափարը 5 հաւասար բաժին է լինում: Ի՞նչ երկէնքսի է իւրաքանչիւրը: (19 վ):
 - 15. Պապը 80 տարեկան է, թո՛ղ 20 վերջինի հասակը պապի հասակի ո՞ր մասն է: ($\frac{1}{4}$.)
- Ծանոթ. Տես նախընթաց յօդուածի ծանօթութիւնը:—

Բ.

- Գարձրու
- 1. Մանէթի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{20}$, $\frac{1}{25}$, $\frac{1}{50}$ -ը կոպէկների: (50, 25, 20, 5, 4, 2 կ.):
 - 2. Ամսի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{15}$ -ը օրերի: (15, 6, 5, 3, 2 օր):
 - 3. Ժամի $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{1}{12}$, $\frac{1}{15}$, $\frac{1}{30}$ -ը բոպէկների: (30, 20, 15, 12, 10, 5, 4, 2 բոպէ):
 - 4. Տարուայ $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$ -ը շաբաթների: (26, 13 շաբ.):
 - 5. Գտիր 9 -ի $\frac{1}{3}$, $\frac{2}{3}$, $\frac{1}{6}$, $\frac{5}{6}$: (3, 60, 15, 75):
 - 6. Ո՞րքան է 80-ի $\frac{1}{4}$, $\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$ -ը: (20, 40, 60):
 - 7. Ինչի՞նչ է հաւասար 66-ի $\frac{2}{6}$, $\frac{3}{6}$, $\frac{4}{6}$, $\frac{5}{6}$ -ը: (22, 33, 44, 55):
 - 8. Հաշուիր 96-ի $\frac{1}{8}$, $\frac{2}{8}$, $\frac{3}{8}$, $\frac{4}{8}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{7}{8}$: (12, 24, 36, 48, 60, 84):
 - 9. 80 ծառ 5 կարգով են տնկած, հաւասար հաւասար չափով. 3 կարգում ո՞րքան ծառ են: (48 ծ.):
 - 10. 84 թերթից 12 միատեսակ տետրակ կարուեցաւ. 5 տետրակը ո՞րքան թերթով կը կարուէր: (3 թ.):
 - 11. Ո՞րքան կոպ. է մանէթի $\frac{1}{10}$, $\frac{1}{5}$, $\frac{1}{20}$, $\frac{1}{25}$, $\frac{2}{25}$, $\frac{3}{25}$ -ը:
 - 12. $\frac{2}{10}$, $\frac{5}{10}$, $\frac{3}{5}$, $\frac{4}{5}$, $\frac{7}{10}$, $\frac{3}{20}$, $\frac{1}{50}$ -ը:

Պ.*)

Գտիր.

1. 96-ի $\frac{1}{6}$ -ը, 84-ի $\frac{1}{6}$ -ը, 52-ի $\frac{1}{4}$ -ը, 78-ի $\frac{1}{6}$: (12, 14, 13, 13.)
2. 60-ի $\frac{1}{5}$: 80-ի $\frac{1}{8}$, 60-ի $\frac{1}{4}$, 90-ի $\frac{1}{5}$, 70-ի $\frac{1}{5}$: (12, 10, 15, 18, 14.)
3. 64-ի $\frac{1}{4}$, 96-ի $\frac{1}{8}$, 72-ի $\frac{1}{6}$: (16, 12, 12.)
4. 75-ի $\frac{1}{5}$, 84-ի $\frac{1}{7}$: (15, 12.)
5. Մի բարեգործ անձն 52 մանեթ հաւասար բաժանում է 4 չքաւոր ընտանիքներին. ամէն մէկին ի՞նչ կը հասնի: (13 մ.)
6. Մի լաւ ձիաւոր 4 ժամում :2 վերստ է քշում. միջին թուով մի ժամում ո՞րքան է գնում: (13 վ.)
7. 6 հաւ միասին 78 ձու գրեցին, միջին թուով 1 հաւի վերայ ո՞րքան է գալիս: (13 հատ.)

Պ.

1. Ո՞րքան անգամ 3×10 պարունակվում է 5×18 -ի մէջ: (3 անգ.)
2. Ո՞ր թիւը 8 անգամ է պարունակվում 100-ի և 4-ի տարբերութեան մէջ: (1)
3. Ո՞ր թուի մէջ է 2 անգամ 12-ի 4-դ մասը պարունակվում այնքան անգամ որքան անգամ որ 30-ը մտնում է 9)-ի մէջ: (18-ի մէջ):
4. 100-ի 5-դ մասը քանի՞ անգամ պէտք է առնել, որպէս զի 40 ստացուի: (2 անգ.)

*1. 80 ի $\frac{1}{6}$ -ը=10, 16-ի $\frac{1}{6}$ -ը=2, ուրեմն 96-ի $\frac{1}{6}$ -ը=12
 2 6՝ =2×30, 30-ի $\frac{1}{5}$ =6, 2×50-ի $\frac{1}{5}$ =12.
 3. 64=40+24, 40-ի $\frac{1}{4}$ =10, 24-ի $\frac{1}{4}$ =6, 10+6=16.
 4. 75=50+25, 50-ի $\frac{1}{5}$ =1, 25-ի $\frac{1}{5}$ =5, 10+5=15.

5. 76-ի $\frac{1}{4}$ առաւելացրու 5×6 -ով: (49.)
6. Գտիր մէկ կողմից 5×18 -ի և միւս կողմից՝ 72-ի $\frac{1}{6}$ -ի տարբերութիւնը: (78.)
7. Գտիր 4×16 -ի ութերորդականը: (8.)
8. Աւելացրու, 84-ի $\frac{1}{7}$ -ը 16-ով: (76.)
9. 20-ի $\frac{2}{3}$ -ի մէջ քանի՞ անգամ է պարունակվում 20-ը: (3 անգամ):
10. Մի կար կարող 13 արշին ժապաւէն գնեց, արշինը 5 կոպ.: Հարկաւոր դրամի միայն $\frac{2}{3}$ ունէր մօտը. այս քանի՞ էր: Եւ ո՞րքան պարտական պէտք է մնայ: (60, 30):
11. Մի անգամ ուսումնարանում աշակերտների $\frac{1}{3}$ մասը բացակայ էր, ուր սովորաբար 84 էին լինում: Եկողները 4 նստարանի վրայ էին նստած, իւրաքանչիւրի վերայ հաւասար թուով: Ո՞րքան աշակերտ էին պակասում: Ո՞րքանը ներկայ էին: Իւրաքանչիւր սեղանի վերայ ո՞րքան էին նստած: (28, 56, 14):
12. Սարգիսը, Գրիգորն և Յարութիւնը համարեցին իւրեանց վէպերը: Սարգիսն ունէր 60-ի $\frac{2}{3}$, Գրիգորը $\frac{3}{4}$ մաս, իսկ Յարութիւնը 5-ով էլ աւել քան միւսները միասին: Ամէն մէկը ո՞րքան վէպ ունէր: (Ս. 40, Գ. 45, Յ. 90):
13. Պապի ծննդեան օրը մի ծառ էին տնկել, որ այժմ արդէն 4×12 տարի կանգնած է: Ո՞րքան անգամ պապը մեծ է քան իւր կրտսեր որդին, որ 3 տարեկան է: (16 անգամ):
14. 30 հրաւիրած հիւրերից եկան 28. ո՞ր մասը բացակայ մնաց: ($\frac{1}{15}$):

- 2. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 3. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 4. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 5. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 6. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 7. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 8. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 9. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 10. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 11. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 12. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 13. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)
- 14. 18-ի 1/2 մասը 1871-ի 1-ին համարի (1871)

ԱՐԱՋԻՆ ԱՍՏԻՔԱՆ

1-10 և 1-20 համար

Բ.

ԳՐԱԽՈՐ ՀԱՂՈՒԵԼՈՒ

ԽՆԴԻՐՆԵՐ

A

ՊԱՆԺՊՈՏՅԱՆ ԳՈՒՄԳԻ

ԴՅՄԴԻԲՄԿ

=2+0 7	=1+0 0	=1+0 8
=3+0	=2+0	=2+4
=4+0	=3+0	=3+8
=5+0	=4+0	=4+2
=6+0	=5+0	=5+1

ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆ:

=7+0	=6+0	=7+0
=8+0	=7+0	=8+0
=9+0	=8+0	=9+0
=10+0	=9+0	=10+0
=11+0	=10+0	=11+0
=12+0	=11+0	=12+0
=13+0	=12+0	=13+0
=14+0	=13+0	=14+0
=15+0	=14+0	=15+0
=16+0	=15+0	=16+0
=17+0	=16+0	=17+0
=18+0	=17+0	=18+0
=19+0	=18+0	=19+0
=20+0	=19+0	=20+0

1—10 և 1—20 թուեր:

ԱՌԱՋԻՆ ԲԱԶԱՆՄՈՒՆՔ՝ 1—10 ԹՈՒԵՐ:

Ա. ԳՈՒՄԳԻ Լ ԿԱՆԵԼ:

Ա.

1. 1+1= 1-1= 2-1= 2-2=	3. 3+1= 2+2= 1+3= 4-1= 4-2= 4-3= 4-4= 1+2= 3-1= 1+1= 3+2=	4. 4+1= 3+2= 2+3= 1+4= 5-1= 5-2= 5-3= 5-4= 5-5= 2+2= 4-3=
2. 2+1= 1+2= 3-1= 3-2= 3-3= 2-1= 1+1= 2-2= 1-1= 3-1= 2+1=		

5. 5+1=	6. 6+1=	7. 6+2=
4+2=	5+2=	5+3=
3+3=	4+3=	4+4=
2+4=	3+4=	3+5=
1+5=	2+5=	2+6=
6-1=	1+6=	1+7=
6-2=	7-1=	8-1=
6-3=	7-2=	8-2=
6-4=	7-3=	8-3=
6-5=	7-4=	8-4=
6-6=	7-5=	8-5=
3+2=	7-6=	8-6=
1+3=	7-7=	8-7=
3-2=	7+1=	8+8=
8. 8+1=	9. 9+1=	10. 5+4=
7+2=	8+2=	6-3=
6+3=	7+3=	7-2=
5+4=	6+4=	3+4=
4+5=	5+5=	1+4=
3+6=	4+6=	5-2=
2+7=	3+7=	4-1=
1+8=	2+8=	1+3=
9-1=	1+9=	4-3=
9-2=	10-1=	2+6=
9-3=	10-2=	5+1=
9-4=	10-3=	4-4=
9-5=	10-4=	2+2=
9-6=	10-5=	3-1=
9-7=	10-6=	2+7=
9-8=	10-7=	9-5=
9-9=	10-8=	8-3=
	10-9=	1+8=

	$\begin{matrix} =0+1 & 8 & \mathbf{F} \\ =0-8 & & \\ =8+8 & & \end{matrix}$	$\begin{matrix} =8+1 & 7 \\ =8+8 & \\ =8-8 & \\ =8-8 & \\ =8-0 & \end{matrix}$
1. 1+1=	2. 1+2=	3. 1+3=
1-1=	2+2=	2+3=
2+1=	2-2=	3+3=
2-1=	3+2=	3-3=
3+1=	3-2=	4+3=
3-1=	4+2=	4-3=
4+1=	4-2=	5+3=
4-1=	5+2=	5-3=
5+1=	5-2=	6+3=
5-1=	6+2=	6-3=
6+1=	6-2=	7+3=
6-1=	7+2=	7-3=
7+1=	7-2=	8-3=
7-1=	8+2=	9-3=
8+1=	8-2=	10-3=
8-1=	9-1=	2+3=
9+1=	10-2=	5-3=
9-1=		6-3=
10-1=		7+3=
4. 1+4=	5. 1+5=	6. 1+6=
2+4=	2+5=	2+6=
3+4=	3+5=	3+6=
4+4=	4+5=	4+6=
4-4=	5+5=	6-6=
5+4=	5-5=	7-6=
5-4=	6-5=	8-6=
6+4=	7-5=	9-6=
6-4=	8-5=	1-6=
7-4=	9-5=	1+7=
8-4=	10-5=	2+7=
9-4=		3+7=
10-4=		7-7=
5-4=		8-7=
6+4=		9-7=
		10-7=

7. 1+8=	8. 1+9=	
2+8=	9-9=	
8-8=	10-1=	
9-8=	10-10=	
10-8=		
- 7.**
1. 1+1=	3. 3+1=	4. 4+1=
1-1=	3-1=	4-1=
2. 2+1=	3+2=	4+2=
2-1=	3-2=	4-2=
2+2=	3+3=	4+3=
2-2=	3-3=	4-3=
		4+4=
		4-4=
5. 5+1=	6. 6+1=	7. 7+1=
5-1=	6-1=	7-1=
5+2=	6+2=	7+2=
5-2=	6-2=	7-2=
5+3=	6+3=	7+3=
5-3=	6-3=	7-3=
5+4=	6+4=	8+1=
5-4=	6-4=	8-1=
5+5=	6-5=	8+2=
5-5=	6-6=	8-2=
		9+1=
		9-1=

1. 1+1=	2. 1+2=	3. 1+3=
2+1=	2+2=	2+3=
3+1=	3+2=	3+3=
4+1=	4+2=	4+3=
5+1=	5+2=	5+3=
6+1=	6+2=	6+3=
7+1=	7+2=	7+3=
8+1=	8+2=	
9+1=		
4. 1+4=	5. 1+5=	6. 1+6=
2+4=	2+5=	2+6=
3+4=	3+5=	3+6=
4+4=	4+5=	4+6=
5+4=	5+5=	
6+4=		
7. 1+7=	8. 1+8=	6. 1+9=
2+7=	2+8=	
3+7=		
- 6.**
1. 1+1=	2. 2+1=	3. 1+3=
1+2=	2+2=	2+3=
1+3=	2+3=	3+3=
1+4=	2+4=	4+3=
1+5=	2+5=	5+3=
1+6=	2+6=	6+3=
1+7=	2+7=	7+3=
1+8=	2+8=	
1+9=		

4. 1+4=	5. 1+5=	6. 1+6=
2+4=	2+5=	2+6=
3+4=	3+5=	3+6=
4+4=	4+5=	4+6=
5+4=	5+5=	1+7=
6+4=	2+7=	2+8=
7. 1+7=	3+7=	1+9=
2+7=		
3+7=		

1. 1-1=	2. 2-2=	3. 3-3=	4. 4-4=
2-1=	3-2=	4-3=	5-4=
3-1=	4-2=	5-3=	6-4=
4-1=	5-2=	6-3=	7-4=
5-1=	6-2=	7-3=	8-4=
6-1=	7-2=	8-3=	9-4=
7-1=	8-2=	9-3=	10-4=
8-1=	9-2=	10-3=	
9-1=	10-2=		
10-1=			

5. 5-5=	6. 6-6=	7. 7-7=	8. 8-8=
6-5=	7-6=	8-7=	9-8=
7-5=	8-6=	9-7=	10-8=
8-5=	9-6=	10-7=	9-9=
9-5=	10-6=		10-9=
10-5=			10-10=

1. 1-1=	2. 3-1=	3. 4-1=
2-1=	3-2=	4-2=
2-2=	3-3=	4-3=
4. 5-1=	5. 6-1=	6. 7-1=
5-2=	6-2=	7-2=
5-3=	6-3=	7-3=
5-4=	6-4=	7-4=
5-5=	6-5=	7-5=
	6-6=	7-6=
		7-7=

7. 8-1=	8. 9-1=	9. 10-1=
8-2=	9-2=	10-2=
8-3=	9-3=	10-3=
8-4=	9-4=	10-4=
8-5=	9-5=	10-5=
8-6=	9-6=	10-6=
8-7=	9-7=	10-7=
8-8=	9-8=	10-8=
	9-9=	10-9=
		10-10=

1. 9+1=	2. 5+3=	3. 4+4=	4. 1+3=
7+2=	7+1=	7+3=	4+2=
1+4=	8+2=	5+2=	6+2=
2+3=	2+4=	2+4=	3+5=
5+5=	1+6=	6+1=	2+6=
1+5=	3+2=	2+1=	4+3=
4+3=	4+2=	1+3=	1+7=
1+9=	3+6=	4+3=	4+1=
			8+2=

5. 2+5=	6. 10-9=	7. 5-1=	8. 3-1=
3+4=	8-3=	10-9=	5-2=
2+6=	4-1=	2-2=	8-7=
8+1=	10-6=	8-3=	9-5=
6+4=	5-4=	9-2=	10-7=
3+5=	4-1=	10-2=	3-2=
9+1=	9-7=	3-3=	9-1=
2+8=	6-5=	7-2=	8-3=
5+5=	8-4=	6-6=	10-5=
7+2=	7-2=	9-8=	7-7=
9+1=	6-3=	6-4=	6-2=
4+3=	8-6=	4-1=	4-2=

10.

1. 1+2=	2. 5+4=	3. 7-6=	4. 3+3=
3-3=	8-3=	9-5=	6-4=
4+5=	7-2=	7+3=	9-7=
10-6=	2+5=	8+1=	2+1=
8-3=	7-3=	4-3=	4+5=
5+3=	4+1=	3+4=	10-9=
7+2=	7-4=	10-9=	3+6=
4+3=	3-1=	4+6=	10-3=
1+7=	4+4=	9-7=	9-2=
5-2=	7-2=	1+1=	7+1=
5. 3-3=	6. 7-6=	7. 3-1=	8. 9-3=
7-2=	1+7=	5+1=	6+4=
5+1=	3+5=	4-2=	2-2=
8-2=	2-1=	6+4=	4+5=
1+9=	4+6=	8-3=	10-5=
7-2=	8-3=	1+1=	1+7=
5-2=	9-7=	7-4=	9-3=
3-1=	7-2=	9-6=	4+6=
4+4=	6+3=	4+1=	10-10=
3+2=	4-1=	7+3=	5+4=
4-2=	6-5=	9-4=	3+1=
5+3=	9+1=	3+7=	8-7=

1. 7=6+	2. 9=6+	3. 10=5+
3=1+	8=2+	6=3+
8=3+	2=1+	3=1+
10=6+	8=4+	9=4+
5=1+	5=3+	6=1+
7=2+	10=6+	7=2+
5=2+	9=1+	10=9+
4. 9=10	5. 6=8	6. 2=6
8=9	5=8	2=5
2=10	4=9	4=8
6=7	5=7	5=10
3=9	6=10	1=10
2=8	2=4	6=9
1=7	3=9	2=9
7. 3=4+5	8. 5=2+4	
1+8+5=2+7	4=3+2	
2+2+4=5+5	2=3+5	
2+2+8=9+1	9=1+9	
8+8+3=7+2	7=2+6	
2+2+2=3+5	3=1+2	
2+2+5=2+4	2=3+3	
7+2+8=3+7	5=4+4	
8+8+6=2+7	6=5+4	

10.

1. 1+1+1=	2. 2+1+1=	3. 3+1+1=
1+1-1=	3+1-2=	2+2+1=
3-1-1=	4-1-2=	2+1+2=
3-2-1=	4-3-1=	4+1-2=

4. 5-1-1=
5-2-1=
5-2-2=
5-3-1=
5-3-2=
+1=0
+1=0	5. 4+1-1=
3+2+1=
2+2+2=
2+3+1=
1+4+1=
+1=0
+8=0	6. 5+1-2=
4+2-3=
3+3-4=
2+4-5=
1+5-6=
5+1-4=
+1=0
7. 6-1-1=
6-2-1=
6-2-2=
6-3-1=
6-3-2=
6-3-3=
6-4-1=
-0=0	8. 5+1+1=
4+2+1=
3+3+1=
3+2+2=
2+4+1=
1+5+1=
-0=0	9. 5+2-1=
5+2-3=
5+2-4=
5+2-6=
4+3-1=
4+3-5=
4+3-6=
6+1-3=
-0=0
10. 6+1+1=
5+2+1=
4+3+1=
4+2+2=
3+5-7=
4+4-6=
2+6-3=
1+7-8=
8-3-2=
8-4-3=
8-6-1=
8-2-5=
-1+1-8
-1+2+0
-2+1+0
-2+1+4	11. 7+1+1=
6+2+1=
5+3+1=
5+2+2=
4+3+2=
4+2+3=
5+4-6=
7+2-8=
3+6-5=
1+8-2=
9-2-3=
9-3-4=
-1+1-0
-2-1-8
-2-1-4
-1-3-4	12. 8+1+1=
7+2+1=
6+3+1=
6+2+2=
5+3+2=
4+3+3=
7+3-9=
4+6-8=
5+5-7=
2+8-3=
10-6-3=
10-5-2=
-1+1-1
-1-1+1
-1-1-8
-1-2-6

36

- 37**
1. 7+2-1=
10-3-1=
6+2+1=
8-3-4=
7+1+2=
3+5-6=
+8=3
-0+0-4
-1+0=3
-8=7
-0=0	2. 1+7-5=
8-2-3=
6-3-3=
4+5-2=
4+1-3=
2+6+2=
-1+1-4
-1+8
-1+0
-1+1
-1+1	3. 4-1-2=
2+2+3=
1+4+3=
5+1-2=
7-1-4=
3+1+3=
-1+1-4
-1+0+0
-1+0+0
-1+0+0
-1+0+0
4. 2+4+4=
3+6-1=
8-1-3=
1+3-2=
2-1-1=
7-2-2=
1+4-2=
+8=3
-0+0-4
-1+0=3
-8=7
-0=0	5. 4-3-1=
7+1+1=
1+4+2=
8+1-3=
2+4-3=
5-1-2=
3-1-1=
-7-0+4
-8-1-7
-8-0-1
-8=7
-8+8+8	6. 4+3+2=
1+3+4=
1+9-6=
7-1-2=
9-5-4=
6+4-9=
10-5-5=
-2+1+1
-3-4-7
-1-0-1
-2+0
-3-0-8
1. 3+2+1+1=
7+1+1-2=
9-2-2-2=
4+1+3+2=
10-2-3-4=
5+2+1-6=
1+2+3+4=
2+4+2+1=
9-1-3-2=
7+1+2-5=
-8
+1	2. 10-3-3-3=
5+2+3-4=
1+4+3+2=
6-1-1-2=
2+3+1-6=
4+5+1-7=
5+1+3+1=
4-1-2-1=
5-3-1-1=
8+1+1-9=
-10-10-8-8
-10-10-8-8
-10-10-8-8
-10-10-8-8	

3. $3+4+1+1=$
 $2+6+1-5=$
 $1+2+1-3=$
 $8-2-2-2=$
 $6-3-2-1=$
 $2+4+3+1=$
 $1-5+2+1=$
 $9-3-1-1=$

4. $3+2+1-8=$
 $1+4+3+2=$
 $4-1-1-1=$
 $3+2+1-4=$
 $6-1-2-3=$
 $4+4+1+1=$
 $2+3+1-5=$
 $10-5-2-1=$

1. $4-2=$
 $5+3+1=$
 $7+2-3=$
 $8-7=$
 $6+4=$
 $1+3+2=$
 $7-4-3=$
 $10-5=$
 $6+2=$
 $8-3=$

2. $7+2+1=$
 $5+3=$
 $9-2-3=$
 $8-1-4=$
 $2+3-1=$
 $4+6-7=$
 $7-1-3=$
 $10-8=$
 $7+2=$
 $3+3+3=$

3. $6=7-8$
 $9=5+1$
 $7=5+4$
 $4=10$
 $3=7$
 $8=3+$
 $4=3+6$
 $8=9+1-$
 $7=8-$
 $5=9-$

4. $4+3+2+1=$
 $5+1+3-6=$
 $9-1-1-1=$
 $7=4+5$
 $7=3+2+$
 $9=2+1+$
 $4=3+3+2-$
 $1+2+3+4=$

5. $3+5+1-6=$
 $1+1+2+3+2=$
 $2+2+2+3-7=$
 $1+4+1+2-3=$
 $10-1-2-2-3=$
 $9-2-1-1-1-3=$
 $8=2+1+1+2+$
 $5=3+1+4+2-$

Բ. Բազմապատկել և բաժանել:

	$=1 \times 9$	$=U \times 8$	$=1 \times 7$
	$=8 : 8$		$=2 : 8$
	$=1 \times 8$		$=2 \times 2$
2. $2 \times 1=$	$1 \times 2=$	3. $3 \times 1=$	4. $4 \times 1=$
$1 \times 2=$	$2 : 1=$	$1 \times 3=$	$1 \times 4=$
$2 : 1=$	$2 : 2=$	$3 : 1=$	$2 \times 2=$
$2 : 2=$	$1 \times 1=$	$3 : 3=$	$4 : 1=$
$1 \times 1=$	$2 \times 1=$	$1 \times 2=$	$4 : 4=$
$2 \times 1=$	$1 : 1=$	$2 \times 1=$	$4 : 2=$
$1 : 1=$	5. $5 \times 1=$	$2 : 1=$	$1 \times 3=$
$1 \times 5=$	$1 \times 6=$	6. $6 \times 1=$	7. $7 \times 1=$
$5 : 1=$	$3 \times 2=$	$1 \times 6=$	$1 \times 7=$
$5 : 5=$	$2 \times 3=$	$3 \times 2=$	$7 : 1=$
$2 \times 2=$	$6 : 1=$	$2 \times 3=$	$7 : 7=$
$4 \times 1=$	$6 : 6=$	$6 : 1=$	$2 \times 3=$
$3 : 1=$	$6 : 2=$	$6 : 6=$	$2 \times 2=$
$4 : 2=$	$6 : 3=$	$6 : 2=$	$6 : 3=$
$3 \times 1=$	$5 \times 1=$	$6 : 3=$	$5 : 1=$
$4 : 4=$	$3 : 3=$	$5 \times 1=$	$3 \times 1=$
8. $8 \times 1=$	9. $9 \times 1=$	$3 : 3=$	$6 : 2=$
$1 \times 8=$	$1 \times 9=$	10. $10 \times 1=$	$1 \times 10=$
$4 \times 2=$	$3 \times 3=$	$1 \times 10=$	$5 \times 2=$
$2 \times 4=$	$9 : 1=$	$5 \times 2=$	$2 \times 5=$
$8 : 1=$	$9 : 9=$	$2 \times 5=$	$10 : 1=$
$8 : 8=$	$9 : 3=$	$10 : 1=$	$10 : 10=$
$8 \times 2=$	$4 \times 2=$	$10 : 10=$	$10 : 2=$
$8 \times 4=$	$2 \times 3=$	$10 : 2=$	$10 : 5=$
$7 \times 1=$	$8 : 4=$	$10 : 5=$	$3 \times 3=$
$2 \times 2=$	$6 : 2=$	$3 \times 3=$	$2 \times 4=$
$7 : 7=$	$2 : 2=$	$2 \times 4=$	$3 \times 2=$
$4 : 2=$	$1 \times 5=$	$3 \times 2=$	$8 : 8=$

Հանրահայտի խնդիրներ

1. $7 \times 1 =$	2. $3 \times 3 =$	3. $2 \times 1 =$
$8 : 2 =$	$9 : 9 =$	$3 : 3 =$
$2 \times 5 =$	$2 \times 4 =$	$8 \times 1 =$
$9 : 3 =$	$5 : 5 =$	$6 : 3 =$
$2 \times 2 =$	$4 \times 1 =$	$2 \times 3 =$
4. $10 : 5 =$	5. $2 \times 3 =$	6. $1 \times 1 =$
$3 \times 3 =$	$4 \times 1 =$	$3 : 3 =$
$6 : 2 =$	$10 \times 1 =$	$5 : 1 =$
$1 \times 5 =$	$7 \times 1 =$	$2 \times 2 =$
$4 : 2 =$	$7 : 7 =$	$4 : 4 =$
$9 : 3 =$	$5 \times 1 =$	$10 : 1 =$
$4 \times 2 =$	$4 \times 2 =$	$9 \times 1 =$
$5 \times 2 =$	$6 : 3 =$	$2 \times 2 =$
$7 : 7 =$	$2 : 2 =$	$9 : 3 =$
7. $5 \times 2 =$	8. $10 : 2 =$	9. $2 \times 1 =$
$3 \times 1 =$	$9 \times 1 =$	$3 : 1 =$
$4 : 1 =$	$6 : 3 =$	$3 \times 3 =$
$6 : 3 =$	$8 : 2 =$	$1 \times 4 =$
$4 \times 2 =$	$3 \times 2 =$	$5 : 5 =$
$7 : 7 =$	$10 : 5 =$	$6 : 3 =$
$8 : 4 =$	$2 \times 2 =$	$8 : 8 =$
-
1. $6 = 3 \times$	2. $2 = 2 \times$	3. $1 = 5 \times$
$9 = 3 \times$	$5 = 1 \times$	$4 = 1 \times$
$10 = 2 \times$	$7 = 7 \times$	$6 = 2 \times$
$7 = 1 \times$	$10 = 5 \times$	$5 = 5 \times$
$8 = 4 \times$	$8 = 2 \times$	$9 = 3 \times$
$6 = 2 \times$	$4 = 1 \times$	$8 = 4 \times$
$1 = 1 \times$	$9 = 3 \times$	$6 = 2 \times$
$5 = 1 \times$	$6 = 1 \times$	$1 = 1 \times$

7.

1. $8 - t^{1/4} =$	2. $8 - t^{1/2} =$	3. $9 - t^{1/3} =$
$9 - t^{1/3} =$	$3 - t^{1/3} =$	$8 - t^{1/4} =$
$10 - t^{1/5} =$	$8 - t^{1/4} =$	$7 - t^{1/5} =$
$7 - t^{1/7} =$	$5 - t^{1/5} =$	$2 - t^{1/2} =$
$5 - t^{1/5} =$	$10 - t^{1/2} =$	$6 - t^{1/3} =$
$6 - t^{1/3} =$	$6 - t^{1/5} =$	$10 - t^{1/2} =$
$4 - t^{1/2} =$	$6 - t^{1/3} =$	$5 - t^{1/5} =$
$4 - t^{1/4} =$	$7 - t^{1/7} =$	$4 - t^{1/4} =$

6.

1. $= 6 - t^{1/3}$	2. $= 9 - t^{1/3}$	3. $= 8 - t^{1/2}$
$= 8 - t^{1/8}$	$= 10 - t^{1/5}$	$= 6 - t^{1/3}$
$= 10 - t^{1/2}$	$= 6 - t^{1/2}$	$= 4 - t^{1/2}$
$= 8 - t^{1/4}$	$= 7 - t^{1/7}$	$= 7 - t^{1/7}$
$= 9 - t^{1/3}$	$= 2 - t^{1/2}$	$= 6 - t^{1/2}$
$= 10 - t^{1/5}$	$= 5 - t^{1/5}$	$= 9 - t^{1/3}$
$= 4 - t^{1/4}$	$= 8 - t^{1/8}$	$= 9 - t^{1/3}$
-
4. $3 = -t^{1/2}$	5. $1 = -t^{1/3}$	6. $2 = -t^{1/3}$
$2 = -t^{1/4}$	$1 = -t^{1/5}$	$5 = -t^{1/2}$
$1 = -t^{1/6}$	$2 = -t^{1/5}$	$2 = -t^{1/3}$
$4 = -t^{1/2}$	$5 = -t^{1/2}$	$1 = -t^{1/5}$
$2 = -t^{1/5}$	$4 = -t^{1/2}$	$1 = -t^{1/5}$
$3 = -t^{1/3}$	$3 = -t^{1/3}$	$4 = -t^{1/2}$

2.

1. $7-1=$	2. $4+6=$	3. $3 \times 3=$	4. $5 : 5=$
$9 : 3=$	$9-5=$	$8-4=$	$6 : 3=$
$4 \times 2=$	$8 : 2=$	$8 : 4=$	$2 \times 1=$
$6+3=$	$3 \times 3=$	$6 : 3=$	$4+4=$
$8-7=$	$4-3=$	$7+3=$	$8-3=$
$10 : 5=$	$7+1=$	$3+5=$	$4 : 4=$
$2+6=$	$2 \times 2=$	$2 \times 4=$	$3 \times 2=$
$5 \times 1=$	$3+7=$	$9 \times 1=$	$10 : 10=$
$3 : 3=$	$8-5=$	$8 : 8=$	$7 : 7=$
$10-6=$	$7 : 1=$	$10 : 1=$	$3 \times 2=$
$2 \times 2=$	$6 : 2=$	$7-2=$	$8-6=$

3.

1. $3 \times 3+1=$	2. $1 \times 6+4=$	3. $5 \times 2-6=$
$2 \times 4+1=$	$3 \times 1+7=$	$4 \times 1-3=$
$1 \times 5+4=$	$2 \times 2+5=$	$2 \times 2-1=$
$2 \times 2+6=$	$8 \times 1+1=$	$1 \times 10-8=$
$1 \times 7+1=$	$3 \times 2+3=$	$3 \times 3-5=$
$2 \times 3+2=$	$5 \times 1+4=$	$2 \times 4-3=$
$4 \times 2+1=$	$7 \times 1+2=$	$1 \times 7-5=$
4. $1 \times 9-7=$	5. $3+8-t \frac{1}{4}=$	6. $7+4-t \frac{1}{2}=$
$1 \times 8-5=$	$2+6-t \frac{1}{6}=$	$8+3-t \frac{1}{3}=$
$4 \times 2-3=$	$7+9-t \frac{1}{3}=$	$4+8-t \frac{1}{4}=$
$9 \times 1-4=$	$6+4-t \frac{1}{4}=$	$7+6-t \frac{1}{6}=$
$3 \times 3-2=$	$3+7-t \frac{1}{7}=$	$5+10-t \frac{1}{10}=$
$2 \times 2-3=$	$2+10-t \frac{1}{6}=$	$2+9-t \frac{1}{3}=$
$5 \times 2-10=$	$3+8-t \frac{1}{2}=$	$9 \times 4-t \frac{1}{4}=$
$3 \times 2-5=$	$7+8-t \frac{1}{6}=$	$1+10-t \frac{1}{2}=$
$2 \times 1-2=$	$8+10-t \frac{1}{5}=$	$9+2-t \frac{1}{2}=$

7. $10-t \frac{1}{2}-1=$	8. $8-t \frac{1}{4}-2=$	9. $2 \times 4-3=$
$9-t \frac{1}{3}-2=$	$9-t \frac{1}{3}-3=$	$6-t \frac{1}{3}+4=$
$10-t \frac{1}{5}-1=$	$6-t \frac{1}{2}-2=$	$2 \times 2+3=$
$8-t \frac{1}{2}-3=$	$7-t \frac{1}{7}-1=$	$10-t \frac{1}{2}-2=$
$4-t \frac{1}{4}-1=$	$8-t \frac{1}{2}-4=$	$4 \times 2+1=$

4.

1. $(8-6) \times 2=$	2. $(3-1) \times 5=$	3. $(4-3) \times 8=$
$(7-2) \times 2=$	$(9-6) \times 3=$	$(10-6) \times 1=$
$(9-3) \times 1=$	$(7-6) \times 7=$	$(7-5) \times 3=$
$(10-8) \times 4=$	$(8-2) \times 1=$	$(4-) \times 9=$

4. $1-(3 \times 3)=$	5. $10-(4 \times 2)=$	6. $10-(5 \times 2)=$
$5-(2 \times 2)=$	$7-(6 \times 1)=$	$5-(1 \times 1)=$
$7-(1 \times 3)=$	$8-(3 \times 2)=$	$9-(2 \times 4)=$
$6-(5 \times 1)=$	$2-(1 \times 2)=$	$10-(1 \times 9)=$
$9-(3 \times 2)=$	$8-(1 \times 7)=$	$7-(2 \times 2)=$

7. $5 \times 4-t \frac{1}{2}=$	8. $5 \times 6-t \frac{1}{3}=$	9. $10 \times 2-t \frac{1}{2}=$
$2 \times 9-t \frac{1}{3}=$	$4 \times 9-t \frac{1}{9}=$	$2 \times 8-t \frac{1}{2}=$
$3 \times 8-t \frac{1}{4}=$	$4 \times 10-t \frac{1}{5}=$	$5 \times 10-t \frac{1}{10}=$
$7 \times 6-t \frac{1}{6}=$	$3 \times 6-t \frac{1}{2}=$	$3 \times 6-t \frac{1}{3}=$

$= 3 - 1 \times 2$ $= 2 - 1 \times 3$ $= 1 - 1 \times 4$
 $= 4 + 1 \times 2$ $= 3 + 1 \times 3$ $= 2 + 1 \times 4$
 $= 3 + 2 \times 2$ $= 2 + 2 \times 3$ $= 1 + 2 \times 4$
 $= 2 - 1 \times 1$ $= 1 - 1 \times 2$ $= 0 - 1 \times 3$
 $= 1 + 2 \times 1$ $= 2 + 2 \times 2$ $= 3 + 2 \times 3$

ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ:

1-ից մինչև 100 թուեր:

1

$= 2 \times (3-1)$ $= 1 \times (3-0)$ $= 0 \times (3-1)$
 $= 1 \times (3-1)$ $= 0 \times (3-0)$ $= -1 \times (3-1)$
 $= 2 \times (3-1)$ $= 1 \times (3-0)$ $= 0 \times (3-1)$

Ա. ՎԱՐԺՈՒԹԻՒՆ:

$= (2 \times 3) - 0$ $= (1 \times 3) - 1$ $= (3 \times 3) - 1$
 $= (1 \times 1) - 7$ $= (1 \times 0) - 7$ $= (2 \times 2) - 7$
1. $4+2=$ **2.** $5+9=$ **3.** $1+4+5=$
 $6+3=$ $7+7=$ $1 \times 7+5+8=$
 $3+7=$ $8+5=$ $(2 \times 9)+7+3=$
 $4+4=$ $5+8=$ $7+8+2=$
 $6+5=$ $9+7=$ $3+4+5=$
 $= 1 \times 2 \times 10$ $= 1 \times 3 \times 8$ $= 1 \times 4 \times 6$
4. $7+1+4+5=$ **5.** $3+7+5+5=$
 $7+3+4+9=$ $4+7+6+8=$
 $2+5+8+7=$ $8+3+9+4=$

6. 4	7. 3	8. 6	9. 4	10. 7	11. 9	12. 7	13. 4
8	3	5	9	4	9	1	5
7	3	4	7	5	8	5	6
—	—	—	—	—	—	—	—

14. 4 7 3 4 1 1 5
15. 2 4 5 3 7 1 8
16. 5 1 2 9 9 9 9
17. 5 4 3 7 4 6 7
18. 4 5 7 4 7 5 5
19. 7 7 6 6 5 5 5
20. 4 3 4 3 3 3 3
21. 9 4 3 6 5 2 2
22. 8 8 1 2 7 4 4

23. 1 2 5 3 4 6 7 3 4
24. 4 6 3 8 5 9 2 1 6
25. 7 5 3 1 5 3 7 9 3
26. 2 4 6 8 6 1 9 3 1
27. 3 2 5 4 1 2 1 1 1
28. 6 4 5 3 2 1 7 9 8 4

29. $4+3+1+4+7+6=$
 $7+4+3+5+1+3+1=$
 $9+7+8+5+9+3+4=$
 $7+4+3+3+4+7=$
 $1+2+3+4+3+2+1=$
 $8+8+4+4+4+3+5=$

30. $9+4+4+7+8+3+5+3+7+1+4+5+3+1=$
 $4+2+9+5+1=$
 $= 1+1+18$ $= 2+87$ $= 2+18$
 $= 2+2+27$ $= 7+10$ $= 2+29$
 $= 1+2+78$ $= 8+28$ $= 4+18$
 $= 2+2+88$ $= 2+72$ $= 2+89$
 $= 1+1+11$ $= 2+11$ $= 2+27$

B.

- 1. $10+4=$ 2. $40+9=$ 3. $80+3=$
- $10+6=$ $50+5=$ $80+5=$
- $10+9=$ $50+2=$ $80+7=$
- $20+2=$ $30+7=$ $80+9=$
- $20+8=$ $60+3=$ $80+1=$
- $20+3=$ $60+8=$ $90+1=$
- $30+9=$ $60+4=$ $90+4=$
- $30+7=$ $70+9=$ $90+6=$
- $40+1=$ $70+5=$ $90+8=$

- 4. $20+3+4=$ 5. $90+3+5=$
- $70+2+1=$ $60+4+2=$
- $30+1+5=$ $70+1+4=$
- $90+1+5=$ $10+3+6=$
- $60+2+4=$ $50+2+7=$
- $50+3+6=$ $80+7+2=$
- $40+1+7=$ $40+6+2=$
- $80+6+2=$ $30+5+4=$
- $10+5+2=$ $90+1+5=$

P.

- 1. $12+7=$ 2. $95+4=$ 3. $12+5+2=$
- $24+5=$ $86+2=$ $42+3+3=$
- $31+2=$ $73+5=$ $31+4+1=$
- $42+5=$ $61+7=$ $72+5+2=$
- $84+4=$ $52+3=$ $85+5+1=$
- $93+2=$ $27+2=$ $93+3+3=$
- $72+5=$ $14+5=$ $64+1+4=$

- 4. $34+2+3=$ 5. $13+7=$ 6. $69+1=$
- $43+1+4=$ $24+6=$ $55+5=$
- $92+5+1=$ $42+8=$ $12+8=$
- $83+1+2=$ $35+5=$ $92+8=$
- $72+3+3=$ $46+4=$ $84+6=$
- $63+2+3=$ $73+7=$ $57+3=$

- 7. $12+3+5=$ 8. $74+4+3=$ 9. $15+4+1=$
- $24+3+3=$ $61+2+7=$ $20+3+7=$
- $82+1+7=$ $43+6+1=$ $48+1+1=$
- $16+2+2=$ $50+2+8=$ $84+4+3=$
- $34+4+2=$ $93+1+6=$ $46+2+2=$

- 10. $14+9=$ 11. $49+7=$ 12. $59+6=$
- $27+6=$ $6+9=$ $79+2=$
- $58+8=$ $88+6=$ $78+8=$
- $69+7=$ $54+8=$ $89+5=$
- $75+9=$ $3+9=$ $29+7=$
- $72+9=$ $29+5=$ $48+9=$

- 13. $69+6+7=$ 14. $18+5+7+6=$
- $49+7+8=$ $24+7+8+5=$
- $85+6+8=$ $55+2+6+7=$
- $92+4+7=$ $76+8+2+4+3=$

P.

- 1. 14 2. 15 3. 1 4. 7 5. 9 6. 4 7. 3
- 4 9 4 9 9 3 4
- 7 4 8 4 24 55 6
- 5 6 12 3 9 6 69

8. 6-19-088. 10. 4-11-28 12. 7-13-26 14. 9. 5.
 4-7-37 3-0-16 14-1-15 5.
 3-8-42 7-8-95 8-1-44 9.
 19-2-96 9-2-23 3-2-149 8.
 5-0-1-2 16-1-819 5-2-88 52.
 -1-7- - -2-2-80 -

15. 29 16. 4 17. 8 18. 9 19. 8 20. 6
 6-1-1-627 2 2-4-17 7
 5-7-8-09 3-3-10 6 2-6-12 8
 4-1-1-818 1-7-0-84 14 7-5-28 9
 3-8-1-182 2-6-0-08 5 2-19-01 4
 5-2-2-014 3-2-1-30 7 2-7-1-8 3
 1 3 4 3 1 37
 =3-0-1-11 - =0-1-01 -
 =2-0-7 - =0-0 - =0-7-
 =8-8- - =0-8- =8-8-
 =5-1-2 - =8 - =7-0-
 =7-1-0 - =8 - =7-0-
 =5-1-0 - =7-1-0 - =8-1-0 -

1. 10+10= 2. 40+30= 3. 60+30=
 40+40= 70+30= 10+20=
 70+20= 40+40= 40+50=
 30+30= 30+50= 60+10=
 4. 90+10= 5. 10+10+20= 6. 20+20+20=
 70+20= 30+10+40= 50+10+30=
 10+60= 10+20+30= 40+20+10=
 50+50= 40+10+40= 10+50+20=
 20+60= 20+20+50= 60+10+10=
 40+30= 60+20+10= 20+20+40=
 20+80= 30+30+30= 40+40+10=

7. 3+40= 8. 30+10+20+8=
 20+50= 40+20+30+7=
 40+50= 10+10+40+6=
 30+30= 50+20+10+9=

9. 18+10= 10. 13+70= 11. 60+32=
 11 23+10= 12 25+50= 13 50+14=
 14 64+20= 15 36+20= 16 80+19=
 17 33+40= 18 27+70= 19 2+64=
 20 51+30= 21 33+60= 22 30+35=
 23 86+10= 24 18+50= 25 30+64=
 26 19+40= 27 27+10= 28 40+21=
 29 23+30= 30 41+10= 31 30+59=
 32 57+40= 33 48+30= 34 70+16=
 35 12. 27+30+2= 36 60+18+1=
 37 36+40+5= 38 40+33+6=
 39 41+50+9= 40 30+24+8=
 41 54+10+8= 42 20+38+7=
 =31+81 =21+71 =33+39
 =31+81 =21+71 =33+39

1. 17+11= 2. 43+35= 3. 62+14=
 23+54= 51+18= 13+36=
 15+41= 76+23= 75+21=
 53+16= 42+16= 12+15=
 72+17= 44+15= 18+41=
 41+53= 65+23= 23+55=
 4. 22+13+31= 5. 37+21+11=
 12+32+12= 54+14+21=
 42+11+33= 53+21+12=
 24+33+42= 12+13+31=

6. 16+14= 7. 18+12= 8. 33+47=
 27+23= 36+24= 45+25=
 38+42= 57+33= 26+14=
 25+35= 42+28= 21+39=
 76+14= 26+44= 32+48=
 83+17= 27+53= 43+27=

9. 11 13	10. 13	11. 22 33	12. 33	13. 24 35	14. 35
32 12	12	11 21	21	23 11	11
15 21	21	33 15	15	21 20	20
22 44	44	14 11	11	12 14	14
-	-	-	-	10 10	10
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	-	-
15. 18+13=	16. 13+39=	17. 58+16=			
29+17=	54+27=	19+22=			
46+25=	63+19=	35+27=			
37+24=	27+17=	28+33=			
18+29=	38+38=	46+19=			
37+46=	56+29=	57+18=			
28+33=	48+29=	66+19=			
67+16=	17+16=	48+13=			

18. 13+19+8=	19. 27+14+16=
25+17+9=	18+19+23=
53+29+6=	37+25+19=
37+54+8=	26+27+23=

E.

1. 40	2. 14	3. 17	4. 25	5. 15	6. 16	
15	16	18	17	28	29	
17	29	39	22	33	13	
13	33	13	19	17	14	
-	-	-	-	-	-	
7. 16	8. 19	9. 23	10. 15	11. 17	12. 15	13. 9
15	18	14	8	23	19	21
24	25	9	20	9	13	8
13	7	16	13	35	17	15
-	-	-	-	-	-	-

14. 12	15 20	16. 7	17. 33	18. 10	19. 5	20. 19
7	27	10	9	13	9	4
6	8	5	17	6	13	15
35	31	26	26	15	20	6
10	16	18	24	2	15	23
-	-	-	-	-	-	-
21. 4	22. 18	23. 9	24. 13	25. 30	26. 13	27. 6
5	17	15	19	15	8	19
9	6	8	4	6	7	10
16	5	20	2	19	9	8
14	13	17	28	7	26	16
29	8	16	10	5	19	5
-	-	-	-	-	-	-

F. *uubt*

U.

1. 8-3=	2. 7-5=	3. 9-7=	4. 3-1=
6-4=	3-2=	7-0=	7-4=
9-9=	6-3=	5-3=	9-2=
5-4=	7-6=	9-3=	8-6=
8-7=	8-4=	8-5=	4-1=
9-6=	5-2=	10-2=	3-3=

R.

1. 19-9=	2. 32-1=	3. 83-3=	4. 19-9=
19-7=	34-3=	75-2=	25-4=
15-4=	48-4=	99-8=	79-5=
14-3=	56-5=	16-3=	81-1=
29-7=	93-2=	87-5=	47-6=
43-8=	87-6=	49-3=	55-4=

7.

1. 47 2. 49 3. 56 4. 52 5. 79 6. 41 7. 23 8. 77
 4 7 4 2 7 1 3 5

9. 58 10. 88 11. 98 12. 35 13. 72 14. 79 15. 85 16. 99
 3 6 8 2 2 1 3 7

17. 40 18. 97 19. 66 20. 88 21. 69 22. 87 23. 91
 0 6 5 3 9 2 1

7.

1. 40 2. 50 3. 70 4. 90 5. 60 6. 70 7. 20 8. 40
 9 8 6 8 7 8 8 5

9. 30 10. 50 11. 70 12. 60 13. 90 14. 50 15. 70
 6 9 9 8 8 2 1

16. 63 17. 21 18. 33 19. 46 20. 21 21. 44 22. 75
 5 7 7 9 8 8 8

23. 91 24. 96 25. 53 26. 37 27. 64 28. 57 29. 41
 2 7 8 9 8 8 3

6.

1. 20-10= 2. 70-50= 3. 90-80=
 30-20= 90-60= 60-50=
 60-30= 70-60= 40-10=
 40-10= 80-20= 99-10=

4. 90 5. 60 6. 70 7. 40 8. 60 9. 80 10. 70
 80 50 10 20 30 40 10

11. 74 12. 89 13. 64 14. 67 15. 99 16. 98 17. 72
 35 28 56 23 99 41 65

2.

1. 26-10= 2. 98-90= 3. 59-40=
 38-20= 67-50= 67-60=
 67-30= 89-6= 91-80=
 75-10= 35-30= 65-30=

4. 78 5. 69 6. 78 7. 49 8. 63 9. 57 10. 41
 30 50 10 20 20 10 10

11. 67 12. 99 13. 75 14. 76 15. 95 16. 86 17. 71
 50 50 40 30 50 70 40

18. 34-12= 19. 86-13= 20. 32-22= 21. 79-34=
 98-64= 39-15= 63-1= 69-36=
 79-23= 47-17= 9-33= 76-73=
 54-13= 84-24= 85-24= 83-41=
 26-12= 37-12= 63-21= 75-21=
 84-43= 65-41= 86-45= 48-24=

22.	07	23.	65	24.	73	25.	47	26.	49	27.	66
	23		41		21		11		36		23
28.	79	29.	91	30.	64	31.	38	32.	56	33.	65
	19		61		14		31		54		15

07 01 08 0 00 8 01 7 07 0 00 5 00 8
01 04 03 02 01 00 08 00

k.

1.	40	2.	80	3.	30	4.	90	5.	50	6.	30	7.	90
	16		13		15		15		17		25		57

8.	60	9.	50	10.	70	11.	70	12.	60	13.	40	14.	50
	21		31		42		52		23		13		19

15.	60	16.	70	17.	90	18.	60	19.	80	20.	70
	34		54		37		24		35		16

21.	50	22.	60	23.	90	24.	30	25.	40	26.	80
	48		53		81		23		35		79

l.

1.	31	2.	63	3.	71	4.	52	5.	36	6.	91	7.	82
	14		18		25		25		19		15		17
8.	64	9.	75	10.	81	11.	76	12.	36	13.	52	14.	94
	19		18		56		39		18		19		15

15.	37	16.	71	17.	85	18.	55	19.	64	20.	41	21.	36
	29		63		79		19		18		37		27

22.	45	23.	98	24.	64	25.	67	26.	38	27.	73
	19		89		46		29		19		54

28.	51	29.	73	30.	72	31.	85	32.	76	33.	83
	18		64		39		49		18		17

m.

1.	26=15+	2.	91=13+	3.	35=19+
	75=36+		74=27+		28=16+
	84=47+		19=18+		41=33+
	9=58+		66=17+		28=19+
	32=17+		53=36+		79=19+
	61=27+		72=15+		67=38+
	92=36+		2=33+		37=18+
	84=55+		32=18+		93=76+

n.

1.	5+9+8=	2.	46-19=	3.	9+6+8=
	75-16=		48+16+8=		17+9+4=
	37+25=		70-25=		33-9=
	59-19=		17+8+10=		17+36=
	19+6+5=		29+16+4=		9+8+17=
	34-18=		67-29=		40-23=
	7+18+7=		60-28=		31-18=
	63-18=		10+20+7=		16+59=
	90-26=		35-18=		15+12+8=
	36+28=		27+56=		51-33=
	15-12=		12+15=		7+18+16=

ԺԱ

1. $13+20-8=$ 2. $16+5-8=$

$16+30-9=$ $33+19-12=$

$25+13-17=$ $50+30-40=$

$16+5-7=$ $75+15-55=$

$58+22-19=$ $9+18-10=$

$34+32-40=$ $17+34-26=$

$25+19-27=$ $10+48-53=$

3. $19+26-5-13=$ 4. $18+33-6-9=$

$36+27-10-8=$ $24+26-12-3=$

$42+16-19-7=$ $39+41-20-30=$

$16+20-12-13=$ $18+45-17-35=$

$33+18-16-20=$ $36+23-11-9=$

$30+30-10-15=$ $17+8-6-9=$

5. $26-13+25=$ 6. $33-19+30=$

$47-19+10=$ $45-40+37=$

$36-20+48=$ $93-45+18=$

$57-18+20=$ $72-36+36=$

$46-37+25=$ $80-48+12=$

$24-19+35=$ $54-36+9=$

$33-27+42=$ $32-23+50=$

$55-31+17=$ $47-19+39=$

$63-47+9=$ $70-3+6=$

Գ. Բարձրագույն կեր:

Ա:

1. $1 \times 2 =$ 2. $5 \times 2 =$

$3 \times 2 =$ $7 \times 2 =$

$2 \times 2 =$ $9 \times 2 =$

$4 \times 2 =$ $8 \times 2 =$

Բ.

1. $1 \times 3 =$ 2. $7 \times 3 =$ 3. $4 \times 3 =$ 4. $9 \times 2 =$

$3 \times 3 =$ $9 \times 3 =$ $10 \times 2 =$ $6 \times 3 =$

$2 \times 3 =$ $8 \times 3 =$ $3 \times 2 =$ $2 \times 2 =$

$4 \times 3 =$ $10 \times 3 =$ $7 \times 3 =$ $1 \times 3 =$

$6 \times 3 =$ $9 \times 2 =$ $5 \times 2 =$ $4 \times 3 =$

Գ.

1. $1 \times 4 =$ 2. $9 \times 3 =$ 3. $10 \times 2 =$ 4. $1 \times 3 =$

$3 \times 4 =$ $4 \times 2 =$ $5 \times 3 =$ $7 \times 4 =$

$2 \times 4 =$ $5 \times 4 =$ $8 \times 2 =$ $6 \times 2 =$

$4 \times 4 =$ $7 \times 3 =$ $6 + 3 =$ $4 \times 4 =$

$6 \times 4 =$ $10 \times 4 =$ $9 \times 4 =$ $8 \times 2 =$

$5 \times 4 =$ $9 \times 3 =$ $7 \times 4 =$ $9 \times 4 =$

$7 \times 4 =$ $7 \times 2 =$ $10 \times 3 =$ $8 \times 3 =$

$9 \times 4 =$ $1 \times 4 =$ $5 \times =$ $4 \times 2 =$

$8 \times 4 =$

Գ.

1. $1 \times 5 =$ 2. $4 \times 5 =$ 3. $5 \times 5 =$ 4. $8 \times 5 =$

$3 \times 5 =$ $6 \times 5 =$ $7 \times 5 =$ $10 \times 5 =$

$2 \times 5 =$ $3 \times 5 =$ $9 \times 5 =$ $9 \times 4 =$

5. $8 \times 3 =$ 6. $7 \times 5 =$ 7. $10 \times 5 =$ 8. $1 \times 2 =$

$5 \times 4 =$ $8 \times 4 =$ $6 \times 3 =$ $9 \times 2 =$

$9 \times 2 =$ $6 \times 2 =$ $10 \times 4 =$ $8 \times 4 =$

$7 \times 3 =$ $4 \times 4 =$ $8 \times 2 =$ $6 \times =$

$9 \times 5 =$ $9 \times 3 =$ $7 \times 4 =$ $7 \times 3 =$

$6 \times 4 =$ $1 \times 5 =$ $9 \times 5 =$ $10 \times 5 =$

$10 \times 2 =$ $7 \times 2 =$ $5 \times 2 =$ $7 \times 4 =$

19. 3 20. 7 21. 8 22. 7 23. 6 24. 4 25. 6 26. 7
4 6 9 3 5 3 2 5

$0 \times 01 = 0$ $0 \times 7 = 0$ $8 \times 2 = 16$ $0 \times 1 = 0$
 $2 \times 8 = 16$ $3 \times 8 = 24$ $8 \times 3 = 24$ $0 \times 8 = 0$
 $3 \times 4 = 12$ $5 \times 8 = 40$ $8 \times 0 = 0$ $0 \times 2 = 0$
 $5 \times 0 = 0$ $7 \times 7 = 49$ $7 \times 0 = 0$ $0 \times 1 = 0$
 $8 \times 7 = 56$ $0 \times 0 = 0$ $5 \times 8 = 40$ $0 \times 0 = 0$

1. $35 + 16 = 51$ 2. $5 \times 9 = 45$ 3. $27 + 15 = 42$ 4. $8 \times 5 = 40$
 $7 \times 9 = 63$ $17 + 53 = 70$ $7 \times 6 = 42$ $46 - 9 = 37$
 $60 - 35 = 25$ $98 - 16 = 82$ $90 - 46 = 44$ $33 + 18 = 51$
 $4 \times 7 = 28$ $33 + 25 = 58$ $15 + 39 = 54$ $7 \times 4 = 28$
 $28 + 19 = 47$ $6 \times 4 = 24$ $8 \times 8 = 64$ $75 - 26 = 49$
 $47 + 18 = 65$ $48 - 27 = 21$ $16 + 19 = 35$ $5 \times 3 = 15$

$4 \times 8 = 32$ $5 \times 8 = 40$ $7 \times 0 = 0$ $0 \times 1 = 0$
 $3 \times 0 = 0$ $0 \times 1 = 0$ $5 \times 8 = 40$ $0 \times 8 = 0$
 $8 \times 4 = 32$ $5 \times 8 = 40$ $1 \times 8 = 8$ $0 \times 2 = 0$

1. $1 \times 2 = 2$ 2. $4 \times 20 = 80$ 3. $2 \times 30 = 60$ 4. $9 \times 10 = 90$
 $3 \times 20 = 60$ $3 \times 30 = 90$ $2 \times 50 = 100$ $4 \times 10 = 40$
 $5 \times 20 = 100$ $2 \times 40 = 80$ $6 \times 10 = 60$ $3 \times 30 = 90$

5. $11 \times 6 = 66$ 6. $0 \times 11 = 0$ 7. $11 \times 8 = 88$ 8. $12 \times 9 = 108$ 9. $9 \times 12 = 108$ 10. $13 \times 2 = 26$ 11. $21 \times 4 = 84$

12. $21 \times 2 = 42$ 13. $22 \times 3 = 66$ 14. $23 \times 3 = 69$ 15. $33 \times 3 = 99$ 16. $32 \times 4 = 128$ 17. $14 \times 4 = 56$ 18. $11 \times 9 = 99$

19. $13 \times 3 = 39$ 20. $21 \times 2 = 42$ 21. $22 \times 4 = 88$ 22. $32 \times 3 = 96$ 23. $12 \times 4 = 48$ 24. $42 \times 2 = 84$ 25. $24 \times 2 = 48$

$19 \times 7 = 133$ $01 \times 4 = 04$ $7 \times 0 = 0$
 $01 \times 8 = 08$ $07 \times 3 = 21$ $07 \times 0 = 0$

1. $15 \times 2 = 30$ 2. $14 \times 5 = 70$ 3. $12 \times 5 = 60$ 4. $25 \times 2 = 50$ 5. $16 \times 5 = 80$ 6. $18 \times 5 = 90$ 7. $15 \times 4 = 60$

8. $15 \times 2 = 30$ 9. $35 \times 2 = 70$ 10. $45 \times 2 = 90$ 11. $12 \times 6 = 72$ 12. $12 \times 8 = 96$ 13. $13 \times 4 = 52$ 14. $14 \times 4 = 56$

15. $16 \times 6 = 96$ 16. $19 \times 5 = 95$ 17. $38 \times 2 = 76$ 18. $29 \times 2 = 58$ 19. $16 \times 4 = 64$ 20. $17 \times 5 = 85$ 21. $49 \times 2 = 98$

$4 \times 8 = 32$ $5 \times 8 = 40$ $7 \times 0 = 0$ $0 \times 1 = 0$
 $3 \times 0 = 0$ $0 \times 1 = 0$ $5 \times 8 = 40$ $0 \times 8 = 0$
 $8 \times 4 = 32$ $5 \times 8 = 40$ $1 \times 8 = 8$ $0 \times 2 = 0$

1. $3 \times 4 \times 2 = 24$ 2. $5 \times 2 \times 8 = 80$ 3. $5 \times 4 \times 2 = 40$
 $5 \times 5 \times 3 = 75$ $4 \times 3 \times 7 = 84$ $4 \times 4 \times 5 = 80$
 $7 \times 2 \times 7 = 98$ $6 \times 3 \times 4 = 72$ $7 \times 2 \times 3 = 42$
 $4 \times 2 \times 9 = 72$ $8 \times 4 \times 3 = 96$ $9 \times 2 \times 4 = 72$
 $5 \times 8 \times 2 = 80$ $2 \times 3 \times 8 = 48$ $7 \times 5 \times 2 = 70$
 $3 \times 8 \times 3 = 72$ $7 \times 3 \times 4 = 84$ $3 \times 3 \times 7 = 63$

1. $3 \times 4 + 6 = 18$ 2. $2 \times 13 + 8 = 34$ 3. $4 \times 8 + 25 = 57$
 $4 \times 9 + 18 = 54$ $4 \times 12 + 16 = 64$ $3 \times 17 + 9 = 60$
 $7 \times 7 + 20 = 69$ $5 \times 13 + 25 = 88$ $7 \times 2 + 36 = 50$
 $6 \times 5 + 44 = 74$ $4 \times 20 + 16 = 96$ $4 \times 18 + 12 = 84$
 $3 \times 8 + 7 = 31$ $2 \times 21 + 30 = 72$ $3 \times 3 + 50 = 59$
 $6 \times 6 + 15 = 51$ $4 \times 15 + 8 = 68$ $2 \times 30 + 26 = 86$

4. $6 \times 8 - 7 =$ 5. $4 \times 12 - 16 =$ 6. $5 \times 7 - 24 =$
 $9 \times 7 - 15 =$ $5 \times 15 - 24 =$ $3 \times 32 - 40 =$
 $6 \times 6 - 9 =$ $7 \times 13 - 9 =$ $7 \times 5 - 15 =$
 $7 \times 5 - 19 =$ $3 \times 17 - 6 =$ $5 \times 14 - 9 =$
 $8 \times 10 - 3 =$ $4 \times 18 - 30 =$ $3 \times 6 - 11 =$
 $5 \times 4 - 6 =$ $2 \times 40 - 31 =$ $4 \times 21 - 19 =$

Д. 2.

1. $3 \times 8 + (7 \times 6) =$ 2. $2 \times 12 + (3 \times 9) =$
 $5 \times 9 + (3 \times 6) =$ $4 \times 15 + (3 \times 12) =$
 $2 \times 6 + (4 \times 8) =$ $2 \times 20 + (3 \times 10) =$
 $4 \times 8 + (5 \times 9) =$ $4 \times 16 + (4 \times 4) =$
 $6 \times 6 + (7 \times 3) =$ $7 \times 4 + (3 \times 7) =$
 $9 \times 3 + (5 \times 4) =$ $3 \times 13 + (4 \times 12) =$
 $4 \times 4 + (8 \times 3) =$ $9 \times 9 + (4 \times 4) =$

3. $9 \times 8 - (7 \times 2) =$ 4. $5 \times 16 - (6 \times 6) =$
 $6 \times 5 - (3 \times 7) =$ $2 \times 14 - (2 \times 9) =$
 $7 \times 6 - (8 \times 4) =$ $4 \times 16 - (3 \times 12) =$
 $6 \times 3 - (5 \times 3) =$ $5 \times 12 - (4 \times 8) =$
 $8 \times 7 - (6 \times 8) =$ $7 \times 11 - (6 \times 10) =$
 $5 \times 5 - (4 \times 4) =$ $2 \times 40 - (4 \times 20) =$

Д. 3.

1. $9 \times 4 = 16 +$ 2. $2 \times 15 = 19 +$
 $6 \times 8 = 13 +$ $3 \times 14 + 17 +$
 $9 \times 7 = 60 +$ $4 \times 16 = 60 +$
 $7 \times 5 = 18 +$ $3 \times 17 = 19 +$
 $3 \times 9 = 17 +$ $2 \times 30 = 55 +$

3. $8 \times 7 = 60 -$ 4. $4 \times 11 = 6 -$
 $9 \times 9 = 90 -$ $5 \times 12 = 80 -$
 $6 \times 5 = 61 -$ $5 \times 18 = 57 -$
 $8 \times 1 = 13 -$ $6 \times 10 = 90 -$
 $4 \times 6 = 50 -$ $5 \times 15 = 84 -$
 $7 \times 3 = 42 -$ $2 \times 31 = 100 -$

Г. Сводные:

У.

1. $4 : 2 =$ 2. $10 : 2 =$ 3. $12 : 2 =$ 4. $14 : 2 =$
 $6 : 3 =$ $5 : 5 =$ $16 : 8 =$ $12 : 3 =$
 $8 : 4 =$ $9 : 3 =$ $20 : 2 =$ $18 : 3 =$
5. $15 : 3 =$ 6. $8 : 4 =$ 7. $15 : 3 =$ 8. $15 : 5 =$
 $21 : 3 =$ $4 : 4 =$ $18 : 2 =$ $5 : 5 =$
 $27 : 3 =$ $29 : 4 =$ $20 : 4 =$ $2 : 5 =$
 $24 : 3 =$ $12 : 4 =$ $27 : 3 =$ $10 : 5 =$
 $30 : 3 =$ $24 : 4 =$ $12 : 2 =$ $25 : 5 =$
 $6 : 2 =$ $16 : 4 =$ $24 : 3 =$ $40 : 5 =$
 $12 : 2 =$ $32 : 4 =$ $14 : 2 =$ $35 : 5 =$
 $18 : 2 =$ $4 : 4 =$ $28 : 4 =$ $45 : 5 =$
9. $28 : 2 =$ 10. $12 : 6 =$ 11. $15 : 5 =$ 12. $7 : 7 =$
 $24 : 3 =$ $21 : 6 =$ $12 : 4 =$ $21 : 7 =$
 $32 : 4 =$ $6 : 6 =$ $24 : 3 =$ $35 : 7 =$
 $45 : 5 =$ $18 : 6 =$ $42 : 6 =$ $14 : 7 =$
 $18 : 2 =$ $36 : 6 =$ $40 : 5 =$ $28 : 5 =$
 $35 : 5 =$ $48 : 6 =$ $54 : 6 =$ $42 : 7 =$
 $36 : 4 =$ $30 : 6 =$ $12 : 6 =$ $91 : 7 =$
 $12 : 3 =$ $42 : 6 =$ $8 : 4 =$ $56 : 7 =$
 $7 : 1 =$ $60 : 6 =$ $20 : 2 =$

13. 20:5= 14. 8:8= 15. 28:7= 16. 9:9=
- 42:6= 24:8= 30:6= 27:9=
- 49:7= 16:8= 21:7= 18:9=
- 15:5= 40:8= 30:5= 36:9=
- 12:2= 56:8= 16:4= 63:9=
- 4:4= 43:8= 24:3= 81:9=
- 35:7= 32:8= 32:8= 45:9=
- 18:6= 56:8= 56:7= 72:9=
- 27:3= 80:8= 72:8= 54:9=

17. 72:8= 18. 20:10= 19. 6:2= 20. 20:10=
- 49:7= 40:10= 21:3= 36:9=
- 36:6= 10:10= 35:5= 4:1=
- 10:2= 50:10= 42:7= 5:5=
- 81:9= 60:10= 54:9= 14:7=
- 28:7= 80:10= 16:4= 81:9=
- 40:8= 50:10= 32:8= 30:3=
- 63:9= 90:10= 30:6= 8:8=
- 35:7= 70:10= 50:10= 4:2=

21. 26:2 22. 21:7= 23. 64:8= 24. 35:5= 25. 42:7=
- 32:4 40:8= 36:9= 28:7= 36:6=
- 12:2 9:3= 45:9= 60:6= 70:10=

f.

1. 4-t 1/2= 2. 30-t 1/10= 3. 5-t 1/5= 4. 14-t 1/2=
- 10-t 1/2= 15-t 1/5= 90-t 1/10= 21-t 1/7=
- 16-t 1/2= 16-t 1/8= 36-t 1/6= 18-t 1/9=
- 9-t 1/3= 63-t 1/7= 36-t 1/9= 48-t 1/6=
- 18-t 1/3= 3-t 1/3= 49-t 1/7= 35-t 1/5=
- 12-t 1/4= 81-t 1/9= 24-t 1/8= 24-t 1/3=
- 8-t 1/4= 45-t 1/5= 18-t 1/2= 64-t 1/8=
- 10-t 1/5= 42-t 1/7= 8-t 1/8= 8-t 1/8=
- 25-t 1/5= 64-t 1/8= 27-t 1/9= 45-t 1/9=

g.

1. 7= -t 1/9 2. 6= -t 1/3 3. 6= -t 1/2
- 8= -t 1/6 4= -t 1/5 7= -t 1/7
- 5= -t 1/7 2= -t 1/9 8= -t 1/6
- 10= -t 1/6 3= -t 1/7 9= -t 1/10
- 5= -t 1/4 9= -t 1/8 4= -t 1/3
- 8= -t 1/3 7= -t 1/6 1= -t 1/7
4. °=8-t 1/4 5. °=18-t 1/9 6. °=49-t 1/7
- °=27-t 1/9 °=9-t 1/9 °=27-t 1/3
- °=42-t 1/7 °=20-t 1/2 °=54-t 1/6
- °=32-t 1/8 °=4-t 1/5 °=80-t 1/8
- °=18-t 1/6 °=64-t 1/8 °=24-t 1/6

h.

1. 2-t 1/5 + 8= 2. 27-t 1/3 - 6= 3. 25-15-t 1/3=
- 36-t 1/6 + 19= 56-t 1/7 - 5= 30-49-t 1/7=
- 56-t 1/7 + 10= 18-t 1/2 - 7= 54-48-t 1/8=
- 24-t 1/3 + 15= 81-t 1/9 - 3= 73-54-t 1/8=
- 63-t 1/9 + 2= 16-t 1/4 - 4= 61-24-t 1/6=
- 72-t 1/8 + 36= 42-t 1/6 - 1= 58-63-t 1/9=
- 45-t 1/5 + 16= 64-t 1/8 - 3= 46-50-t 1/5=
4. (4x3)-t 1/4= 5. (16+9)-t 1/5= 6. (40-4)-t 1/9=
- (3x8)-t 1/8= (59+5)-t 1/8= (37-9)-t 1/4=
- (4x10)-t 1/5= (25+11)-t 1/4= (9-9)-t 1/9=
- (5x9)-t 1/9= (17+7)-t 1/3= (72-12)-t 1/6=
- (4x4)-t 1/8= (48+8)-t 1/7= (35-17)-t 1/2=
- (7x9)-t 1/7= (13+7)-t 1/2= (79-15)-t 1/8=

b.

1. 3-t $\frac{1}{2}$ = , <i>fig.</i> =	2. 9-t $\frac{1}{4}$ = , <i>fig.</i> =
9-t $\frac{1}{2}$ = , " =	15-t $\frac{1}{4}$ = , " =
11-t $\frac{1}{2}$ = , " =	26-t $\frac{1}{4}$ = , " =
19-t $\frac{1}{2}$ = , " =	39-t $\frac{1}{4}$ = , " =
15-t $\frac{1}{2}$ = , " =	31-t $\frac{1}{4}$ = , " =
4-t $\frac{1}{2}$ = , " =	11-t $\frac{1}{5}$ = , " =
5-t $\frac{1}{3}$ = , " =	19-t $\frac{1}{5}$ = , " =
16-t $\frac{1}{3}$ = , " =	28-t $\frac{1}{5}$ = , " =
26-t $\frac{1}{3}$ = , " =	37-t $\frac{1}{5}$ = , " =
-
3. 19-t $\frac{1}{6}$ = , <i>fig.</i> =	4. 41-t $\frac{1}{8}$ = , <i>fig.</i> =
23-t $\frac{1}{6}$ = , " =	23-t $\frac{1}{8}$ = , " =
38-t $\frac{1}{6}$ = , " =	54-t $\frac{1}{8}$ = , " =
57-t $\frac{1}{6}$ = , " =	69-t $\frac{1}{8}$ = , " =
10-t $\frac{1}{6}$ = , " =	77-t $\frac{1}{8}$ = , " =
16-t $\frac{1}{7}$ = , " =	28-t $\frac{1}{9}$ = , " =
29-t $\frac{1}{7}$ = , " =	47-t $\frac{1}{9}$ = , " =
-
5. 22-t $\frac{1}{10}$ = , <i>fig.</i> =	6. 67-t $\frac{1}{8}$ = , <i>fig.</i> =
48-t $\frac{1}{10}$ = , " =	54-t $\frac{1}{5}$ = , " =
69-t $\frac{1}{10}$ = , " =	29-t $\frac{1}{8}$ = , " =
94-t $\frac{1}{10}$ = , " =	46-t $\frac{1}{7}$ = , " =
58-t $\frac{1}{10}$ = , " =	15-t $\frac{1}{2}$ = , " =
-
7. 17 : 2 =	8. 29 : 3 =	9. 45 : 6	10. 61 : 8	11. 33 : 5
21 : 4 =	62 : 3 =	59 : 8	9 : 2	20 : 7

c.

1. 15-t $\frac{1}{3}$ =	2. 28-t $\frac{4}{7}$ =	3. 50-t $\frac{3}{10}$ =	4. 9-t $\frac{2}{5}$ =
15-t $\frac{2}{3}$ =	81-t $\frac{8}{9}$ =	63-t $\frac{4}{9}$ =	48-t $\frac{3}{6}$ =
20-t $\frac{1}{4}$ =	21-t $\frac{5}{7}$ =	56-t $\frac{7}{8}$ =	50-t $\frac{4}{5}$ =
20-t $\frac{2}{4}$ =	45-t $\frac{4}{5}$ =	16-t $\frac{3}{4}$ =	24-t $\frac{7}{8}$ =
2-t $\frac{7}{4}$ =	21-t $\frac{2}{3}$ =	30-t $\frac{5}{6}$ =	42-t $\frac{3}{7}$ =
35-t $\frac{1}{5}$ =	32-t $\frac{3}{8}$ =	4-t $\frac{5}{8}$ =	54-t $\frac{5}{6}$ =
35-t $\frac{2}{5}$ =	72-t $\frac{7}{8}$ =	60-t $\frac{7}{10}$ =	30-t $\frac{9}{10}$ =
35-t $\frac{3}{5}$ =	8-t $\frac{3}{4}$ =	16-t $\frac{3}{8}$ =	35-t $\frac{3}{5}$ =

d.

1. 29 : 20 =	2. 90 : 30 =	3. 30 : 30 =
60 : 30 =	80 : 40 =	40 : 40 =
80 : 20 =	40 : 20 =	100 : 50 =
50 : 50 =	70 : 70 =	50 : 50 =
4. 40-t $\frac{1}{2}$ =	5. 60-t $\frac{1}{2}$ =	6. 90-t $\frac{1}{3}$ =
60-t $\frac{1}{3}$ =	80-t $\frac{1}{4}$ =	100-t $\frac{1}{5}$ =
80-t $\frac{1}{2}$ =	100-t $\frac{1}{2}$ =	100-t $\frac{1}{10}$ =

e.

1. 28 : 2 =	2. 63 : 3 =	3. 86 : 2 =	4. 55 : 5 =	5. 99 : 3 =
84 : 4 =	62 : 2 =	66 : 3 =	48 : 4 =	68 : 2 =

f.

1. 52 : 2 =	2. 54 : 2 =	3. 48 : 3 =	4. 70 : 5 =	5. 72 : 6 =
64 : 4 =	33 : 2 =	75 : 3 =	74 : 2 =	96 : 8 =
84 : 7 =	57 : 3 =	91 : 7 =	98 : 2 =	95 : 5 =

Ժ.

2. 16= -ի 1/5	2. 13= -ի 1/7	3. 20= -ի 1/4
25= -ի 1/3	14= -ի 1/7	36= -ի 1/2
12= -ի 1/8	25= -ի 1/3	11= -ի 1/8
17= -ի 1/5	18= -ի 1/5	16= -ի 1/6
4. °=80-ի 1/2	5. °=95-ի 1/5	6. °=76-ի 1/4
°=90-ի 1/3	°=72-ի 1/2	°=96-ի 1/4
°=60-ի 1/5	°=87-ի 1/3	°=84-ի 1/3
°=96-ի 1/8	°=94-ի 1/2	°=100-ի 1/5

30	30	30
40	40	40
50	50	50
60	60	60
70	70	70
80	80	80
90	90	90
100	100	100

Ղ Ր Ի Պ Ա Կ

22-դ երեսից յետոյ թուահամարը սխալ է շարուած, այն է փոխանակ 23, 24 . . . շարուած է 33, 34 և այլն, մինչև 31-դ երեսը իսկ 6-դ երեսումը և 2-դ սողումը «երն չայր» փոխանակ պէտքէ կարգալ «խոնչայր»:

Հ. Ը. Ը.
Առաջին Հայ
Գրադարան

ՄԵՐ ԱՇԽԱՏԱՄԻՐՈՒԹԵԱՄԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒՆԷԼ ԵՆ՝

1) Ազգային ընտանեկան աշխարհ, 1-ին տարուայ ուսմունք և ընթերցմունք	—25
2) Գիւցազնական աշխարհ, 2-դ տարուայ ուսմունք և ընթերցմունք	—30
3) Նահապետական և հայրենի աշխարհ, (չորրորդ տպագրութիւն), 3-դ տար. ուսում. և ընթերց.	—65
4) Բացատրութիւն ընտանեկան աշխարհի	—75
5) Համառօտ մանկավարժութիւն	1 50
6) Կրօնք, հոգեբանական հետազօտութիւն	1 —
7) Գորոցական սահմանադրութիւն	—25
8) Մանկավարժական տարակուսանքներ	—20
9) Ուսման նախագիծ ազգային ուսումնարանաց. համար—	60
10) Հենչելի բանաւոր և գրաւոր հաշուելու խնդիրներ	—40

ՏՊԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՐԱՍՏ Է՝

Հենչելի խնդիրների ժողովածու, երրորդ տարի:

1365

2013

« Ազգային գրադարան

NL0064691

